

İNSANLIK UÇURUMUN EŞİĞİNDE:

Uçurumun Eşiğine Mi İtileceğiz
Yoksa Bu Delilikten Bir Çıkış
Yolunu Mu Öreceğiz?

Bob Avakian

Problem: Kapitalizm Emperyalizm İnsanlığı Felakete Sürüklüyor

Komünist Manifesto'da Marks ve Engels çatışma halindeki sınıfların-toplumdaki ezen ve ezilen grupların- biri veya diğerinin zaferiyle sonuçlandığını ancak bazı zamanlar da çatışan sınıfların ortak yıkımına döndüğünü söyler.

(Luke Kemp'in yeni kitabı *Goliath'ın Laneti- Goliath's Curse*- kitabı bunun çarpıcı örnekleriyle doludur.)¹

Bugün bu ortak yıkım ihtimali sadece çatışan sınıflar ve toplumsal güçler açısından değil, dünyayı egemenliği altına alan kapitalizm-emperyalizm sisteminin insanlığı korkunç dinamikler içerisine hapsetmesinin bir sonucu olarak bütün insanlık için çok gerçek ve korkunç bir ihtimaldir. Bu durum şu açıklamamın aciliyetine somut bir anlam kazandırır:

---

¹ Luke Kemp, *Goliath's Curse: The History and Future of Societal Collapse* (London: Profile Books, 2023).

“Dünyanın halkları olarak bizler, bu emperyalistlerin dünyaya hükmetmesine ve insanlığın kaderini belirlemesine artık izin veremeyiz. En hızlı biçimde alaşağı edilmeleri gerekmektedir. Böyle yaşamak zorunda olmadığımız da bilimsel bir gerçektir.”

Binlerce yıl önce insanlar arasında sınıfsal ve sosyal ayrımların ve antagonizmaların ortaya çıkışından, güçlü baskıcı devletlerin ortaya çıkışından bu yana tarih imparatorlukların yükselişleri ve düşüşleriyle başka imparatorluklar tarafından değişmeleriyle şekillenmiştir. Ancak bugünün dünyası farklıdır.

Bugün nükleer savaş tehlikesi gerçek olduğu kadar giderek de artan bir tehlikedir; özellikle de bir tarafta ABD emperyalizmi ve diğer tarafta Rusya ve Çin emperyalizmi arasında.

Çevrenin gittikçe yükselen ve devam eden yıkımı bulunmaktadır.

Revcom.us sitesinde Raymond Lotta'nın ve diğerlerinin pek çok çalışmasında ve *Markaz Review* tarafından talep edilen [röportajda](#) (daha sonra bunu basmayı reddettiler) verdiğim cevaplarda kapitalist sistemin altında yatan dinamiklerin ve sistemin temel zorunluluklarının zaten inanılmaz ilerlemiş olan iklim felaketini nasıl hızlandırdığının bilimsel bir analizi bulunmaktadır. Ve şimdi faşist Trump rejiminin yönetiminde çevrenin uzun zamandır majör kirleticilerinden olan bu ülkede işler kötüden korkunca doğru hızla ilerlemektedir.

Trump seçim kampanyası boyunca “daha fazla sondaj!” kampanyası yürüttü ve iktidara geldiğinden bu yana kamu arazileri de dahil olmak üzere yeni bölgeleri petrol ve ağırlıklı olarak fosil yakıtların keşfi ve sömürülmesi için açmaya başladı. Birleşmiş Milletler'de yaptığı konuşmasında iklim krizi gerçekliğini reddederek bunun bir “sahtekarlık” olduğunu söyledi: “Bu bir sahtekarlık sadece ezikler buna inanıyor...” Ve Brezilya'da gerçekleşen son COP30 konferansında yaşanan her şey tam bir maskaralıktı. Fosil yakıtların azaltılması noktasında hiçbir anlamı olmayan sözde bir taahhüt vermekte bile anlaşılmadılar. Aslında daha önce de söylediğim gibi ortadan kaldırılması bir kenara fosil yakıtların yağmalanması azalmanın ötesinde artıyor.

Gezegenin ısınmasının sonuçlarından biri olan kutup buzullarının erimesi durumu var. Ve işte çok çarpıcı bir nokta: Kutup buzullarının erimesi karşısında bu emperyalistler ne yapıyorlar? “Bu gerçekten korkunç ve iklim krizini daha da hızlandıracak majör bir gelişme” mi diyorlar? HAYIR. Bunu eriyen buzulların açtığı önemli deniz yollarının kontrolü için stratejik bir çekişme meselesi olarak görüyorlar. Bu durumun Trump'ın “öyle ya da böyle” Grönland'ın kontrolünü ele geçireceğini ilan etmesiyle çok ilgisi var çünkü bu az önce bahsettiğim stratejik çekişme açısından bahsettiğim her şeyle ilgili. Emperyalist sistem ve bu sistemin liderleri iklim krizindeki bu majör gelişmelere işte böyle cevap veriyorlar.

Aynı zamanda Trump, pek çok kişinin yeni Monroe Doktrini olarak adlandırdığı Amerikalıların ABD'nin "arka bahçesi" olduğunu ilan ediyor. Meksika Körfezinin ismini "Amerika Körfezi" olarak değiştirmesi ve buna verilen tepkiler de bunun bir parçası olarak değerlendirilmelidir. Venezuela'ya karşı açık askeri saldırganlığa girişerek ülkenin kontrolünü eline alıp petrol rezervlerini "yönetme" niyetini ortaya koydu. Küba'yı ve Kolombiya ile Meksika başkanlarını tehdit etti, Brezilya, Arjantin ve Honduras'ın iç işlerine müdahale etti. Bunların hepsi Amerika kıtasını ABD'nin arka bahçesi ve emperyalizminin hakimiyetinde etki alanı olduğu fikrini ısrarla savunmak ve bunu pekiştirmek amacıyla yapıldı.

Trump, klasik emperyalist zorba rolünü agresif bir şekilde yeniden canlandırıyor. Özellikle de Orta ve Güney Amerika'daki uzun ve çirkin Yankee askeri müdahale geleneğine uygun olarak daha zayıf ülkelere karşı daha fazla saldırganlık ve savaş suçu işliyor.

Ancak günümüz dünyası 19. veya 20. yüzyılın dünyası değil dolayısıyla Trump'ın bu büyük güç zorbalığı ve eski usul kolonyal askeri saldırılarının sonuçlarının ne olacağı da kesin değil.

Daha büyük bir açıdan bakıldığında Trump'ın Latin Amerika'ya karşı giriştiği bu agresif eylemleri özellikle de Venezuela olmak üzere Latin Amerika ülkeleriyle ticari ilişkilerde önemli bir güç haline gelen Çin ile stratejik büyük emperyalist güç çekişmesinin bir parçasıdır: Çin bir süredir Venezuela petrolünün ihracatının önemli bir kaynağı olmuştur. (Trump ve ona bağlı diğer faşistler ABD'nin küresel hakimiyetine karşı ana rakip ve tehdit olarak Rusya'yı değil Çin'i görmekteler. Trump'ın Rusya'ya ve Ukrayna'daki savaşa yaklaşımı dahi kısmen Rusya'nın Çin ile bağlarını koparmak veya en azından zayıflatmak amacıyla yapılmaktadır.)

Trump'ın Latin Amerika'ya karşı ve genel olarak bu agresif askeri duruşu ve eylemleri; bu ülkede ve dünyada daha geniş bir fenomen olarak bu sistemin yırtıcı ve ölmekte olan doğasının aşırı bir ifadesi olan faşizmi ortaya çıkaran kapitalizm-emperyalizmin canavarca sisteminin bir ifadesidir.

Refuse Fascism (Faşizmi Reddet)² tarafından [yayınlanan açıklamada](#) Trump rejiminin devrilmesi için şiddet içermeyen ancak kararlı mobilizasyon çağrısında bu faşist rejimin kapsamlı doğası ve eylemleri önemli bir şekilde tarifleniyor:

"Trump faşist rejimi hukukun üstünlüğünü parçalıyor. Yasal süreçleri hiçe sayıyor. ABD topraklarında yasadışı olarak orduyu konuşlandırıyor. Göçmenleri ve kahverengi tenli insanları acımasız toplama kamplarına gönderiyor. Soykırımcı beyaz üstünlüğünü agresif bir şekilde yeniden canlandırıyor. Sadece 1960'ların kazanımlarını değil, İç Savaş ve Yeniden Yapılanma döneminin kazanımlarını da

² Refuse Fascism (Faşizmi Reddet), ABD'de sol-sosyalistler, entelektüeller, sanatçılar ve aktivistlerin oluşturduğu Devrimci Komünist Parti-ABD üyelerinin de yer aldığı bir anti-faşist koalisyon örgütüdür (ç.n).

tersine çeviriyor. Kadınları, zorunlu anneliğin korkunç dayatmasıyla boğuyor ve LGBT bireyleri siliyor. Demokratik hakları ayaklar altına alıyor. Uluslararası hukuku ihlal ediyor. Siyasetçilere ve hakimlere saldırıyor onları tehdit ediyor. Halkın üzerine kontrolsüz bir terörü serbest bırakmanın yolunu döşüyor. İklimsel yok oluşu hızlandırıyor. Bilim ve ilaç harcamalarını keserek milyonlarca hayata kast ediyor. İnsanlığın bilgi haznesini emiyor. Hakikati yok ediyor. Mantığı kurutuyor. Sanatı, faşist zulme ve tekdüzeliğe boyun eğdiriyor. İyi, ahlaklı ve güzel olan her şeyi hedef alıyor. **Ve bunların hepsini ahlaksız bir deli tiranın insafıyla yürütüyor.”**

Kısaca: Bu şudur, **Beyaz üstünlüğünü savunan, “eril”, kadınlardan nefret eden, Amerikan üstünlenmecisi, bilim karşıtı Hristiyan köktendinci faşist bir rejimdir. Bu rejim, gerçek veya hayali “düşmanlara” karşı ve barbarca yönetimine fiilen veya potansiyel olarak direnen, engel olan herkese karşı kasıtlı terör ve zulümle iktidarını kullanmaktadır.**

[Revcom.us](https://revcom.us) içerisinde yer almakta olan bir makale bunu keskin bir şekilde özetlemektedir:

Kendi sistemleri olan kapitalizm-emperyalizmin büyük bir krizle karşı karşıya kalmasıyla emperyalist hakim sınıfın faşist kanadı-Trump, Miller, Vance ve diğerleri-**faşist bir yönetim biçimi** ile bu sistemi kurtarma görevini üstlenmiş durumdadır. Onlara göre faşist bir yönetim- aleni ve şiddet dolu beyaz üstünlüğüne, erkeklerin kadınlar üzerinde hakimiyet kurmasına ve LGBT bireylerin baskı altına alınmasına, “yabancı” olarak gördüklerine yönelik açık nefret ve kitlesel günah nesnesi ilan edilmesine dayanan; bilim karşıtı, cehaletle ve kökten dinci Hristiyanlıkla yoğrulmuş; adil yargılama ve sivil özgürlüklerin ortadan kaldırıldığı bir yönetim biçimi onların görüşüne göre imparatorluklarını kurtarabilecek tek şeydir.³

Göçmenlere yönelik bu faşist saldırı -bu saldırı uzun süredir bu ülkede yaşayan, ekonomisine önemli katkılarda bulunan herhangi bir suçu olmayan göçmenleri hedef almaktadır- Trump’ın Amerika’yı Yeniden Beyaz Kıl faşist kampanyasının bir parçası olarak Raymond Lotta’nın makalesinde işaret ettiği “Üçüncü Dünya’dan gelen göçmenler, ABD ekonomisinin kilit sektörlerinin karlı bir şekilde işleyişi için vazgeçilmezdir” tespitine rağmen Üçüncü Dünya Ülkelerinden gelen insanlara yönelik yoğun bir saldırıyla gerçekleştirilmektedir. (Lotta’nın [1970’lerden Bugüne ABD’de Asalaklık ve Sınıfsal-Toplumsal Yeniden Düzenleme](https://revcom.us/en/1970-lerden-Bugune-ABD-de-Asalaklik-ve-Sinifsal-Toplumsal-Yeniden-Duzenleme) makalesinden)

Bu faşizm, kapitalizm-emperyalizm sisteminin kendi sınırlarına dayandığının yoğunlaşmış bir ifadesidir. Bu ülkede “herkes için özgürlük ve adalet” olduğu ilan edilmektedir ancak Siyahiler ve beyaz olmayanlar üzerinde vahşi eşitsizlik ve acımasız kelimenin tam anlamıyla ölümcül baskıların olduğu bir tarih ve devam

³ revcom.us. (7 Aralık, 2025). *Who broke those “homelands”? And what does that tell us about the fascists who now rule this one?* https://revcom.us/en/who-broke-those-homelands-and-what-does-tell-us-about-fascists-who-now-rule-one?utm_source=chatgpt.com

etmekte olan gerçeklik vardır. Cinsiyet ve toplumsal cinsiyete dayalı baskı da devam etmektedir. Henüz emperyalist güçler arasında topyekûn bir savaş olmasa bile bu sistem özellikle Üçüncü Dünya ülkelerinde devam eden savaşların, çevresel yıkımın ve yağmanın temel nedenidir ve bunların tümü, çok sayıda göçmenin ABD'ye (ve diğer kapitalist-emperyalist ülkelere göç etmesine neden olmaktadır. Tüm bunlar, bu sistemin temel ilişkileri, dinamikleri ve itkileri içerisinde yer alır ve bunlardan kaynaklanır, bu sistem ise tüm bunlara olumlu bir cevap veremez. Aynı zamanda baskının olduğu yerde direnişin de olacağı gerçeği vardır. Bu sistemin baskıcı ilişkileri ve eylemlerine karşı haklı direniş ve isyan, halkın bazı kesimleri ve hakim sınıflar arasında faşizmin cazibesini güçlendirmiştir. Bu kesimler, sadece temel baskıcı ilişkilerin değil bunların en aşırı ifadeleri ve aşırılıklarının da acımasızca uygulanmasına gerektiği noktasında kararlıdır. (Bu ülkede bu durum "Amerika'yı Yeniden Büyük Kıl" sloganında yoğunlaşırken, Avrupa ve diğer ülkelerde, bu temel çelişkilerin korkunç bir ifadesi olarak güçlü faşist güçlerin geliştiği ülkelerde farklı özel ifadeler bulunmaktadır. [@BobAvakianOfficial](#) adresinde bulunan [118 numaralı sosyal medya mesajında](#) bu konunun bazı temel boyutlarını daha ayrıntılı olarak ele alıyorum.)

[2021 Yeni Yıl Açıklaması'nda](#) değindiğim kritik noktayı tekrar etmek gerekirse:

"Ve işler bu sistemin sınırları içinde tutulduğu müddetçe, bu durum aslında sisteme yerleşik durumda olan, aynı zamanda altta yatan ekonomik gücü kuvvetlendirecek ve sosyal ve politik açıdan bu ülkede (ve diğer pek çoğunda) zaten büyük güç gösteren faşizmi kuvvetlendirecek ve buna daha fazla ivme kazandıracaktır."

Ancak faşizm:

"...vahşi kapitalist sistem adına açık ve agresif bir diktatörlük uygulamak, hukukun üstünlüğünü şiddet ve terörle çığneyip saptırmak ve derin toplumsal bölünme ve akut krizlerle başa çıkmak için (hem ülke içinde hem de küresel alanda) aşırı müdahale girişimleridir. " Bu durum, işleri son derece olumsuz bir şekilde ve belirli bir süre boyunca bir arada tutsa da, son kertede başarılı olamaz. Kapitalizm-emperyalizm sistemini sonsuza kadar koruyamaz ve insanlık için bir dehşetten başka bir geleceğe, ki eğer gerçekten bir geleceğimiz olacaksa, yol açamaz. Örneğin ABD'de Demokrat Parti tarafından temsil edilen ve bu sistemin kurallarını uygulamanın "daha demokratik" bir yolunu içeren sözde "alternatif", her ne kadar kapitalist diktatörlüğün faşist biçimi ile her zaman aynı vahşi ve dehşet veren yıkıcı güçle aynı olmasa da, kitleler için korkunç ve tamamen gereksiz acıları somutlaştırmaya ve bunları uygulamaya devam edecektir ve bir bütün olarak da insanlığa varoluşsal bir tehdit oluşturmaya devam edecektir."

Bu noktada bir adım geri atıp bu ülkenin tarihini ve bu ülkedeki sistemi Bağımsızlık Bildirgesi ve ABD Anayasasından günümüze kadar, tamamen modası geçmiş kapitalizm-emperyalizm canavarlığına kadar gözden geçirmek gerekir. Bu ülkenin

kuruluşunda, bağımsızlık savaşının başlangıcında (ki onlar buna devrimci savaş demeyi severler), “tüm insanların eşit yaratıldığı” ilan edildi. Ancak o zamandan bu yana bu ülkenin tüm tarihi, bu ülkede kesinlikle herkes için eşitlik olmadığını kanıtlamıştır. Bağımsızlık Bildirgesinin ve ardından Anayasa’nın yazıldığı dönemde bile çok sayıda köle vardı. Toprakları çalınan ve soykırım niteliğinde zulümlere maruz kalan Yerli Amerikalılar vardı. Temelde hiçbir hakkı olmamakla beraber erkeklerle eşit haklara sahip olmayan kadınlar vardır. Kısacası İngiliz sömürgeciliğinden kurtulmakla daha da ivme kazanan bir sömürü sistemi vardı.

Örneğin Ken Burns’ün Amerikan Devrimi dizisini izlediğinizde, bu devrimin ne kadar harika olduğu, dünyada yaşanmış en büyük olay olduğu gibi çirkin yüceltmeleri bir kenara bırakırsak burada bahsettiğim bazı şeyler görülebilir. Ancak tabii ki bütün bunları gösterme biçimi günümüz liberallerinin konuşmaktan hoşlandığı çerçeve içinde gösterilir: “Evet bazı kusurlar vardı, hatta kölelik gibi büyük bir günahımız vardı, evet bazı ağır hatalarımız oldu, Amerikan Yerlilerine, mülksüzlere, kadınlara; zengin erkeklerle aynı hakları tanımamaya korkunç şeyler yaptık ama her zaman daha mükemmel bir birliğe doğru ilerledik.” Oysa gerçekte onların aslında uğrunda çalıştıkları şey- ya da her halükarda Amerikan Devrimi ile harekete geçirilen sürecin daha geniş bir dünya bağlamında ortaya çıkardığı sonuç – tamamen korkunç bir kapitalizm-emperyalizm sistemidir ki bu sistem çoktan miadını doldurmuştur.

Mesele bizlerin nihilist olması, Amerikan Devrimi’yle ilgili her şeyi düşünmeden reddetme meselesi değildir. ABD Anayasasında daha önce de söylediğim gibi, özellikle de Haklar Beyannamesinde (Anayasanın ilk on maddesi) öğrenilebilecek şeyler vardır-kaldı ki bunların bazılarını temelden farklı bir çerçeve içerisinde [Kuzey Amerika Yeni Sosyalist Cumhuriyeti Anayasasında](#)⁴ işledim. Buradaki asıl mesele şudur, bu ülkenin kuruluşundaki bazı pozitif noktalara rağmen daha o zamandan bile bu sistem acımasız bir sömürü ve kelimenin tam anlamıyla ölümcül bir baskı sistemiydi. Tüm bunların içerisinde bu sistemin şu an geldiği noktaya, yani kapitalizm-emperyalizm sisteminin hüküm sürdüğü korkunç noktaya varacak tohum ve unsurlar vardı.

Bu temel gerçekleri anlamak ve giderek artan sayıda insanın da anlamasını sağlamak çok önemlidir. Bu gerçekler “apaçık” değildir, aksine içinde yaşadığımız sistemin, yani kapitalizm-emperyalizm sisteminin işleyişi nedeniyle gizli ve örtüldür. Bu temel gerçekler, bilimsel bir yöntem ve gerçekliğe bilimsel bir yaklaşım uygulanarak gün ışığına çıkarılmalıdır.

Bu ülkede yöneten siyasi sistem, ekonomik sistem üzerinde tahakküm kuran toplumsal kesim, yani kapitalist-emperyalist sınıfın diktatörlüğüdür. Bu diktatörlük, siyasi iktidarın tekelinde dahası bu sistemin siyasi temsilcileri ve hakim sınıfı tarafından uygulanan “meşru” şiddet tekelinde yoğunlaşmış bir şekilde ifadesini

⁴ Bob Avakian, *Kuzey Amerika'da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa* (İstanbul: El Yayınları, 2022).

bulur. Bu sistemin tüm ana süreçleri ve kurumları (seçimler de dahil) temelde bu diktatörlüğe hizmet eder ve onu uygular. “Normal” biçiminde ve hakim sınıfın “ana akım” kesimi tarafından yönetildiğinde bu diktatörlük, kapitalist sınıfın *çıkarlarını bir bütün* olarak temsil eder ve bu diktatörlük “demokrasi”, “halkın yönetimi” ve “hukukun üstünlüğüne” temel prensipte uyulmasıyla gizlenir. Son tahlilde bu diktatörlük toplumdaki temel ilişkileri barındırır ve bunları yansıtırken uygulanması sırasında hakim sınıfların temel çıkarlarına hizmet eder ancak toplumdaki insanlara genel olarak eşit bir şekilde uygulanmaz.

Bu diktatörlüğün ve onun “hukukun üstünlüğünün” son tahlilde toplumdaki temel ilişkileri somutlaştırıp yansıtan ve hakim sınıfın temel çıkarlarına hizmet eden bir sistem olduğunun önemli bir örneği kapitalistlerin artık karlı bir şekilde sömüremeyecekleri kitleleri “işten çıkarmalarının” tamamen yasal olmasıdır; bu, işten çıkarılanların evsiz kalabileceği hatta açlıktan ölebileceği anlamına gelse bile. Ancak bu çaresiz durumdaki insanların ödeme yapamadıkları için ihtiyaç duydukları temel gereksinimleri işsiz kalmış olmalarına rağmen bedelsiz olarak almaları kesinlikle yasadışıdır. Bütün bunlar kapitalist sistemin “mülkiyet ilişkilerine” tekabül eder. Herhangi bir sistem altında “hukukun üstünlüğü” son tahlilde o sistemin temel mülkiyet ilişkilerinin yansımasıdır-en temel olarak da üretim ilişkilerine ve onun altında yatan üretim biçimine. (Bu yazı içerisinde daha sonra üretim biçiminin her sistemin temel taşı olduğu ve son tahlilde sistemin siyaset, ideoloji, kültür ve sosyal ilişkiler de dahil olmak üzere doğasını belirlediğine değineceğim)

Daha aleni siyasi bir boyuttan bakıldığında, [sosyal medya mesajım 17](#) içerisinde belirttiğim gibi bu ülkede bahsi geçen “demokrasinin” dış kabuğu soyulduğunda:

...bu sözde “yüce Amerikan demokrasisinin” gerçekte bir diktatörlük olduğunu, iktidar kurumlarının gücünün, hakim sınıfın çıkarlarına tehdit oluşturan insanlara acımasızca zulmetmek, cezalandırmak ve hatta ortadan kaldırmak için kullanıldığını gösteren canlı bir kanıt. Bu ülkede polis tarafından işlenen cinayetler ve binlerce hatta milyonlarca insanın toplu hapsedilmesinin yanı sıra İsrail’in Filistin’de gerçekleştirdiği soykırımı protesto edenlere ABD devletinin ve her iki hakim sınıf siyasi partisinin (Demokratlar ve Cumhuriyetçiler) tam desteğiyle acımasız bir baskı uygulanmaktadır.

Bütün bunlar neden olmaktadır? Çünkü ABD kapitalist-emperyalizminin temel çıkarları söz konusudur.

Bu sistemin “normal demokratik” yönetimi altında gerçek diktatörlüğün bu temel gerçeğini keskin bir şekilde gösteren birçok başka örnek vardır — örneğin, Birinci Dünya Savaşı’nda ABD’nin rolüne karşı muhalefetin yasaklanması ve İkinci Dünya Savaşı sırasında Japonların toplama kamplarına hapsedilmesi (bu, “ilerici” burjuva demokratların büyük “kahramanı” Franklin Delano Roosevelt’in yönetimi sırasında yapıldı).

Trump rejiminin yönetimi, hakim sınıfın bir kanadının diktatörlüğüdür. Bu kanat, devletin gücü ve şiddetini (polis, askeri güçler ile FBI, “İç Güvenlik” Ajansı gibi baskıcı devlet kurumları) sadece toplumun genelinde yaşayan insanlara değil hakim sınıfların “ana akım” kesimine de uygulayarak, kapitalist-emperyalist yönetimin bir biçimi olarak faşizmi dayatma noktasında kararlıdır. Faşizm ile diktatörlük açık, aleni ve gizlenmemiş bir hale gelir. Bu, kapitalist-emperyalist sistemin gerçek temeli ve doğası olan sömürü ve baskı, bu ülke içinde ve uluslararası alanda, “ana akım” kapitalist-emperyalist diktatörlüğün “normları” ve “kuralları” tarafından kısıtlanmayan, aleni, gizlenmemiş bir sömürü ve baskıdır. Aşağıdaki alıntı, [Felaket Bir Şey Mi Yoksa Özgürleştirici Bir Şey Mi?](#) Başlıklı yazıdan alınmıştır ve şu an ne olup bittiğini net bir şekilde ortaya koymaktadır:

“Faşistlerin doğası, amaçları ve eylemleri göz önüne alındığında, gerçek bir iç savaş olasılığı mevcuttur. Ancak egemen sınıfın “ana akım” kesiminin (Demokrat Parti ve MSNBC, New York Times ve CNN gibi medya tarafından temsil edildiği üzere) doğası, amaçları ve eylemleri ve farklı kesimlerden gelenlerle mevcut durum göz önüne alındığında. Egemen sınıfın bu “ana akım” kesimini desteklemeye ve siyasi olarak arkasında toplanmaya eğilimli olanlar düşünüldüğünde, faşistlerin bir iç savaş olmadan da bu faşist güç konsolidasyonunu takip edecek tüm korkunç sonuçlarla iktidarı elde etmeleri ve pekiştirmeleri mümkündür. Ya da “Deklarasyon ve Çağrı” metninde vurgulandığı gibi, tek taraflı bir iç savaşa varacak şekilde, bu faşistler Siyahileri ve diğer etnisitelerden halkları, “yasadışı göçmenler” de dahil olmak üzere “küstah kadınları”, “geleneksel” cinsel ilişkilere ve toplumsal cinsiyet ilişkilerine ve “normlarına” uymayan nefret ettikleri kişileri katledebilirler.”

Her halükarda, bu faşistlerin -gerektiği kadar şiddetle- toplumun herhangi bir yerinde, korkunç hedeflerini gerçekleştirmelerinin önünde duran herkesi ve her şeyi ezmeye kararlı oldukları çok ciddi bir gerçektir.

Bu durum her iki bölümü de hayati önemdedir: “Ana akım” ve “faşist” yönetim arasında gerçek ve önemli farklar olmakla birlikte hem “ana akım” hem de “faşist” yönetim, temelde hakim kapitalist sınıfın diktatörlüğünün biçimlerini uygular ve sadece bu ülkede değil tüm dünyada kapitalist-emperyalist sistemin çıkarlarını temsil eder uygular.

[İnsanlık İçin Bilimsel Temelde Umut, Bireycilikten, Asalaklıktan ve Amerikan Şovenizminden](#)⁵ Kopmak eseri Trump rejiminin ilk döneminde yazılmıştı ve orada hakim sınıfların farklı kesimleri arasındaki çok gerçek ve önemli farklılıklarla beraber son tahlilde temeldeki birlikleri ile ilgili önemli bir tartışma vardır:

New York Times'ta (16 Temmuz 2019 Salı günü) yayınlanan “*İrkçilik Dolaptan Çıkıyor*” başlıklı makalesinde, Paul Krugman, yalnızca Donald Trump'ın değil, bir bütün olarak Cumhuriyetçi Parti'nin “uluduğuna” ve ırkçılığı açıkça ve kabaca ifade

⁵ Bob Avakian, *İnsanlık İçin Bilimsel Temelde Umut* (İstanbul: Ayrışım Yayınları, 2025)

ettiklerine işaret ediyor. Krugman, Cumhuriyetçi Parti'nin her türlü karşı ırkçılık iddiasını düşürdüğüne değinerek bu makaleyi şöyle sonuçlandırıyor:

Cumhuriyetçilerin ırksal eşitliği desteklediğini iddia etmenin her zaman ikiyüzlü olduğunu söylemek caziptir; ulusalardan açık bir ırkçılığa geçişi memnuniyetle karşılamayı cazip hale getiriyorlar. Ancak ikiyüzlülük erdeme prim vermiyor, şu anda gördüğümüz şey, bu prime artık ihtiyaç duymayan bir partidir. Ve bu çok korkutucudur.

Krugman önemli bir noktaya parmak basıyor. Mesele yeterince ileri gitmemeleri ve özellikle de hakim sınıf partileri (Cumhuriyetçiler ve Demokratlar) arasındaki dar çelişki ve çatışma koşullarından kopmadıklarıdır. Bu baskıyı içine alan ve bu baskı olmadan var olamayan bir sistemin temsilcileri ve uygulayıcıları olarak hareket ederken, ırkçı baskı gibi öfkelerle karşı ikiyüzlü olarak muhalif davranma tutumu bulunur; bu sadece Cumhuriyetçi Parti için geçerli değildir, aynı zamanda Demokrat Parti için de geçerlidir. Bu durumda yoğunlaşan, çok gerçek ve akut bir çelişkiyi tanıma ve doğru bir şekilde ele alma ihtiyacı bulunur: Bir yandan Cumhuriyetçi Parti kadar Demokrat Parti'nin de bir sistem partisi olduğu gerçeğini, kitlelere yönelik büyük suçları sürekli olarak işlediğini ve insanlığın geleceği için varoluşsal bir tehdit içerdiğini belirtmek gerekiyor; ve öte yandan, (yukarıda Krugman'ın makalesinden alıntı yapılanların ifadesine göre), bu egemen sınıf partilerinden birinin (Cumhuriyetçilerin) açıkça doğrudan bir tehlike olduğu gerçeğini ve evet ırkçı, insanı ve çevreyi yağmalayan şeylerden başka bir şey olmadıkları iddiasını taşımak gerekiyor. Bu durum, her iki tarafın da aracısı olduğu bütün bu sisteme karşı çıkılması ve sürekli olarak bu sistemin kaldırılması stratejik hedefine doğru aktif bir şekilde çalışmanın, aynı zamanda, faşist Trump/Pence rejiminin ortaya koyduğu acil tehlikenin farkında olarak bu rejimin gitmesi talebi etrafında şiddet içermeyen, ancak sürekli bir seferberlik içinde kitleleri ileriye götürmek için acilen yapılacak çalışmalarındaki temel stratejik bakış açısıdır!

Buradaki temel ve kritik anlayış revcom.us sitesinde geçenlerde yayınlanan başka bir makalede de ifade edilmiştir ([Venezuela ve Savaşın Faşist Biçimi, Toplu Katliam Legaldir Çünkü Biz Öyle Diyoruz](http://revcom.us/en/venezuela-and-fascist-way-war-mass-murder-legal-because-we-say-so)⁶):

ABD ordusu her zaman bir savaş suçları ve insanlığa karşı suçların makinesi olmuştur. Revcom.us sitesindeki Amerikan Suçları serisine bakabilirsiniz (Örneğin [ABD Suç Dosyası 96: Vietnam](http://revcom.us/en/abd-suç-dosyası-96-vietnam), 16 Mart, 1968 ve [ABD Suç Dosyası 93: ABD'nin Koreyi İşgali](http://revcom.us/en/abd-suç-dosyası-93-abd-nin-koreyi-ışgali)). Ancak Hegseth hızlı bir şekilde herhangi bir legallik bahanesini de ortadan kaldırmaya yönelmiştir. Bu faşist bir askeri doktrindir ve amacı da hali hazırdaki ABD ordusunu faşist bir savaş gücü olarak yeniden dizayn etmektir:

⁶ "Venezuela and the Fascist Way of War: Mass Murder Is Legal Because We Say So," revcom.us, 8 Aralık, 2025, <https://revcom.us/en/venezuela-and-fascist-way-war-mass-murder-legal-because-we-say-so>.

Sadece faşist tiran emir verdiği için illegal emirleri uygulamaya ve sivilleri katletmeye hazır bir güç.

Faşistlerle Demokrat Parti gibi “ana akım” emperyalistler ve kurumlar arasında çok ciddi farklılıklar olmasına rağmen bunlar faşistlerle mücadele edilmesi gerektiği biçimiyle mücadele etmeyecekler ve edemezler de. (Bunun önemli bir göstergesi olarak, Trump'ı bariz suçlarından, özellikle de 2020 seçimlerini kaybettikten sonra, seçim sonuçlarını kabul etmeyi reddedip darbe girişiminde bulunarak seçimleri yasadışı olarak iptal etmek için güçlerini bir araya getirmesinden dolayı suçlamak için gerekli “kasıtlı hız” ile hareket etmek yerine, Biden yönetimi, Trump'ı suçlama sürecini uzatarak, Trump'ın darbe girişimi nedeniyle Biden yönetiminin sahip olduğu siyasi inisiyatif ve ivmeyi boşa harcadı. Biden yönetimi ve Başsavcısı Merrick Garland, “süreci siyasallaştırıyor” gibi görünmek istemedikleri için Trump'ı suçlamak için hızlı ve kararlı bir şekilde harekete geçmediler! Bu, Biden'ın, Yüksek Mahkeme'nin zaten açıkça “siyasileştirilmiş” olduğu halde, Yüksek Mahkeme'yi genişletmek için harekete geçmeyi reddettiğinde uyguladığı mantıkla aynıdır ve Biden'ın harekete geçmemesinin sonucu, Yüksek Mahkeme'nin faşistler tarafından domine edilmeye devam etmesi ve bunun tüm sonuçları, özellikle de Trump'ın intikam almak için iktidara geri dönmesiyle birlikte gerçekleşmektedir.)

Şimdi Trump rejimi, faşist iktidarına karşı her türlü muhalefeti ve direnişi acımasızca bastırmak için öfkeyle saldırıya geçti ve “anti-kapitalist”, “anti-Amerikalı” veya “anti-Hristiyan” olarak gördükleri ve Trump rejiminin düşman olarak tanımladığı herkesi (buna belirsiz “her şeyi kapsayan” Antifa olarak değerlendirilenler de dahil) “iç terörist” ilan edebilir ve devletin şiddetli baskısına maruz bırakabilir.

Bu arada Demokrat Parti'nin (ve genel olarak hakim sınıfların “ana akım” kanadının) bir uzantısı olan veya onunla aynı çizgide olan güçler, Refuse Fascism (Faşizmi Reddet) ve bu platformda farklı siyasi perspektiflerden gelen diğerleriyle birlikte aktif olan Dev-Kom'lara yönelik saldırılara katılmış ve bu saldırılara kendi “ilerici” yorumlarını katmışlardır. Bu durum, bu güçlerin işleri faşistlerin açıkça meydan okuyarak çığnediği bu sistemin normlarının içerisinde ve temelinde tutma konusundaki çaresizliğinin bir ifadesidir (aslına bakılırsa bu “normlar” başından itibaren suç teşkil etmektedir).

Bunun çok önemli bir boyutu olarak biz Dev-Kom'ların ilişkili olduğu herhangi bir şey ilgi gördüğü anda- Faşizmi Reddet'in Trump faşist rejiminin derhal gitmesi gerektiği birleştirici talebi etrafında kitleleri Washington'a seferber etme çağrısı yaptığı anda- bu çağrılar milyonları olmasa da önemli sayıda insanın aktif desteğiyle karşılaşarak siyasi bir duyarlılığı harekete geçirdiği anda bıçaklar kınından çıkıyor. Açıkçası bu 2022'de yaşadığımız deneyimin bir tekrarıdır. O zaman da Yüksek Mahkeme'nin Roe v. Wade kararını bozarak kürtaj hakkını ortadan kaldırma olasılığının gerçek olduğu

ortaya çıktığında Dev-Komlar farklı güçlerle birleşerek *RiseUp4AbortionRights!*⁷ (Kürtaj Hakkı İçin Ayağa Kalkın!) hareketini örgütleyerek Roe kararının bozulmasına karşı kitlesel bir muhalefet hareketi başlatmaya kararlıydılar. Ancak *RiseUp* ve onun harekete geçirdiği on binlerce kişiye katılmak yerine, oportünistlerin oluşturduğu şaklaban bir grup *RiseUp* ve Dev-Kom'lara karşı bir iftira saldırısı başlattı.

RiseUp ve Faşizmi Reddet'e yönelik bu saldırılar; eski ve karikatürize bir film olan "Esrar Çılgınlığı"nda düzeyindedir: Dev-Kom'lar ve Bob Avakian hakkında kaba çarpıtmalar, gülünç ve uzun zaman önce çürütülmüş yalanlar ve hatta "kült" gibi akılsız suçlamalarla yer alan irrasyonel anti-komünist histerinin teşvik edilmesidir.

Bu ilkesiz saldırıları yapanların temel ve son derece de zararlı olan tutumları faşizme karşı birleşebilecek herkesi kapitalist-emperyalist sistemin normları ve sınırları içerisinde kaldığı sürece birleştirmektir.

Bunların temel yöntemi *Faşizmi Reddet* veya Dev-Kom'un herhangi bir çalışmasına veya güncel tutumuna ilişkin ilkeli bir muhalefet yöneltmektense ucuz dedikodular, söylentiler ve açıkça aptalca kara çalmalara dayanmalarıdır. Bu yalanları söylerle ve kimsenin bu yalanların ne olduğuna bakmamasını umarlar.

Açıkçası böylesi saldırılar oportünizmin adını kötüye çıkarıyor. Şayet bu günümüz oportünistleri uğraştıkları şeylerin içeriğini biliyor gibi gözükmek istese (bazen eskiden oportünistlerde olduğu gibi) o zaman en azından açıkça tahrif etseler bile BA ve yeni komünizmin içeriğini, ne olduğunu biliyor gibi yaparlardı (revcom.us içerisinde veya yoğunlaşmış olarak *Kuzey Amerika Yeni Sosyalist Cumhuriyeti Anayasasında* bulunabilir). Bu oportünist saldırılar, bunu yapıyormuş gibi bile görünmüyorlar. Bunun yerine, şu anda toplumda genel olarak hakim olan ve kendilerini "ilerici" veya 'solcu' olarak görenler arasında çok fazla yaygın olan çürümüş bir kültüre yaslanıyorlar ve bu kültür sayesinde istediklerini elde ediyorlar: "Aşağılayıcı" tavırlara aşırı derecede düşkün bir kültür; Trumpçuların yaklaşımıyla çok fazla ortak noktası olan, ciddi şeyleri ciddiye almak, insanların ve grupların gerçekte ne söylediklerini ve yaptıklarını incelemek ve bunun yüzleşilmesi gereken gerçeklikle nasıl bir ilişkisi olduğunu ve farklı bakış açıları ve programların benimsenip uygulanması halinde nereye varacağını belirlemek yerine, "çoğu insan gerçekten böyle düşünüyor, çoğu insan böyle diyor" gibi şeylere dayanan bir kültür.

Demokrat Parti yetkililerinin ve hakim sınıfların "anaakım" kesiminin bunun parçası olma halini fark etmek zor değil; zira bu kesim için her ne kadar bu durum Trump/MAGA faşizmine boyun eğmek ve ona uyum sağlamak demek olsa da

⁷ Rise Up 4 Abortion Rights (Kürtaj Hakkı İçin Ayağa Kalkın) ABD'de 2022 yılında Yüksek Mahkeme'nin kürtajı federal bir hak olmaktan çıkararak kararını engellemek için kurulmuş bir koalisyonudur. Koalisyonun kurucuları arasında gazeteci ve aktivist Merle Hoffman, Lori Sokol ve Revolution gazetesi yazarı Sunsara Taylor bulunmaktadır. Koalisyon ABD'de kürtaj hakkı için ülke çapında geniş ve kitlesel protestolar örgütlemiştir (ç.n).

insanlık için uygulanan gerçek dehşetlere rağmen işleri bu sistemin sınırları, şartları ve “normları” içinde tutmak için çaresizce çabalıyorlar.

Bütün bunların karşısında sosyal medya mesajım 129’da vurguladığım şu temel ilkeye sıkı sıkıya bağlı kalmak ve bunu kararlılıkla uygulamak hayati önem taşıyor: “Sorumsuz oportünist çarpıtmalarını Trump faşist rejimini devirmek için gerekli olan milyonların birliğini sabote etmesine izin verilmemelidir.” Ayrıca, bu tür çarpıtmaların, “bu faşizmi neyin doğurduğu” ve “buna karşı olumlu bir alternatif olarak neyin öne sürülmesi gerektiği” gibi kritik sorularla ilgili ciddi araştırma, tartışma ve müzakereleri sabote etmesine ve rayından çıkarmasına da izin verilmemelidir.

Tüm bunlar, sosyal medyadaki [119 numaralı mesajımda](#) ifade ettiğim şu önemli noktayı bir kez daha ortaya koyuyor: “Bazı Demokrat Parti politikacıları, Trump/MAGA faşizmine karşı yürütülen hayati mücadeleye katkıda bulunabilirler; ancak Demokrat Parti bu mücadeleyi olması gereken yere götüremez ve götürmeyecektir.”

Bunun temel nedeni bir kez daha belirtmek gerekirse Demokratların da faşistler gibi aynı canavar ve ölümcül sistemin temsilcileri olmalarıdır. Bu durum, Biden yönetimi ve genel olarak Demokrat Parti’nin hem Demokrat hem de Cumhuriyetçi yönetimler döneminde ABD tarafından muazzam ölçüde silahlandırılan İsrail’in Filistin’de işlediği soykırımı desteklemiş ve ona yardım etmiş olması gerçeğiyle, son derece çarpıcı bir şekilde ortaya konmuştur. Gazze’de gönüllü olarak çalışan ve İsrail’in acımasız katliamları ve kitlesel yıkımının sonucunda, çocuklar da dahil olmak üzere Filistinliler için ortaya çıkan korkunç sonuçları ilk elden gören bir doktorun keskin bir şekilde ifade ettiği gibi: ABD’de, ne Cumhuriyetçiler ne de Demokratlar arasında, soykırımı “kabul edilemez” bulan tek bir büyük siyasi parti olmaması ne anlama geliyor?!

Sosyal medya [mesajım 7](#)’de bahsettiğim gibi:

İsrail, dünyanın stratejik olarak önemli bir noktası olan Orta Doğu’da ABD emperyalizminin ağır silahlı üssü olarak “özel bir rol” oynamaktadır. Ayrıca İsrail, ABD emperyalizminin baskıcı hakimiyetinin dünyanın pek çok başka noktasında korunabilmesi için bir dizi korkunç suçun uygulanmasında kilit bir güç olmuştur.

Ayrıca sosyal medya [mesajım 35](#)’de geçtiği gibi:

İsrail’in “batı merkezli politikalara sahip” bir devlet olması ABD emperyalizmi için belirleyici önemdedir. Ve bunun karşılığında İsrail’in Siyonist (Yahudi üstünlükçü) doğası İsrail’in bu stratejik bölgede İran’ın etkisi ve bunun da ötesinde Rusya ve Çin’in artan etkisine karşı ABD hegemonyasının destek üssü olması için kritik önemdedir.

ABD’nin İsrail’in apartheid ve soykırımına verdiği destek özellikle iğrenç olsa da gerçek şu ki, ABD’nin hem Demokratlar hem de Cumhuriyetçiler tarafından yönetilen uzun bir savaş suçları ve insanlığa karşı suçlar tarihi vardır. Bu durum [American](#)

[Suçları](#) yazı dizisi ve revcom.us sitesindeki diğer çalışmalarda ayrıntılı bir şekilde belgelenmiştir.

Bununla birlikte ABD imparatorluğunun ve ABD'nin İkinci Dünya Savaşı sonrası dehşet bir yıkım ve şiddetle sürdürdüğü “dünya düzeninin” nasıl sürdürülmesi gerektiği noktasında hakim sınıfların farklı bölümleri arasında çok gerçek ve çok keskin ayrışmalar vardır. Bu ayrışmalar ve bu ülkenin hakim sınıflarının derin bir şekilde ayrılmış olmaları, birleşik bir hakim sınıflar olarak yönetememe halleri Trump faşist rejiminin devrilmesi acil zorunluluğuyla büyük bir ilgisi bulunmaktadır. Bunun da ötesine devrim hedefi ve temel zorunluluğuyla, kapitalist-emperyalist sistemi yıkararak, köklerinden söküp atarak ötesine geçmekle de ilgisi bulunmaktadır.

Bununla beraber karşılaştığımız acil sorunun “otoritaryenizm” veya “oligarşi” olmadığını, temel çatışmanın “demokrasi vs oligarşi” veya “demokrasi vs otoriterlik” şeklinde vuku bulmadığını anlamak da önemlidir.

[Sosyal medya mesajım 114'e](#) gönderme yapacak olursak:

Trump rejiminin temsil ettiği veya uyguladığı somut ve temel şey “oligarşi” veya “milyarderler” değildir. Bu, faşizmdir.

Faşizm, ***bu sistemin halk üzerindeki egemenliğini dayatmasının niteliksel olarak farklı bir yoludur.***

“Oligarşi ve “milyarderler” konusuna gelecek olursak, Demokrat Parti’de Cumhuriyetçi Parti gibi süper zenginlerden şirket başkanlarından vb büyük miktarlarda finansman sağlamaktadır. Daha da temel olarak, bu iki parti de, milyarlarca insanı acımasızca sömürmeye ve burada ve dünyanın her yerinde kitlelere kelimenin tam anlamıyla ölümcül bir baskı uygulayan kapitalizm-emperyalizm sisteminin araçlarıdır. Bu yüzden Demokrat Parti ve ona bağlı ya da onunla aynı çizgide olanlar, Trump'ın iktidarını gerçekten yenmek için gerekli olan şekilde asla ona karşı çıkmayacaktır. Bu kapitalizm-emperyalizm sisteminin “ana akım” (ya da sözde “ilerici”) temsilcileri için, bu sistemin istikrarı ve ABD emperyalizminin dünyadaki egemen konumu, Trump/MAGA faşizmini gerçekten yenilgiye uğratmaktan daha büyük bir önceliktir.

(Otoritaryenizm formülasyonu ve bunun yanlış kullanımı, Ukrayna’daki savaşla ilgili kaleme aldığım bir makalemde çok daha geniş bir şekilde analiz edilmişti: [Utanmaz Amerikan Şovenizmi: ABD Emperyalizmini “Otoritaryenizm Karşıtlığı” Maskesiyle Desteklemek](#))

Bütün bunlarla ilgili kritik noktaya geri dönecek olursak: Burjuva (yani kapitalist) için “demokrasi” burjuvazinin (kapitalist sınıfın) diktatörlüğünün bir biçimidir.

Bu durum da biz Dev-Kom'lara (yeni komünizm destekçileri) yönelik bizlerin “demokrasiye” inanmadığı, karşı çıktığı gibi oportünist suçlamaları doğru bir

perspektife oturtabilmemizi sağlar. Bu oportünistlerin demokrasiden kasıtları gerçekte kapitalist-emperyalistlerin hüküm sürmesi, “eski iyi ABD’nin” “demokratik” bir kapitalizm emperyalizm ile dünya ve dünya halkları üzerinde tahakküm kurmaya devam etmesidir. Evet, buna kesinlikle karşıyız. (Burada tartışılan şeyler neden on yıllar önce bilerek provokatif bir başlık koyduğum kitabı-[Demokrasi Daha İyisini Yapamaz Mıyız?](#)⁸-neden yazdığım ile ilişkilidir.

Bu ülkedeki sistemin ne olduğu ve “harika demokrasisi” ile ilgili sürdürülen illüzyonlara karşı olarak meselenin özü şu üç cümlede yoğunlaşmış bir şekilde bulunabilir:

Derin sınıf ayrımları ve toplumsal eşitsizliğin damgasını vurduğu bir dünyada, demokrasinin sınıf niteliğinden ve hangi sınıfa hizmet ettiğinden bahsetmeden “demokrasiden” söz etmek anlamsız ve zararlıdır. Toplum, sınıflara bölünmüş olduğu sürece “herkes için demokrasi” diye bir şey olamaz: Ya bir sınıf ya da başka bir sınıf iktidarda olacaktır ve kendi çıkarlarına ve hedeflerine hizmet eden bir demokrasiyi savunacak ve teşvik edecektir. Esas mesele şudur: Hangi sınıf iktidara gelecek ve bu iktidarla demokrasi sistemi; sınıf ayrımlarının ve buna bağlı sömürü, baskı ve eşitsizlik ilişkilerinin devamına mı yoksa nihai olarak ortadan kaldırılmasına mı hizmet edecektir?

Burayla çok alakalı olan bir diğer vurgu da [İnsanlık İçin Umut](#) eserindeki [Özel Çıkarlar ve Genel Çıkarlar-Farklı Sınıfsal Çıkarlar ve İnsanlığın En Yüksek Çıkarları](#) bölümündeki

*Louis Bonaparte’ın 18 Brumaire*⁹ çalışmasında Marx, her sınıfsal bakış açısının toplumun *genel çıkarları* olarak sunulmasını sınıfın *belirli* ihtiyaçlarını tanımladığını belirtir.

Bu hakim kapitalist sınıf olan burjuvazi için kesinlikle geçerli olmakla birlikte kendisini toplumdaki temel çatışmaların “üstünde” ya da “dışında” gören ve kendiliğinden bir şekilde “sınıfsız demokrasi” için çabalayan orta sınıfın (küçük burjuvazi) bakış açısını yansıtanlar için de geçerlidir; toplumdaki hiçbir egemen gücün çıkarlarını somutlaştırmayan ve hizmet etmeyen bir yönetim biçimi için çaba sarf eder: Yani ne sömüren kapitalist sınıfın ne de kapitalist sistem altında sömürülen sınıfın yani temel çıkarları her yerde tüm sömürüyü ve tüm baskıyı tamamen ortadan kaldırmakta yatan proletaryanın. Böylesi bir özgürleşme zorunlu olarak tarihsel bir dönüşüm olan sosyalist iktidardan yani proletaryanın diktatörlüğünden geçmeli ve Marks’ın ifade ettiği gibi komünist devrimin hedefleri olan ““4Bütünler””in ilerletilmesine hizmet etmelidir: Bütün sınıf ayrımlarının ortadan kaldırılması, bu sınıf ayrımlarına dayanan bütün üretim ilişkilerinin, bu üretim ilişkilerine dayanan bütün toplumsal ilişkilerin ve bu toplumsal ilişkilere dayanan bütün düşüncelerin devrimcileştirilmesi.

⁸ Bob Avakian, *Demokrasi: Neden Daha İyisini Yapamayalım ki?*, çev. Selim Sezer (İstanbul: El Yayınları, 2016)

Bu, demokrasi ile ilgili üç cümlemin üçüncüsünün bir ifadesidir: Esas mesele şudur: Hangi sınıf iktidara gelecek ve bu iktidarla demokrasi sistemi; sınıf ayrımlarının ve buna bağlı sömürü, baskı ve eşitsizlik ilişkilerinin devamına mı yoksa nihai olarak ortadan kaldırılmasına mı hizmet edecektir?

(Bütün bunların ortadan kaldırılmasının niteliksel olarak yeni yollarla yaşayan bir ifadesini bulması daha önce kaleme aldığım [Kuzey Amerika'da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa](#) eserinde bulunabilir.)

Bütün bunların ışığında bir faşist aptallığını incelemek değerli olacaktır-kaldı ki bu aptallık temel anlamda kapitalizmin ister faşist ister “ana akım” veya “ilerici” olsun bütün savunucularının inatla ve basit kafalı bir şekilde sordukları soruya gelelim: “Komünizm ne zaman işe yaradı ki?” (veya direkt olarak “komünizm hiçbir zaman işe yaramadı”.)

Örneğin *New York Times*'in köşe yazarı Maureen Dowd'nin “muhafazakar” kardeşi Kevin (Maureen her sene Şükran Gününde köşesini kendisine verir) köşe yazısında berbat bir şekilde şunu yazdı: “Sosyalizm dünyada hiçbir yerde işe yaramadı.” Ve sonra ekledi: “Ülkemiz kapitalizm üzerine kuruldu ve bu bize 250 senedir çok iyi hizmet ediyor!” Gerçekliği ne kadar kaba bir şekilde çarpıtırsa çarpıtsın kağıdın üzerine basılan her şeye katlanacağı şeklindeki eski deyimim çarpıcı bir örneği.

En sondaki kısmı ilk olarak ele alalım (“Ülkemiz kapitalizm üzerine kuruldu ve bu bize 250 senedir çok iyi hizmet ediyor.”) burada feryat eden soruyu yani bu “bizim” kim olduğunu (herhalde gerici beyaz adam) bir kenara bırakacağım. Temel cevap şudur (2017 yılında [Trump/Pence Rejimi Gitmeli!](#) konuşmamdan):

ABD, topraklarını silahlı fetihler, soykırım, kölelik ve Amerika'ya gelen ardışık göçmen dalgalarının acımasızca sömürülmesi yoluyla genişleten ve servetinin temellerini bu şekilde atan bir ülkedir. Beyaz üstünlüğü, ataerkillik, erkek egemenliği ve diğer baskıcı ayrımcılıklarla damgalanmış bir ülke olarak varlığını sürdürürken, egemenliğini tüm dünyaya yayılan bir imparatorluğa dönüştürmüş ve derin eşitsizliklerin hüküm sürdüğü, çevrenin talan edildiği son derece orantısız bir dünyanın tepesinde yer almaktadır (ABD'de var olan “tüketim toplumunun” bütün dünyada işleyebilmesi için yeterli kaynaklara sahip olabilmek adına hemen hemen beş tane daha Dünya'ya ihtiyaç duyardık). Tüm bunlar, devasa bir ölüm ve yıkım makinesi olan ABD ordusu tarafından desteklenip uygulanmakta ve aynı derecede devasa bir kamuoyu şekillendirme mekanizması aracılığıyla yayılan, tüm bu baskı ve yıkımı meşrulaştıran ve haklı gösteren fikir ve kültür bombardımanı ile pekiştirilmektedir.

Bu genel olarak kapitalist sistemin tarihsel olarak inşa edilmiş temellerinde bulunmaktadır ve Marks bunu güçlü bir ironiyle yakalamıştır:

Amerika'da altın ve gümüşün keşfi, yerli halkın yok edilmesi, köleleştirilmesi ve madenlere hapsedilmesi... Afrika'nın siyah derili insanları ticari amaçla avlamak için bir av sahasına dönüştürülmesi, kapitalist üretim çağının parlak şafağını müjdeledi.⁹

(Her ne kadar oldukça burjuva-demokratik bir görüşe sahip olsa da Goliath'ın Laneti kitabı da kapitalizmin ve ondan önceki imparatorlukların berbat sonuçlarının kayda değer bir analizini içerir.)

Kapitalist sistemin, her şeyden önce ABD ekonomisine ve bu ülkenin hakim sınıfının gelişimine "iyi hizmet" etmesinin temeli; kapitalizmin, kapitalizm-emperyalizme dönüşümü, artan küreselleşme ve buna bağlı asalaklık (dünya çapında insanların sömürülmesinden beslenen ve Üçüncü Dünya'da 150 milyondan fazla çocuğu da kapsayan süper sömürü) ve bunların tarihsel temelleridir.

(Bütün bunlar Raymond Lotta tarafından [1970'lerden Bugüne ABD'de Asalaklık ve Sınıfsal-Toplumsal Yeniden Konfigürasyon](#) yazısında derinlemesine analiz edilmiştir.)

Kevin Dowd tarafından tekrarlanan basmakalıp aptallığa gelecek olursak yani komünizmin (komünistlerin önderliğindeki sosyalist toplumun) "hiçbir zaman işe yaramadığı" iddiasına, buna tam anlamıyla yanıt vermek için burada mümkün olandan daha fazla zaman ve materyal gerekir. Ancak aşağıda bu saçmalığın ve ciddi bir analizin yerine ön yargılı cehaleti koyan bu dar görüşlülüğün çürütülmesinde önemli olan bazı unsurlar yer alıyor. Bu noktada, komünistlerin önderliğindeki sosyalist toplumların tecrübelerinin önemli unsurlarına odaklanacağım. Yani kapitalizm restore edilmeden önce Sovyet Birliği (1917-1956) ve Mao'nun ölümünden sonra kapitalizm restore edilmeden önce Çin (1949-1976).

(Bu meselelerle ilgili daha fazla önemli arkaplan için: [Interview with Raymond Lotta, You Don't Know What You Think You "Know" About...The Communist Revolution and the REAL Path to Emancipation: Its History and Our Future](#); ve benimle yapılan bir röportaj olan [Çin'de Kültür Devrimi, Sanat ve Kültür, Muhalefet ve Mayalanma Ve Devrimi Komünizme Doğru İleri Taşıma](#))

Kısaca Sovyetler Birliği tecrübesi üzerinde duralım. Bu dünya tarihinin ilk başarılı sosyalist devrimiydi ve gerçekleşmesinin hemen akabinde inanılmaz zorluklarla karşı karşıya geldi. Devrimin 1917'de iktidarı ele geçirmesinde hemen sonra ülke bir iç savaşa yuvarlandı: Eski baskıcı toplumun temsilcileri (kapitalistler, büyük toprak sahipleri, gerici generaller ve diğerleri, -ayrıca bu gericiler ABD'de dahil olmak üzere kapitalist-emperyalist ülkeler tarafından destekleniyordu) yeni özgürleştirici topluma savaş ilan etti. Bunun sonucunda milyonlarca insan öldü ve ülke korkunç bir yoksulluğa sürüklendi.

Sovyetler Birliği devrimin başarılı olmasından sonra bir on yıl biterken ve iktidarını konsolide ederken 1920'lere bu koşullarda girmişti. Ve inanılmaz kazanımlar,

⁹ Karl Marx, *Kapital: Birinci Cilt*, çev. Mehmet Selik ve Nail Satlıgan (İstanbul: Yordam Kitap, 2011).

inanılmaz özgürleştirici dönüşümler elde edilmişti: Ekonominin geliştirilmesi (bundan daha detaylı bahsedeceğim), dünyada kürtaj hakkını yasallaştıran ilk modern ülke olması da dahil olmak üzere kadınların kurtuluşu alanında (örneğin bu, o dönemin ABD'si ile keskin bir çelişki içerisindedir), yoksulluğun ve halk kitlelerindeki okuma yazma bilmeme, dinsel bağnazlığın özellikle de kırsalda aşılması; sanat ve kültür alanında canlılık. Bütün bunlar Sovyetler Birliğinin 1920'ler ve 1930'ların başındaki gelişmesine damgasını vurmuştu.

1930'larda da ekonominin geliştirilmesi durumu vardı. Her ne kadar konuşmayı sevmeseler de bütün kapitalist dünya bütün 1930'lar boyunca süren Büyük Depresyon ile boğuşurken Sovyet ekonomisi ilerliyor ve bütün ülkeyi ekonomik olarak çok büyük değiştiriyordu. Ancak bu meselede bazı problemler vardı, bunların bazılarını Mao parmak basmıştır. Tarım ve hafif sanayinin de ağır sanayi ile birlikte geliştirilmesi yerine ağır sanayinin geliştirilmesine çok fazla önem atfedilmişti. Bu durum kır kent arasındaki ve bu bölgelerde yaşayan insanlar arasındaki çelişkilerin devam etmesine hatta bazı boyutlarıyla güçlenmesine neden olmuştur.

1930'ların başlarına gelindiğinde ekonomi ciddi anlamda ilerlerken kürtaj hakkı da dahil çok büyük sosyal dönüşümlerin geriye dönmesi durumu yaşanıyor. Bu bir seviyeye kadar Stalin'in 1930'ların başındaki açıklamasından gelen bir durumdu: Ya emperyalist dünyanın ekonomilerini yakalayacağız ya da bizi yok edecekler (bu direkt bir alıntı değildir ama ortaya koyduğu dünya görüşünün özü budur). Bu durum 1930'lar boyunca sürecektir olan Sovyetler Birliğinin hızla endüstrileşmesine rehberlik etti.

Ancak daha da somut olarak, 1930'larda Sovyetler Birliği'nde, dünyadaki büyük bir gelişmeye bağlantılı olarak önemli bir değişim yaşandı. Bu, özellikle 1934 civarında gerçekleşti. Sadece belirli bir ülkede değil, dünyada yaşanan büyük değişiklik, önemli bir emperyalist güç olan Almanya'da faşizmin zaferiydi — ve bu ülke, Hitler yönetiminde başından beri Sovyetler Birliği'ni esas düşman olarak belirlemiş ve kısa bir anlaşma döneminden sonra Sovyetler Birliği'ne tam ölçekli bir işgal başlatmıştı. Bunun sonucunda çıkan savaş, Sovyetler Birliği'nde yaklaşık 25 milyon kişinin ölümüne yol açtı; bu arada, bu sayı, İkinci Dünya Savaşı'nda ölen Amerikalıların sayısının 50 katıdır.

Almanya'da faşizmin zaferi ve bunun Sovyetler Birliği'ne oluşturduğu tehdit gibi bu son derece önemli gelişmelerin ışığında — özellikle de bu gelişmelerin ışığında — Sovyetler Birliği'nde baskı ortamı çok daha şiddetli hale geldi. (Bu, 1930'ların ortalarında Sovyetler Birliği'nin, faşist Almanya'ya karşı, özellikle İngiltere ve Fransa olmak üzere faşist olmayan emperyalist ülkelerle birleşik cephe oluşturma girişiminin ardından da gerçekleşti; bu girişim söz konusu ülkeler tarafından reddedilmişti. Bu durumda, 1930'ların ikinci yarısında Stalin, her türlü muhalefeti giderek daha fazla yasakladı ve bastırmaya yöneldi; eleştiri ile gerçek düşman eylemi ve sabotaj arasındaki farkı karıştırdı. Emperyalist sistemin savunucuları ve sözcüleri tarafından

tüm bunlar büyük ölçüde çarpıtılmış olsa da pek çok insan bu baskıya haksız yere maruz kalmıştır.

İkinci Dünya Savaşı boyunca, Sovyetler Birliği'nde yaşanan tüm ölüm ve yıkımla, Sovyetler Birliği —bu ülkede bize sürekli söylenenlerin aksine— Alman Nazi emperyalizmini yenilgiye uğratan başlıca güçtü. Savaşın ilk birkaç yılında Sovyetler Birliği'nin Stalingrad Savaşı'nda Almanya'ya karşı kazandığı zafer, Nazi savaş makinesinin belini büktü ve İkinci Dünya Savaşı'nın genelinde en önemli dönüm noktası oldu.

Sovyetler Birliği faşistlerin yenilmesinde bu kritik rolü oynadı ancak ne temelinde? Burada özetlenmesi gereken bazı önemli negatif noktalar var. Savaş, kabaca Sovyet halkları arasında Büyük Rus halkını üstün konumda göstermeyi içeren eski usul Rus vatanseverliğine dayandırıldı. Ve evet savaş bittiğinde toplumun nereye doğru gideceği meselesi keskin bir şekilde gündeme geldi. Bu savaşın yürütülmesi ve nihai olarak kazanılması bağlamında sosyalizm çok büyük tavizler verdi. Burada hiç kimse bu savaşın ve Sovyetler Birliği'nin Nazi savaş makinesi tarafından işgalinin getirdiği muazzam zorlukları hafife almamalı. Bununla birlikte İkinci Dünya Savaşı'nı takip eden dönemde sosyalizm meselesi tabiri caizse ortada bir durumdaydı. Ve çok geçmeden, Stalin'in ölümünden kısa bir süre içerisinde sosyalizm ve eski milliyetçi çizgi ve nihai olarak kapitalizm arasındaki çelişki Kruşçev önderliğinde 1950'lerin ortalarında kapitalizmin restore edilmesiyle çözümlendi.

Savaş bittiğinde ABD'nin ve Sovyetler Birliği'nin durumlarının açık farklılığı da altı çizilmesi gereken önemli bir unsurdur: Bir kez daha belirteyim, savaş boyunca Sovyetler Birliği korkunç bir yıkım ve ağır yaşam kayıplarıyla karşılaştı ve savaşın majör bir cephesi Sovyet topraklarında yaşanıyordu. Bu sırada savaş hiçbir zaman ABD topraklarında yaşanmadı. Bu durum daha sonraki on yıllarda ABD emperyalizminin imparatorluğu ve gelişmekte olan Sovyet emperyalist imparatorluğu 1990'ların başında “çözülerek” zayıf ve güçsüz bir Rusya'ya dönüşene kadar bu ikili arasındaki küresel rekabette ABD'yi çok avantajlı bir konuma yerleştirecekti.

Ancak, “sosyalizm ve komünizm hiçbir zaman işe yaramadı” şeklindeki görüşe geri dönersek, burada kısaca özetlediğim hususlardan bile bu iddianın ne kadar yersiz olduğu anlaşılabilir; bu iddianın, insanların öğrenmesi gereken son derece zengin ve önemli bir tarihin kaba bir çarpıtması olduğu ortadadır. Bu ülkede, bu topraklarda yapılan bir savaşın sonucu olarak 50 milyon kadar insan ölseydi, bunun ne anlama geleceğini bir düşünün! Bu istilayı (her ne tür bir savaş şekliyle olursa olsun) yenmek için savaş başlatan devlet ne kadar baskıcı olurdu. Sovyetler Birliği, sosyalist bir toplum olarak 2. Dünya Savaşı boyunca işte bu tür bir durum yaşadı. Ve Sovyetler Birliği'ndeki tüm bu sosyalizm deneyimi, başından itibaren, iktidarın ele geçirilmesinden başlayarak, 2. Dünya Savaşı'na kadar ve 2. Dünya Savaşı'ndan çıkan, atom bombasıyla donanmış ABD'nin saldırı tehdidiyle birlikte bu tarihsel perspektifle değerlendirilmelidir.

Burada çok tartışmalı bir açıklama yapabilirim. Şimdiye kadar nükleer silah kullanan tek bir ülke oldu: ABD, İkinci Dünya Savaşı'nın sonunda iki Japon şehrini bombalayarak bir kere yaptı. Ancak ABD'nin bunu ilerleyen yıllarda sürdürmemesinin temel nedenlerinden birisi de Sovyetler Birliği'nin İkinci Dünya Savaşı sonunda nükleer silah geliştirmiş olmasıdır. Bu durum nükleer silahların kullanılabilirliğine yönelik bir dizi soruyu gündeme getirdi ancak buna rağmen ABD emperyalizmi Sovyetler Birliği ve Çin'e karşı nükleer savaş başlatmak için hesaplamalar yapmış ve bunun birkaç yüz milyon insanın hayatına mal olacağını hesaplamıştır!

Karşı karşıya olduğumuz emperyalistlerin doğası budur; kapitalizmin kendileri için ne kadar harika olduğunu ve "sosyalizm ile komünizmin hiçbir zaman işe yaramadığını" haykırırlarken sosyalizmin "işe yaramasını" engellemek için her zaman inanılmaz çabalar göstermişlerdir ve tüm bu büyük engellemelere rağmen, bu sistemler buna rağmen çok büyük şeyler başarmıştır.

Şimdi Çin'e bakalım. Mao ile ilgili, Çin Devrimi ve özellikle de Kültür Devrimi ile ilgili çok fazla iftira duyuyoruz, bir kez daha, bunların bir kısmı bilinçli bir kısmı ise cahilce aptallıklar. Günün sonunda Mao'nun ve Çinli komünistlerin devrimi başlatmaktaki hedefleri nelerdi? Çin'deki halk kitlelerinin durumu neydi ki, devrimin zorunluluğunu ortaya çıkardı ve halk kitlelerini devrime destek vermeye itti? Kırsal kesimdeki korkunç koşullar; milyonlarca insanın düzenli olarak açlık çektiği; ailelerin, ailenin geri kalanının kıt kanaat geçinebilmesi için çocuklarını, özellikle de genç kızlarını, toprak sahiplerine ve başkalarına satmak zorunda kaldığı; ülkenin geri kalmışlığı nedeniyle Çin'i düzenli olarak vuran korkunç hastalıklar ve salgınların yaşandığı bir durumdu.

Şehirlerdeyse halk kitleleri proleterler olarak sömürülüyorlardı. Sömürülen işçilerin ve fabrikalardaki proleterlerin durumları korkunçtu. Sendikal örgütlenme kurma girişimleri dahi emperyalistlerin desteklediği Şan-Kay Şek yönetimindeki rejim tarafından vahşice bastırılıyordu.

Bu durum emperyalizmin Çin üzerindeki genel hakimiyeti bağlamında gerçekleşiyordu. Bu hakimiyetin, kültürel alan da dahil olmak üzere her türlü alanda etkisi vardı. Mao bir keresinde emperyalist boyunduruğun Çin halkının boyun eğdirilmesinde aşırı bir duruma ulaştığını anlatmak için şayet bir yabancı osursa kokusunun güzel olduğunu söyleyecek bir Çinli her zaman bulunabileceğini söyleyen çarpıcı bir açıklama yapmıştı. Bu durumun daha yoğunlaşmış haliyse Çin'in büyük bir şehri olan Şangay'daki bir parkta asılı olan tabelaydı: "Köpekler ve Çinliler Giremez."

Devrimin üstesinden gelmeyi amaçladığı ve harika yollarla üstesinden gelmeyi de başardığı durumlar ülkeyi on ve hatta yüzyıllardır etkisi altına almış olan kitlesele uyuşturucu bağımlılığı, hastalıklar, epidemikler gibi büyük belalardı. Bahsettiğim durumları görmek için Pearl Buck'ın Çin ile ilgili kitaplarını okuyabilirsiniz.

Ekonominin geliştirilmesinde muazzam ilerlemeler yapıldı. Mao'nun öldürdüğü iddia edilen insan sayısından sürekli söz edilir; bu sayıyı milyonlardan milyonların katlarından, hatta milyonların katlarının katlarından daha da yukarıya çıkarmak için tartışmalar sürer durur. Bu tartışmaların ötesinde Çin Komünist Partisi ve Mao'nun önderlik ettiği sosyalizm periyodu boyunca kurtarılan hayatları düşünün. Çok anlamlı bir istatistik vermek gerekirse: 1949 yılında devrim iktidara geldiğinde ortalama yaşam süresi 32 yıldır. Mao öldüğünde otuz seneden az bir zaman diliminde bu 65'e çıkartılmıştı. Şangay'da- evet Köpekler ve Çinliler giremez Şangay-bebek ölüm oranı New York'tan daha düşüktü.

Bunlar majör kazanımların bazılarıydı ve bu kazanımlara kadınların kurtuluşu da dahildir. Örneğin demir ayakkabılar yasaklanmıştı. Demir ayakkabılar Çin'de daha küçük kız çocuklarıyken giydirilen ayakların fazla büyümesini engelleyen ve yürürken sallanmalarına neden olan bir uygulamaydı. Bu uygulama sözüm ona kadınların erkekler için daha çekici olması için yapıyordu. Bu uygulama tamamen ortadan kaldırılmıştır.

Bütün bunlar devlet baskısıyla değil ama halk kitlelerinin mobilize olmalarıyla yok edilmiştir: Hastalıklara, uyuşturucu bağımlılığına, fuhuşa karşı yürütülen kitlesel kampanyalarda bunların içerisine düşenler kurbanlaştırılmamış, zulme uğramamıştır. Ancak eğitim ve mücadeleyle insanların toplumun üretken birer parçası olması sağlanarak yeni bir hayatın olanakları açılmıştır. Böylesi büyük kazanımların olduğu yerde böylesi bir iftira ve cehalet dalgasıyla karşılaşmak mide bulandırıcıdır.

Kültür Devrimi de benzer şekildedir. Aslına bakarsanız Çin ve Mao hakkında böylesi çöp fikirleri yaygınlaştıran insanlarla bir dereceye kadar çok eğlenebilirsiniz: Kültür Devriminin gerçek amacı neydi? Mao, Kültür Devrimi boyunca hangi politikayı benimsedi ve sürdürdü? Kültür Devriminin gerçek gidişatı neydi? "Kem küm de kem küm". Çin Devrimini ve özellikle de Kültür Devrimini kaba bir şekilde karalayan tüm bu insanlardan alacağınız cevabın içeriği ve özü budur. Kültür Devrimi kitlesel bir ayaklanmaydı evet Mao Ve Çin Komünist Partisi'nin devrimci yoldaki unsurları buna önderlik ediyordu. Bu, ezici çoğunluğu şiddet içermeyen bir tartışma ve mücadele girdabını da içeriyordu: Şiddetin ortaya çıktığı durumlarda Mao buna karşı çıktı ve karşı koymak için talimatlar yayınlandı, işleri kitlesel tartışma sürecine geri döndürmek için adımlar atıldı. Ve evet aşırılıklar oldu ki dünya tarihinde aşırılıkların olmadığı tek bir gerçek kitlesel ayaklanma olmamıştır. Ancak bu Mao bunları kışkırtıyor ve teşvik ediyordu anlamına gelmez. Mao aksine kitleleri bu aşırılıklardan uzaklaştırmak ve işleri olması gereken yöne geri döndürmek için harekete geçiyordu.

Büyük şehirlerde yüzlerce kelimenin tam anlamıyla yüzlerce kitlesel gazete çıkıyordu. Ayaklanan halk kitleleri tarafından çıkartılan bu gazeteler sosyalizmin sorunlarını ve Çin'in hangi yolda ilerleyeceği gibi meseleleri tartışıyordu. Kültür Devrimi'nin özü buydu.

Kültür Devrimi'nin gerçek ironisiyse -ki bu aptallar bununla ilgili ya hiçbir şey bilmezler ya da görmezden gelmeyi seçerler- şudur: Kültür Devrimi'nin önemli bir yönü, Mao'nun sosyalizme yönelik tehdidi ele almaya, Parti ve devletin içinden gelen sosyalizmi devirip kapitalizmi yeniden kurmaya yönelik hamlelerle başa çıkmaya, bunlara karşı koymaya, bunlara karşı çıkmaya ve bunları, Stalin'in Sovyetler Birliği'nde gerçekleştirdiği türden kitlesel tasfiyelerden başka yollarla yenilgiye uğratmaya yönelik bir girişim olmasıdır. Mao'nun özetlediği mesele, Kültür Devrimi'nin kitlesel mücadelesiyle yani devletin baskı aygıtlarından farklı yollarla kapitalizmi restore etmeye çalışan güçlerle mücadele etme, halkı ve temel değerlerini dönüştürme meselesiydi. Kültür Devrimi'ne yöneltelen acımasız saldırıların en büyük ironilerinden birisi budur.

Kültür Devriminin süreci boyunca elde edilen önemli kazanımlardan biri de devrimci sanatın ve kültürün yaratımıydı. Gerçekten de tarihte ilk kez bu boyutta ve devletin desteğiyle olan en olağanüstü şeylerden biri de kadınların erkeklerin oyuncakları olarak değil devrimciler olarak öncü roller oynamasıydı.

Çin'de hangi yolun izleneceği-sosyalist yol mu kapitalist yol mu?- meselesinin doruk noktasına ulaşmış gerçek bir mücadeleydi ve dediğim gibi Çin Komünist Partisi içerisinde ülkeyi kapitalist yola sokmaya kararlı güçlü güçler vardı: Bu güçlerin, Komünist Parti içerisindeki katılımı her zaman fazlaydı -çoğunluk olmasalar bile- ve bu güçler sömürü ve baskıyı ortadan kaldırarak toplumu sosyalizm yolunda ve nihayetinde dünyayı komünizme doğru ilerletmekten ziyade, esas olarak Çin'i büyük ve güçlü bir ülke haline getirmeye odaklanmışlardı.

Bir süre boyunca, komünist devrimin belirli aşamalarında devrimin önderliği içerisinde bu dünya görüşleri birlikte var olabilmişti ancak bir kez yabancı boyunduruğundan çıkıldığında şimdi ekonomiyi ve ülkeyi nasıl geliştireceğiz sorusu gündeme geldikçe bu dünya görüşleri birbirleriyle bir çatışma haline ulaştılar. Deng Xiaoping gibilerinin "Kedinin fare tuttuğu müddetçe siyah mı beyaz mı olduğu fark etmez" derken söylemek istedikleri sosyalist metotlar mı kapitalist metotlar mı fark etmez şayet ülkeyi kapitalist metotlar geliştirecekse onlar da uygundurdu.

Mao'ya sıkça atılan iftiralarda sözde totalitarizm ve otoritaryanizm hocaları tarafından sıkça tekrar edilen ironilerden biri de Mao'nun bütün bu kapitalist restorasyon meselesini kendisinin "icat ettiği" böylece herkesi tasfiye edip baskı uygulayarak kendisini sorgulanamaz lider yapmak istediğiydi.

Şimdi bazı hakikatler: Mao, Çin Komünist Partisi içerisinde kapitalizmi restore etmek isteyen güçler olduğunu ve bunları yenerek insanların düşünüş biçimleri de dahil olmak üzere şeylerin dönüşümünü devrimci bir yolda sürdürmek için bir kültür devrimine ihtiyaç duyulduğunu söylemişti. Buradaki siyasi amaç, parti ve devlet içerisindeki kapitalizmi restore etmek isteyen bu güçlü hareketi yenilgiye uğratmaktı. Totalitarizm hocalarına göre Mao bu tehlikeyi "icat" etmişti böylece daha güçlü bir

tiran olabilecekti. Şimdi basit hakikat şudur: Mao öldükten sonra Deng Xiaoping başta olmak üzere bunların yaptıkları şey tam da Mao'nun yapacaklarını söylediği şey oldu: Çin'de kapitalizmi restore etmek. Burada bir kez daha iki farklı yolun ortaya çıktığını görebiliyoruz. Bir tür soyutlama olarak değil-hangi yöntemlerle hangi yolla- örneğin devrimin çok önemli hedeflerinden biri olan ekonominin nasıl geliştirileceği, halkın büyük çoğunluğunu etkisi altına almış olan yoksulluktan kurtarmak için ne yapılması gerektiği üzerine iki yol vardı.

Burada kısa bir hikaye anlatabilirim. 1971 yılında Çin'i ziyaret ettiğimde dahil olduğum delegasyonla Şangay'da yemeğe götürülmüştük. Oradaki önder kadrolardan biri bu yemeği bizler için örgütlemişti. Yemekten önce neredeyse bir saat boyunca bize istatistiklerle Şangay ve bir bütün olarak Çin ekonomisinin gelişimine nasıl katkıda bulduklarını anlattı. Ancak bu kişi ruhsuz bir bürokrat değildi. Örneğin yemeği yediğimiz sırada aynı kişi -mantar yiyorduk- mizah dolu bir şekilde "mantarı icat eden kişi bir dahi olmalı!" dedi. Bu tipik suratsız bir bürokrattan, dogmatik bir komünistten çok farklıydı. Bize ekonominin geliştirilmesi ile ilgili bu kadar çok bilgi verilmesinin temel sebebi o sırada Mao ve devrimci yolda kalmak isteyen diğerlerine ki Şangay onların merkeziydi, ekonomiyi umursamadıkları sadece insanlara zulmederek "sınıf savaşı" vermek istedikleri gibi iftiralar atılmasıydı.

Yani mesele ekonomiyi geliştirip geliştirmemek değildi. Mesele bunun hangi yolla ve ne amaçla yapılacağıydı? Ekonomiyi, kapitalizmi ve onun gelişme ilkelerini yeniden tesis etmek ve canlandırmak temelinde mi geliştiriyorsunuz—ki bu, temelde kendi ülkenizdeki ve nihayetinde uluslararası düzeyde insanları sömürmek anlamına gelir? Yoksa bunu, sömürüyü ve sömürüye eşlik eden derin çelişkileri aşmaya yönelik bir yaklaşım temelinde mi yapıyorsunuz? Örneğin, kır ve kent arasındaki çelişki; kentin kırsal alanı domine etme eğilimi, daha ayrıcalıklı olması ve bu iki alanda yaşayan insanlar arasındaki çelişki; zihinsel ve fiziksel emek arasındaki çelişki; esas olarak fikirler alanında çalışanlarla, esas olarak bedenleriyle çalışanlar arasındaki çelişki gibi. Bunu, bu büyük farklılıkların yanı sıra, bu genel tablonun bir parçası olan gelir farklılıkları ve benzeri farklılıkları aşmak amacıyla mı yapıyorsunuz? Yoksa tüm bu çelişkileri tam anlamıyla serbest bırakarak mı yapıyorsunuz? Bu, Mao'nun ölümünden sonra ve 1976'nın sonlarında başlayan kapitalizmin yeniden kurulmasıyla Çin'in izlediği yoldur.

"Sosyalizm, komünizm hiç işe yaramadı" diyen bu lafazanlarla ilgili işte bir ironi daha: Bunlar, bu lafı söylerken öte yandan Çin'in yüz milyonlarca insanı yoksulluktan kurtardığını kabul ediyorlar ve bu durum bu aptalların "komünizm" dedikleri bir sistem altında gerçekleşiyor. Oysa ki değil, Çin Komünist Partisi iktidarda olmayı sürdürse de toplumu ve dünyayı komünizme doğru dönüştürmeye devam etme hedeflerinden çoktan vazgeçmişlerdir. "Komünizm ve sosyalizm hiçbir zaman işe yaramadı" diyenlerin büyük ironisi budur, Çin'deki bu Komünist Parti liderliğindeki ülke yüz milyonlarca insanı yoksulluktan kurtarmıştır.

Burada yine başka bir ironi bulunur. Mao'nun ölümünden sonra 1976 itibariyle Çin'de iktidara gelen hakim sınıf kesinlikle “komünist” değildir ve kapitalist olmakla birlikte ekonominin gelişimini sağladıkları temel Mao'nun önderliği döneminde kurulmuş sosyalist bir temeldir. Şayet bu olmasaydı Çin oldukça yoksullaştırılmış bir ülke olacaktı. Bununla beraber Çin'de kapitalizmin restorasyonu bir yanda da derinleşmiş eşitsizlikler ve fuhuş gibi sosyal problemleri de tekrar canlandırmıştır. Ve bütün bunlara ideoloji ve kültür alanında sosyalist Çin'de Mao'nun önderliği altında ön plana çıkan “halka hizmet et” sloganı yerini “zengin olmak şanlıdır” sloganına bırakmıştır.

Şimdi bunu biraz konuşalım. Şayet Mao'nun ördüğü devrimci yol takip edilseydi insanlar yoksulluktan çıkamayacaklar mıydı? Büyük ihtimalle daha uzun sürecek. Ancak zaten Çin'in ekonomisi çok hızlı bir şekilde geliyordu. Yaşam beklentisiyle ilgili verdiğim bilgi bunun iyi bir örneğidir çünkü bu ekonominin gelişimini yansıtır aksi halde bu rakamları yakalayamazsınız. Tabi bu sırada nüfus düşmüyor artıyordu. İstatistikleri yükseltmek için gidip yoksul insanları öldürmediler. Yaşam süresi iki katına çıkarken nüfus artıyordu. Yani şayet Mao'nun ve yanında duranların savaştığı yolda yürümeye devam etseydiler başka bir yolda milyonları, yüz milyonları yoksulluktan çıkarabilirlerdi. Böyle olsaydı Çin bu sahte komünist-aslında kapitalist-yöneticilerin iktidarı altında yaptığı gibi Afrika'da ve dünyanın diğer bölgelerinde insanları sömüren bir süper güç olma yoluna gitmezdi.

Burada sadece kısaca özetleyebildiğim bu gerçek deneyimlere bakarsanız-Raymond Lotta ve benimle yapılan röportajlar da dahil olmak üzere alıntı yaptığım eserlerde bu konuyu daha ayrıntılı olarak incelemeli ve bu tecrübelerin gerçekte neyle karşı karşıya kaldığını ve neyi başardıklarına bakabilmelisiniz- şunu tam anlamıyla görebilirsiniz: Bu sistemde altında yaşamının ağırlığını hisseden ve daha iyi bir şey arzulayan insanların bütün bunların gerçek bir alternatifi olduğu anlayışını edinmelerini engellemek, bunu inkar etmek için bilinçli veya bilinçsizce bir sürü aptallığın ve cehaletin yayıldığını görebilirsiniz.

Aynı zamanda, komünistlerin önderlik ettiği sosyalist toplumların genel deneyimlerindeki bazı eksikliklerden ve hatta çok ciddi hatalardan bahsettim- özellikle Stalin'in hatalarından söz ederken “ağır” kelimesini kullandım ancak aynı zamanda Mao'nun önderliğiyle ilgili bazı önemli sorunlardan ve Mao'nun yöntem ve yaklaşımındaki bazı eksikliklerden de bahsettim. Örneğin, Kültür Devrimi boyunca (burada kısaca anlattığım gibi) büyük ölçekli yürütülen bu süreçte mayalanma ve tartışmanın önemi kabul edildi. Ancak bunun ölçeği hala çok sınırlıydı. İşler hala biraz şöyle yürüyordu: Şayet bu tartışmalarda bir yere varabilmek istiyorsanız tartışmaları Mao'un önderliğine ve sosyalist yola dayandırmalıydınız aksi halde pek yol alamıyordunuz. Olması gerektiği gibi açık ve geniş tabanlı bir tartışma değildi bu.

Kısaca bahsettiğim muazzam kazanımlar ve çok önemli atılımlara rağmen bu durum kültür ve sanat alanında da kendisini yansıtıyordu. Kültür sanat alanının devrimci

temalarla sınırlandırılması söz konusuydu; farklı sanatsal akımların yeterince gelişmemesi ve ironik bir şekilde yeterince çiçek açamaması ve hatta doğrudan politik olmayan sanata yeterince destek verilmemesi de bu durumun bir parçasıydı. Tabii ki devrimi doğrudan destekleyen, en sanatsal biçimleri de dahil olmak üzere devrimci sanatın çok önemli olduğu bir gerçek. Ancak en azından hangi tür sanatın destek göreceği konusunda belirli bir sınırlama ve daralma vardı.

Daha felsefi boyutta ise tabiri caizse ezilen kitlelerin “şeyleştirilmesi” durumu vardı. Yaygın olarak kabul gören görüş olarak ezilen kitlelerin konumlarının doğası gereği, günümüzün tabiriyle; hakikate özel bir erişimi oldukları ya da en azından devrim için mücadele etmeye kendiliğinden daha yatkın olacakları yönünde bir eğilim vardı. Şimdi, baskının olacağı yerde direnişin olacağı doğrudur ancak bu kendiliğinden bir şekilde; insanların direnişin nereye doğru gitmesi, devrime doğru nasıl geliştirileceği, bu devrimin niteliğinin ne olması gerektiği ve devrimin problemleriyle nasıl ilgilenebileceği noktasında gelişmez. Bütün bunlar bilim gerektirir, ezilen halk kitlelerinin ezilen durumlarından ötürü kendiliğinden bir şekilde gelişmez.

Aynı zamanda objektif hakikatin karşısında “sınıf hakikati” fikrine eğilim söz konusuydu. Yani proletaryanın ve diğer ezilen halkların çıkarlarına denk gelen bir hakikat olduğu ve bunun karşısında da onları sömüren ve ezenlerin çıkarlarına hizmet eden “hakikatler” olduğu fikri. Dolayısıyla “burjuva hakikati” karşısında “proleter hakikati” tercih etmelisiniz anlayışıdır bu. Bu, hakikatin herhangi bir sınıf karakterine sahip olmadığı bilimsel anlayışının karşısında yer alır. Evet, hakikat bir sınıfın çıkarlarına hizmet edebilir ancak hakikatin kendisinin bir sınıfsal niteliği yoktur-objektif bir niteliği vardır. Hakikat, objektif realitenin yoğunlaşması ve doğru bir yansımasıdır ya da bunu temsil eder. Burjuva veya proletaryanın, o veya bu sınıfın sübjektif bakış açısını yansıtmaz.

Bunlarla birlikte, Mao ve Çin Devriminde esas yönlendiren yöntem ve yaklaşım komünizm olmasına rağmen tali olarak ancak kayda değer ölçüde milliyetçilikle iç içe geçerek eklektik bir karışım oluşmuştu. Açıkçası bu, Çin’in bütün bir baskı altındaki tarihi düşünüldüğünde (Mao’nun keskin yorumu ve Şangay’daki park örneği gibi) anlaşılabilir bir durum. Ancak her halükarda komünistler enternasyonal olmalıdır milliyetçi değil. Evet yöntem ve yaklaşım özgül durumlara uygulanır ancak bu yöntemin milliyetçi değil enternasyonalist olması gerekiyor, buna rağmen Mao’da eklektik bir durum söz konusuydu. Bu durum kültür alanında da kendisini gösterdi. Öne sürülen ilke ise “yabancı unsurlar Çin’e hizmet etmeli idi. Ve bu durum o dönemde (1960’lar ve 1970’lerin başında) ABD’deki caz ve rock and roll gibi aslında oldukça pozitif olan bazı “yabancı kültürlerin” reddedilmesiyle gerçekten kötü bir noktaya vardı. Bu kültürler o dönem egemen olan çizgi tarafından yozlaşmış olarak eleştiriliyordu.

Bu negatif milliyetçi eğilim erken 1970’lerde çok dramatik bir şekilde kendisini gösterdi; Mao’nun önderliğinde Çin, Batıya açılma politikası benimsemiş ve

Sovyetler Birliđini başlıca dūřman olarak tayin etmişti (tekrar belirteyim Sovyetler Birliđi 1950'lerin ortasından itibaren kapitalist bir ũlke ve daha sonra da komūnizm maskesi altında gũclũ kapitalist-emperyalist gũce dŕnũřmũřtũ). Sovyetler Birliđi 1960'lı yıllarda ŕzellikle de 1960'ların sonlarında Őin'i işgal etmek ve nũkleer silah da kullanmak dahil olmak ũzere ciddi bir tehdit oluşturuyordu. Bunun işiğinde, 1970'lerin başlarında Mao ve Komūnist Partisi "Batıya ağılma" politikasını benimsedi. Yani başka bir şekilde ifade etmek gerekirse, ŕzellikle de Sovyetler Birliđi tehdidine karşı ABD ile ilişkilerin başka tũrlũ ilerletilmesi ve hatta bir ęeřit ittifak hali. Ancak bu durum Filipinler'de ABD emperyalizminin yŕnetimindeki korkunę Marcos yŕnetiminin desteklenmesi de dahil olmak ũzere çok ağır politikalara ve Őin devletinin hatalarına neden oldu. Buradaki ironi ise o dŕnem Marcos rejimine karşı silahlı mũcadele yŕrũten Maoist devrimci bir gũcũn olmasıydı. Ancak buna rağmen KP, Batıya ağılmanın parçası olarak Marcos yŕnetimini destekledi.

Buna benzer çok ŕnek vardır. Ve açık konuşacağım bunların bazıları iğrençtir. Mao ve Henry Kissinger arasında geçen tartişmaların redakte edilmiş hallerinin bazılarını okudum. Ve 1970'lerde bu Batıya ağılma sırasında ABD devletini temsil eden Kissinger ile konuşmalarında kabaca sŕylemek gerekirse Mao'nun konuşmalarında komūnist olup olmadığı ayırımıyı yapmak bile gũleřiyor. şimdi bu, Sovyetler Birliđi tehdidiyle bařa ıkılabilmek için manevra yapmanız gerektiği gŕrũřũnũn bir uzatmasıdır. Burada amacım dogmatik olmak değil. Taktik ittifaklar yapmak bir şeydir -bazen emperyalistlerle bile- ancak temel ilkelerinizden vazgeçemezsiniz. Ancak maalesef bu sũrete çok fazla temel ilkedden vazgeçildi. Burada bu meseleye daha fazla giremeyeceğim ancak bu yũzleřmemiz ve bilimsel olarak bařa çıkmamız gereken çok ŕnemli bir ŕnektir.

Bunlar komūnizmin tarihsel tecrũbeleriyle, ŕzellikle de Sovyetler Birliđi ve Őin'de komūnistler ŕnderliđindeki sosyalist toplumlar ile ilgili ŕnemli tartiřmalardır. Majŕr bir çalıřmam olan [Atılımlar: Marks'ın Tarihsel Atılımı ve Yeni Komūnizm İle Daha İleriye Bir Atılım, Temel Bir Őzet](#) eserinde gerçek anlamda komūnist hareketin tarihsel tecrũbesinden yeni komūnizmin sentezine dođru bir kŕprũ vardır. (Bu sunumda daha sonra, yeni komūnizmin daha ŕnce geliřtirilen komūnist teorinin neden hem bir devamı ama aynı zamanda da pek çok yŕnden niteliksel olarak bir kopuř olduđu ũzerine daha fazla tartiřma yŕrũteceđim. Benimle 2025 yılında yapılan [iki parçadan oluřan rŕportajda](#) yeni komūnizmin temel prensipleri ve yŕntemi ũzerine daha fazla tartiřma yŕrũtũlmũřtũr, bunlara [revcom.us](#) ve [Bob Avakian Enstitũsũnden](#) eriřebilirsiniz.)

Ancak şimdi řu temel noktaya gelmek ŕnemlidir: *Komūnist devrimin temsil ettiği gerçekten radikal ve gerçek anlamda ŕzgũrleřtirici bir alternatifin yani temelden farklı bir sistem ve yaşam biçiminin olasılığı bir kez hem gerçek hayatta hem de insanların zihinlerinde ortadan kalktığında bũtũn bu dehşetler devam ederken er ya da geç zihinleri bu ŕzgũrleřtirici alternatifte kapalı olanlar bir şekilde ya bu dehşetlerin suç*

ortağı olacaklardır ya da en azından bunlara uyum sağlayacaklardır. Burada bahsettiğim bu sistemin sınırlarına ulaşmaya başladığı bu zamanda bu durum kendisini daha da akut bir şekilde ortaya koymaktadır (bu meseleyle ilgili daha fazla tartışma için [sosyal medya mesajım 118](#)'e bakılabilir).

Şimdi kapitalizmin çelişkilerine daha derinlemesine bakalım. Lenin kapitalizmle ve kapitalist sistemin altında yaşayan insanlarla ilgili şu çok önemli tespiti yapmıştı: *Kapitalizm insanları birer pinti gibi hesap yapmaya zorlar.* İnsanların gündelik bazda yaşadıkları deneyimleri ve başlarına gelenleri düşünün. Bu insanın doğasından gelen bir bencillik meselesi değildir. Bu sistemin işleyişi sürekli olarak insanları birbirleriyle farklı şekillerde karşı karşıya getirir; iş için, ikramiye için, üniversiteye girmek için vb vb bir sürü şey için birbirleriyle rekabet etmek zorunda bırakır. Ve bu durum Lenin'in söylediği bir pinti gibi hesap yapma eğilimini besler: "Ben nasıl ilerliyorum vs benimle rekabet halindeki bu insanlar nasıl yapıyor?" Ve burada gerçekten önemli şeyler söz konusudur. Pek çok durumda bu insanların kariyerizmi meselesi değildir, özellikle de daha çok ezilen ve sömürülen kitleler için bu gerçekten bir hayatta kalma veya en azından size muhtaç insanlara bakabilme meselesidir. Dolayısıyla şunu anlamak önemlidir: Kapitalizm, sadece bu tür bir hesapçılığın bir pintinin hesapçılığını yaygınlaştırmakla kalmaz: Lenin'in ifade ettiği pinti gibi hesap yapmaya zorlar.

Bir kez daha "[İnsanlık İçin Umuttan](#)" bir alıntı yapmak istiyorum:

Burada Marx'ın önemli çalışmalarından biri olan *Grundrisse*'de yaptığı ve [Uzun Düşünceler ve Çekişmeler](#) içinde de alıntılanan çok önemli bir açıklamasını aktaracağım:

Para ilişkisinde, gelişmiş değiş tokuş sistemiyle birlikte (ve bu görünüş demokratları baştan çıkarır), kişisel bağlar, soya dayalı ayrımlar, eğitim, vb. gerçekte dağılmış ve sökülüştür (en azından, kişisel bağlar tamamen bireysel ilişkiler şeklinde görünür); ve bireyler de bağımsız görünürler (bu bağımsızlık yalnızca alttaki bir illüzyondur ve daha doğru olarak umursamazlık olarak da adlandırılabilir) bireyler bu özgürlük içinde birbirleriyle çarpışır ve değiş tokuş yaparlar...

Bu, Lenin'in kapitalizmin insanları bir pintinin hesapçılığıyla hesap yapmaya zorlamasında işaret ettiği noktanın daha açıklanmış bir biçimidir. Bu ifade de özellikle önemli olan kapitalizm altında insanların daha "bağımsız" oldukları "illüzyonunun" analizidir ki bu daha doğru bir biçimde "kayıtsızlık" olarak ifade edilir. Kapitalizm sıkça bireye, bireylerinin konumlarının ve kısıtlamalarının çok daha sabit ve katı olduğu feodalizm gibi sistemlere (kölelikten bahsetmiyorum bile) kıyasla niteliksel olarak daha geniş bir hareket alanı tanimasıdır. Marks, bunun feodalizme kıyasla gerçek bir fark olmasına rağmen, kapitalizmin değişim ilişkileri içinde (temelde ekonomik/üretim ilişkilerine dayanan) bireylerin bu "bağımsızlığının" görüldüğü kadar gerçek veya geniş olmadığı ve son tahlilde bunun bir yanılsama

olduğu gerçeğine işaret etmektedir. Çünkü insanlar hala sistemin temel ilişkileri içinde hapsolmuş ve bu ilişkiler tarafından koşullanmış durumdadırlar.

Ve bu “kayıtsızlık”-özellikle başkalarına kadar “umursamazlık”-kapitalizm altında bireyler arasındaki rekabetle (“birbiriyle çatışmakta özgürlük”) ve Lenin’inde ifade ettiği gibi bu sistemin insanları birer pinti gibi hesap yapmaya zorlamasıyla ilgilidir.

İnsan doğasıyla ilgili bütün bu dönen konuşmaları totolojik olarak, döngüsel bir akıl yürütme olarak tespit edebiliriz. Bu durum Marks ve Engels tarafından *Komünist Manifesto*’da tartışılmıştı. Marks, toplumun değişiminin sürekli olarak insan doğasını nasıl dönüştürdüğünü tespit etmiştir. Dolayısıyla aslında hangi sosyal ve ekonomik ilişkiler sistemi hakimse, buna karşılık gelen fikirler, kültür ve siyasi sistem de “insan doğasının” belirleyici özelliği olacaktır. Başka bir deyişle insanların felsefeleri, ideolojileri ve ahlakından bahsediyoruz. Kapitalizm altında bu “bir pintinin cimriliğiyle hesaplama yapmak zorunda kalmaktır”- Marks ve Engels, *Komünist Manifesto*’da, bunun başka bir totoloji, döngüsel argümanın başka bir turu olduğunu, bunun aslında kapitalist sistem altında (kendi sözlerimle ifade ediyorum ama özü budur) kapitalist sistem altında, hakim olan bakış açısının kapitalist sistemle uyumlu bir bakış açısı olacağını söylemekle eşdeğer olduğunu belirtmişlerdir. Veya o eserde söyledikleri biçimiyle: Bir çağın hakim fikirleri o çağın hakim sınıflarının fikirleridir.

Daha önce belirttiğim gibi, Marks, insan toplumunun gelişimi ve dönüşümünün aynı zamanda insan doğasının sürekli dönüşümünü de içerdiğini; değişmez bir “insan doğasının” bulunmadığını ancak insan doğası olarak adlandırılan şeyin, egemen sistemin şekillendirdiği fikirler, tutumlar, bakış açıları, ahlak kuralları vb olduğunu vurgulamıştır. Evet, insanlar bu fikirlere karşı isyan edebilirler fakat bu fikirler hakim sınıfların çıkarlarına uygun olduğu sürece toplumu domine etmeye devam edecektir. Dolayısıyla insanlar “evet ama insan işte” dediklerinde-şayet “tanrının işi” demezlerse veya ikisini birden söylemezlerse- buna karşı çıkmak için anlaşılması gerekir. Ve elbette bunlar insanların ayağında birer prangadır, insanların gerçek ve temel değişimlerin mümkünüğünü anlamaları önünde engellerdir (“İnsan doğası” meselesini [sosyal medya mesajım 21](#)’de daha detaylı ele almıştım).

Şimdi, [Uzun Düşünceler ve Çekişmeler](#)¹⁰’e atıfta bulunmuştum, bu benim önemli çalışmalarımın birisidir ve tam başlığı şu şekildedir: *Uzun Düşünceler ve Çekişmeler, Marksist Materyalizmin Önemi* (bu meseleyi açacağım), *Bir Bilim Olarak Komünizm, Anlamlı Devrimci Çalışma ve Anlamlı Bir Hayat Üzerine*. Burada özellikle referans verdiğim bölüm “Bireyler ve Toplumsal İlişkiler Üzerine” olan bölümdü ki burada bireyselcilik ve insanların bir yandan bireyler olarak var olurken bir yandan da temelde ekonomik ve toplumsal ilişkilerin parçası olarak var olmaları çelişkisi ele alınıyordu.

¹⁰ Bob Avakian, *Ruminations and Wranglings*, 2009, RCP Publications

Bu, burjuva (kapitalist) toplumun temel bir çelişkisidir ki aslında tüm toplumlarda bu bir çelişkidir. Ancak bu durum kapitalist toplum özelinde kendisini belirgin bir şekilde ortaya koyar: İnsanlar açıkça bireyler olarak var olurken aynı zamanda daha geniş toplumsal ilişkilerin, en temelinde de üretim ilişkilerinin birer parçasıdır. Kapitalist toplumda bu üretim ilişkileri ve sosyal ilişkiler, sömürü ve baskı ilişkileridir.

[“İnsanlık İçin Umut”](#) çalışmasında bu çelişkidən şöyle bahsetmişim:

Uzun Düşünceler ve Çekişmeler’de (ve diğer çalışmalarda) belirttiğim gibi, bireyler olarak insanların çelişkileri geniş toplumsal bağlam içindedir ve bunların büyük ölçüde toplumsal bağlam tarafından belirlenmesi durumu vardır, ki bu da doğru şekilde ele alınması gereken karmaşık bir çelişkidir. Ve bu çelişki bugün akut bir şekilde insanların bireyler olarak varoluşları olgusu ile ifadesini bulmaktadır. İnsanlığın bir bütün olarak korkunç acılar çekmesi ve insanlığın karşı karşıya olduğu acil zorluklar, kapitalizm-empyalizm sisteminin çevreyi tahrip etmesi, bununla birlikte nükleer felaket tehlikesinin bütün insanlık için varoluşsal bir tehdit oluşturmasının devamlı olarak artması bugün akut bir şekilde ifadesini bulmaktadır – *bütün bunlar her bir bireyin kendi belirli bireysel çıkarlarını izlemesi ile ne ciddi şekilde tespit edilebilir ne de gerçekten çözülebilir, ve işin aslı şu ki, insanların bu şekilde davranmaya devam etmesi gerekli olan çözümü getirme noktasında büyük bir engel teşkil etmeye devam ediyor.*

Bu noktayı tekrarlamak önemlidir: Ve bu çelişki bugün akut bir şekilde insanların bireyler olarak varoluşları olgusu ile ifadesini bulmaktadır. İnsanlığın bir bütün olarak korkunç acılar çekmesi ve insanlığın karşı karşıya olduğu acil zorluklar, kapitalizm-empyalizm sisteminin çevreyi tahrip etmesi, bununla birlikte nükleer felaket tehlikesinin bütün insanlık için varoluşsal bir tehdit oluşturmasının devamlı olarak artması bugün akut bir şekilde ifadesini bulmaktadır – *bütün bunlar her bir bireyin kendi belirli bireysel çıkarlarını izlemesi ile ne ciddi şekilde tespit edilebilir ne de gerçekten çözülebilir, ve işin aslı şu ki, insanların bu şekilde davranmaya devam etmesi gerekli olan çözümü getirme noktasında büyük bir engel teşkil etmeye devam ediyor.*

[“İnsanlık İçin Umuttan”](#) alıntıya devam ediyorum:

Bireysellik, gerçekliği ve sürekli olarak bu sistem tarafından getirilen dehşetin derinliğini idrak etmekten insanları uzak tutan – ve bütün bunlara son vermek ve kaynağının kökünü kazıyabilmek için insanların acil olarak diğerleriyle birlikte hareket etmesi gerektiğini fark etmemelerine neden olan, pek çok negatif eğilimi “birleştiren” önemli bir unsurdur. Bireyselliğin bu şekilde öne çıkarılması ve şişirilmesi, toplumda bu dönemde belirgin ve en uç biçimlerde cesaretlendirilip ifade edilmesi yüzleşilmesi ve dönüştürülmesi gereken derin bir problemdir.

Bu ülkedeki aşırı asalaklık ve (Marks’tan bu ifadeyi ödünç alacak olursak) bunun sonucunda şekillenen kültür göz önüne alındığında, aşırı bireyciliğin yaygın bir

şekilde teşvik edilmesi ve olumlu toplumsal dönüşümün önünde ciddi bir engel teşkil etmesi hiç de şaşırtıcı değildir.

Burada meseleyi daha da karmaşık hale getiren şey, bu sistemin “çalışmasının” - dinamikleri, ilişkileri ve kurumları- “olağan zamanlarda” bireylerin kendi kişisel çıkarları (ve yakın çevrelerindeki kişilerin çıkarları) doğrultusunda hareket etmeleri için sadece kesin bir “kendiliğinden” eğilimin de ötesinde aynı zamanda güçlü bir maddi zorunluluk ve baskı yaratacak koşulları oluşturmasıdır. *Sistem için ciddi krizlerin yaşandığı ve toplumun “normal işleyişinin” bozulduğu nadir zamanlar ve koşullarda, geniş kitlelerin daha büyük çıkarlar uğruna daha geniş çapta harekete geçmesi için zemin oluşur. Ve bir kez daha, şu an da işte o nadir zaman ve koşullardan biridir.*

Bu toplumun bireysellik dışında çok karakteristik bir diğer problemi de infantilizmdir (çocuksuluk yani genç ve hatta daha yaşlı yetişkinlerin de çocuksulaştırılması, bu sistemin şartlarına ve standartlarına göre “başarılı” olmaları gerektiği yönündeki “beklenti” yükü altında olsalar bile, onlara bağımlı ve bazı durumlarda şımartılmış çocuklar gibi düşünmeleri ve davranmaları için muamele edilmesi ve şartlandırılması -işte size gerçek bir “zehirli bileşen”) ve bunun yanı sıra sık olarak teşvik edilen anti entelektüelizm vardır: Bilgiye ve bilgi peşinde koşmaya karşı ilgisizlik ya da tiksinti (dedikodu ve söylentilerin aksine ciddi bilgi). Veya başka bir deyişle, sosyal medyanın büyük bir kısmının etkisi de dahil olmak üzere ciddi bir seviyesizleşme.

“Woke kimlik siyaseti” aslında bireyselliğin bir türüdür: Bireysellik burada kişinin parçası olduğu bir “kimlik”e (ırk, cinsiyet vb.) genişletilir, farklı “kimlikler” birbirlerine zıt olarak (objektif olarak çoğu durumda bilinçli bir şekilde) karşı karşıya getirilirler: Her ne kadar bazıları farklı kimliklerin “kesişimselliği” yoluyla bunu aşmaya çalışsa da. Bu durum, epistemoloji (bilgi teorisi) açısından, her “kimliğin” kendine özgü bir “hakikati” olduğu düşüncesiyle ifade edilir.

“Atılımlar” çalışmasında tartıştığım gibi özellikle de ABD gibi sömürü ve baskı üzerine kurulmuş ülkelerde: “Hakim sınıflar sürekli olarak halkın farklı kesimlerini birbirine düşürmeye çalışırlar ve “kesişimselciliğin” illüzyonunun aksine şayet insanlığın kurtuluşu bakış açısından değil de farklı “kimliklerin” bakış açısından bakıyorsanız hakim sınıfların bunu yapmak için pek çok güçlü yolu vardır.”

Bütün bunların karşısında olarak [2021 Yeni Yıl Açıklamamda](#) vurguladığım üzere:

Niçin bu durumla karşı karşıya olduğumuzu anlamak için sadece yüzeyde olup bitenleri ele alarak yanıt vermemek gerekir -bu aslında meselenin etrafında dolaşmak demektir- yüzeyin altını kazmak, şeylerin altında yatan ana kaynakları ve nedenleri keşfetmek ve temel problem ve gerçek çözüme dair bir anlayışa ulaşmak gerekir. Bu da, nasıl bir sistem altında yaşadığımızı ve bu sistemin gerçekte ne olduğunun (kapitalizm-emperyalizm sisteminin) bilimsel şekilde kavranmasına

ulaşmak anlamına gelir. Bu sistemin daha derin ilişkilerini, dinamiklerini ve bunun toplumun farklı kesimlerinin kendiliğinden düşünmesini, ayrıca toplumdaki ve dünyadaki olaylara verdikleri tepkileri nasıl belirlediğini kavramaya çalışmak gerekir; tüm bunları halk kitlelerinin ve nihayetinde bir bütün olarak insanlığın çıkarlarına dönüştürmek için ileriye dönük olası yolları saptamak için yapmak gerekir.

Ve:

Bu durum, rahatlığına göre gerçekleri -veya sözde gerçekleri- kucaklayan, rahatsız hissettirenlerden ise kaçınan, görmezden gelen, savuşturan bir yaklaşımdan tamamen kopmak ve bunun ötesine geçmek anlamına gelir. Bunun önemli bir boyutu, herhangi bir şeyin (bir fikir, teori, iddia, vb.) gerçek maddi realiteye karşılık gelip gelmediğini belirlemek için doğru, bilimsel olarak kanıtı dayalı bir süreçle ulaşılan gerçek ve objektif hakikatin tersine; hakikati kısmi olana, sistematik olmayan deneyime ve öznel duygulara indirgeyen (“benim gerçeğim”, “bizim gerçeğimiz” şeklindeki...) ve büyük zararlar veren “kimlik politikalarının” felsefi göreceliliğini metodolojik olarak reddetmektir. Siyasi açıdan bu “kimlik politikaları” -her ne kadar belirli bir baskıya karşı “sahiplik” iddiasında bulunan farklı “kimliklere” sahip kişiler tarafından sıklıkla karakterize edilip geçersiz kılınsa da- çeşitli baskı biçimlerine karşı çıkma arzusundan kaynaklanıyor olabilir; bununla birlikte epistemolojik olarak (gerçekliği anlama ve şeylerin gerçeğine ulaşma yaklaşımı) bu “kimlik siyasetleri”, faşistlerin ayırt edici özelliği olan (gerçek hakikatlerle çelişen çoğunlukla kaçıkça) “alternatif gerçeklere” güvenme ile pek çok ortak noktaya sahiptir. Söz konusu siyasi farklılıkları tanımak önemli olsa da, bilimsel yöntem ve onun gerçeklik hakkındaki nesnel hakikat arayışına karşı çıkmanın herhangi bir biçimine düşmeye veya bununla uzlaşmaya izin vermek çok ciddi bir durumdur ve riskleri çok yüksektir.

“Kimlik politikalarının” bu kusurlu epistemolojisiyle çok bağlantılı olarak ve bilimsel yöntem ve onun gerçeklik hakkındaki objektif hakikati arama çabasına karşı “postmodernist” yaklaşım, objektif hakikate ulaşmanın mümkün olmadığı, hatta objektif hakikat diye bir şeyin var olmadığı konusunda ısrarcıdır. Bu durum [“Atılımlarda”](#) bir dereceye kadar çürütüldüğü gibi [Felsefe ve Devrim Birinci Bölüm](#) makalemde de önemli çürütmeler bulunabilir:

Son tahlilde, tüm teorilerin test edilmesi, bunların gerçekliğe ilişkin projeksiyonlarının doğru olup olmadığı teyit edilir (veya edilmez). Aynı zamanda doğru bir şekilde kullanılan bilimsel bir teori-birikmiş tarihsel tecrübeler ve bilgiler temelinde- şeylerin gidişatının olası sonuçlarını tutarlı bir şekilde öngörebilir. Örneğin bu, iklim bilimcilerin tarihsel ve mevcut eğilimlerden ne gelişeceğine ilişkin doğru öngörülerde bulunabilmesinin temelidir. Bu aynı zamanda kapitalizmin yıkılması ve komünizmle değiştirilmesinin dünya halklarının ve nihai olarak tüm insanlığın çıkarına olduğunun bilimsel bir şekilde ileri sürülebilmesinin de nedenidir.

Bununla birlikte-ve “kimlik politikalarının” kusurlu epistemolojisinden daha tehlikeli olarak- entelektüelliğe karşı faşist “entelektüeller” tarafından “ABD tarzı” bugünün faşizminin hizmetinde olarak (örneğin JD Vance ve bir dizi teknoloji milyarderi, birisi tarafından haklı bir şekilde Nazi reich’ına gönderme yaparak “tekno reich” olarak tarif edilmişlerdir) bir saldırı vardır (ve hatta bireyselliğin bazı dışavurumlarına yönelik de).

Bütün bunların yanında mevcut siyasi sisteme karşı (veya karşıymış gibi yapan) “hareketlerin” (bazıları kapitalizme karşı olduklarını iddia eder ama aslında kapitalizmin ne olduğunu bilmezler, [sosyal medya mesajım 38’de](#) bunu detaylandırdım) içerisinde benim PEE olarak kodladığım durum vardır: Parazitik Emperyalist Ekonomizm.

Bu siyasete bir yaklaşımdır-özellikle de seçim siyasetine. Bu yaklaşıma göre “alım gücü” temel eksen olarak benimseyen bir programla Demokrat Parti’den aday olan kişiler desteklenmeli ve öne çıkarılmıyken; diğer sosyal (veya “kültürel”) konular ise esasen buna tali öneme sahip tamamlayıcı unsurlar olarak ele alınmalıdır.

Bu yaklaşımın temel ve kritik probleminin meselesi şudur (“[Atılımlar](#)” eserinden):

Marx’ın da belirttiği gibi -reformist “sosyalistler” de dahil olmak üzere- reformistlerin ayırt edici özelliklerinden biri, ekonomiyi eşitsizlik ve diğer toplumsal rahatsızlıkların kaynağı olarak belirledikleri ölçüde meseleyi *bölüşüm* alanına yerleştirmeleridir, oysa ki kapitalizm gibi sömürücü bir toplumun karakterini oluşturan baskı ve eşitsizliğin kaynağı *üretim* alanında bulunmaktadır ve daha spesifik olarak da *üretim ilişkilerindedir*.

Bugünün dünyasında bu üretim ilişkileri temel olarak enternasyondur. Yani bu reformistlerin “yeniden dağıtmak” (süper zenginlere vergi koyarak vb) istedikleri bu servet uluslararası bir sömürü ve süper sömürü sistemi olan “ABD ekonomisinin” aşırı asalaklığına dayanmaktadır. Bununla beraber ve bu “ekonomist” programın çoğunun bu sistemin ve ABD emperyalizminin dünyadaki rekabetçi pozisyonunun altını oyacağı gerçeği vardır. Bu korkunç hakikat görmezden gelinebilir ama kaçınılmaz olan da şudur:

“Oligarşiye” karşı mitinglerinde Bernie Sanders “Occupy” hareketinin “%1” olan süper zenginlere karşı “%99” formülünü tekrar canlandırdı. Ancak buradaki sıkıntı şudur bu %99’un neredeyse yarısı faşisttir. Neden? Çünkü daha önce de söylediğim gibi onları harekete geçiren şey sadece ekonomik durumları değil aynı zamanda sosyal konumlarıdır da. MAGA faşistleri için ekonomik durumlarının da ötesinde güçlü ve sapkınca bir motivasyon faktörü onların beyaz üstünlenmeciliği, erkek şovenizmi, LGBT nefreti ve göçmen nefretidir (özellikle de Trump’ın iğrenç ırkçı ifadesiyle “bok çukuru ülkelerden” gelenler için). Bu faşistlerin “Amerikayı Yeniden Yüce Kıl” derken bahsettikleri budur. Bunlar aynı zamanda pervasız yalanlara, anti bilimsel bir deliliğe ve çılgın komplo teorilerine dayanırken savunmasız grupları nefret

ve zulmün hedefi haline getirir. Örneğin göçmenleri “tehlikeli suçlular” olarak damgalarken transları ise sapkınlar olarak damgalar (bu [sosyal medya mesajım 114](#)'ten alınmıştır).

Kapitalizmin, kapitalizm-emperyalizme ilerlemesiyle birlikte Lenin, bunun devrimci hareket için sonuçlarıyla ilgili olarak Emperyalizm ve Sosyalizmde Bölünme çalışmasında yazmıştır. Bu gelişmeyle birlikte bugün emperyalist asalaklık olarak bilinen şeyin nasıl geliştiğinden bahsetmiştir (aslına bakarsanız bu Lenin'in ifadesidir, bu ifadeyi kullanan Lenindir kusura bakmayın), emperyalizmin asalaklığında Lenin, işçi sınıfının bir kısmının emperyalist asalaklıktan rüşvet alarak burjuvalaştığını tespit etmiştir. Lenin, işçi sınıfının bu bölümünü tamamen devrimin dışında bırakmamıştır, olayların gelişimi ile birlikte bu burjuvalaşmış işçilerin nerede saflaşacağını göreceğimizi söylemiş ancak esasında devrimci bir hareketin işçi sınıfının en alt, daha çok ezilen proleter katmanlarından inşa edilmesinin önemine dikkat çekmiştir.

Ancak bugün DSA -Amerikalı Demokratik Sosyalistler- gibi sosyal demokratlarda bir kere daha bütün hareketlerini emperyalist asalaklığa dayandırmak istediklerini görüyoruz: İşte “alım gücü” planlarının kalbi budur. Mesele, halk kitlelerinin ve hatta en çok ezilenler bir yana orta sınıfın dahi koşullarının umursanmaması meselesi değildir. Burada ciddi problemler yaşanmadığını inkar etmiyorum. Ancak toplumu değiştirme iddiasında bir hareketi “alım gücü” üzerine kurmaya çalışmak, aradığınız değişikliklerin çok sınırlı kalacağı ve nihayetinde bu asalak emperyalist sistemin içine dahil olacaktır. Dolayısıyla bir yandan temelde emperyalist egemenliğin bir aracı olarak temelde Demokrat Parti'nin bir parçası olan ve onu ele geçirmeye çalışan DSA gibi sosyal demokratlar ile diğer yandan gerçek sosyalizm ve onun nihai hedefi olan dünya çapında komünizm arasında temel bir ayrışım vardır.

Çok basit ve temel bir hakikat kapitalizm-emperyalizm sisteminin “reform” edilemeyeceğidir. Bu sistem, dünyadaki halk kitlelerinin çıkarlarına uyacak adil bir sistem yapılamaz.

Bu sistem, burada ve dünyanın dört bir yanında özellikle de Üçüncü Dünya'da (Latin Amerika, Afrika, Orta Doğu ve Asya) acımasız sömürü olmaksızın kendisini sürdürmez.

Bu sistem, çevreyi gittikçe hızlanan bir şekilde yok etmektedir.

Bir kez daha işleri bir var oluş tehlikesi olan nükleer savaş eşliğine getirmiştir.

Bu ülkede, hakim sistemin ve onun temel ilişkileri son derece gerçek ve kelimenin tam anlamıyla ölümcül bir baskı üzerine inşa edilmiştir: Beyaz üstünlüğü, ataerkillik ve erkek üstünlenmeciliği ve diğer vahşi eşitsizlikler ve acımasız baskı.

Ve şimdi bu sistemin egemenliğini ve ABD emperyalizminin dünyadaki hakimiyetini sürdürmeye yönelik sapkın bir sapkın bir girişim olarak faşizmin iktidara yükselişini yaşamaktayız. Özünde bu durum Konfederasyon'un bir “dirilmesini” (veya devamı)

ve Konfederasyon anıtlarıyla “kahramanlarının” “diriltmesini” içermektedir. Faşistler daha da ileri giderek aslında köleliğin kötü bir şey olmadığı ve hatta aslında iyi olduğunu söylemeye başlamışlardır. Bu faşizm, özellikle de sürekli bir şekilde Translara ve diğer LGBT bireylere saldırırken bunun yanında kadınların daimi olarak tabi kılınmalarını dayatır (bu tabilik sadece kürtaj hakkına ve doğum kontrolüne yönelik bir saldırı değildir bazı faşistler artık aleni bir şekilde kadınların oy hakkının alınmasını tartışıyor).

Bu faşizm, aşırı derecede abartılan bir “göç krizini” gerekçe göstererek göçmenlere yönelik saldırıyı bir koçbaşı olarak kullanmaktadır; üstelik bu krizin gerçek olduğu ölçüde bile, bu gerçeklik kaba bir şekilde çarpıtılmaktadır. Bu faşizm, savaşın yürütülmesine ilişkin hiçbir ulusal veya uluslararası hukuku tanımadığını ve bunlara bağlı kalmayacağını açıkça ilan ederek, hem ülke içinde hem de uluslararası ilişkilerde hukukun üstünlüğüne açıkça meydan okuyor ve onu çiğniyor; buna, savaş dışı kişileri kasıtlı ve keyfi bir şekilde hedef almak da dahildir. Bu faşizm, kendisine karşı çıkanları şaşırtmak ve moralini bozmak amacıyla, her türlü zulmü kasıtlı olarak baş döndürücü bir hızla sürekli olarak işliyor ve tırmandırıyor.

Bu faşist rejimi yenmek-iktidardan indirmek- acil ve önemli bir hedef olmakla birlikte şunu anlamak çok önemli bir kritiktir: Demokrat Parti’ye kuyruk olarak bu krizin adil bir şekilde çözümlenebileceğine olan her türlü umuda takılmak, Demokrat Parti’yi olduğu şeyden başka bir şeye dönüştürme girişim yani bir hakim sınıf partisi olmaktan çıkarmaya çalışma girişimi ve bu sistemin korkunç baskısını ve acımasız sömürsünü, çevre tahribatı ve nükleer savaş tehlikesiyle insanlığın varoluşsal tehlikesini sona erdirmek için “bu sistem içerisinde çalışmaya yönelik” her türlü girişim temel olarak iflas etmiştir ve başarısızlıkla sonuçlanmaya mahkumdur ve sonuç olarak tüm bu dehşetler devam edecek ve hatta daha da şiddetlenecek ve hızlanacaktır.

Şimdi bu sunumun birinci bölümünü bu çok önemli sonuçla bitirmeme izin verin:

İnsanlar, sadece şu ya da bu ülkede değil, tüm dünyada, bu kapitalizm-emperyalizm sisteminin çerçevesi ve sınırları içinde hapsolmuş durumda oldukları sürece, insanlığın şu anda karşı karşıya olduğu zaten korkunç durum ve dünyadaki halk kitlelerinin sürekli maruz kaldığı acılara iyi bir çözüm bulunamaz; insanlık ise daha da kötü bir felakete, daha da korkunç bir uçuruma ve hatta muhtemelen yok oluşa doğru sürüklenmeye devam edecektir.

Çözüm: Bu Deliliğin İçerisinden Radikal Olarak Özgürleştirici Bir Devrimi Çıkartmak:

Öncelikle devrim derken neyden bahsediyoruz. Bunun özüne, [Felaket Bir Şey Veya Gerçekten Özgürleştirici Bir Şey](#) içerisinde değinmişim:

“... bu sistemin şiddetle baskı uygulayan kurumları nihayetinde örgütlü devrimci bir güç tarafından parçalanmalı, yenilgiye uğratılmalı ve dağıtılmalıdır. Ne kadar militan ve kararlı olursa olsun, işlerin yalnızca kitlesel protestoların ötesine geçerek gerçek bir devrime dönüşmesi için gerekli olan budur.”

Ve aynı şekilde [Bir Deklarasyon ve Çağrı](#)'dan alıntı yapmak gerekirse:

“Devrim, toplumun birçok farklı kesiminden gelen ve bu sistemi devirmek ve onun yerine kökten farklı ve çok daha iyi bir ekonomik ve politik sistemle, halkın ihtiyaçları temelinde, bu kapitalizm-emperyalizm sistemi içinde inşa edilen çevrenin sömürülmesi, ezilmesi ve tahrip edilmesinin nihayet her yerde sona ereceği komünist bir dünya için mücadeleyi ilerletecek sosyalist bir sistemle buluşmak üzere topyekun bir mücadele için örgütlenmiş milyonlarca güç anlamına gelir. Bu devrimden daha azı, bütün bu sorunların kökeniyle baş edemeyecek veya gerçek çözüme götüremeyecektir.”

Kıscası: Bugünün dünyasında toplumu kökten değiştirebilmek için iktidara sahip olmalısınız -mevcut devlet iktidarını yıkarak yeni bir devlet iktidarı inşa etmelisiniz.

“Normal zamanlarda” —ya da başka bir deyişle: Sistemin temel işleyişi, ilişkileri ve “kuralları”nın ciddi şekilde bozulduğu ve bunların “kalıcılığı”nın sadece birkaç kişi arasında değil, daha geniş bir şekilde toplum genelinde ciddi şekilde sorgulandığı olağanüstü durumlar hariç olmak üzere— insanlar mevcut egemen sistemin içinde şekillenir, bu sistemin sınırları içinde kalırlar ve ona “hapsolurlar”. Tam da bu nedenle genel bir fenomen olarak (bunu bir dogmaya dönüştürmemek gerekir) temelden köklü bir değişimin mümkün hale geldiği zamanlar akut kriz dönemleridir.

Peki o halde devrimin uygun koşulları nelerdir? [Bu Devrimin Mümkün Olduğu Nadir Zamanlardandır](#) yazısında açıklandığı gibi:

Böylesi güçlü bir ülkede bile, **üç ana faktör** meydana getirildiğinde bir devrim mümkündür:

a) Toplumda ve hükümette o kadar derin, “olağan gidişatı” o kadar bozan bir kriz olmalı ki, bizleri bu kadar uzun bir süredir yönetenler artık insanların kabul etmeye şartlandıkları “normal” şekillerde bunu yapamaz duruma gelmelidir.

b) Milyonlardan oluşan devrimci bir halk, bu sisteme “bağlılıkları” kırılmış, bu sistemin şiddetle bastırılmasından duydukları korkudan kopmuş, daha adil bir toplum için savaşıma kararlılığı olan bir devrimci halkın varlığı.

c) Örgütlü bir devrimci güç. Sürekli artan sayıda insandan, en çok ezilenlerden ve aynı zamanda toplumun diğer birçok kesiminden oluşacak devrimi inşa edecek ve daha sonra da devrimi gerçekleştirmek için en bilimsel yaklaşımı temel alacak, sistematik olarak bunu uygulamak için çalışacak ve acilen ihtiyaç duyulan radikal

değişimi gerçekleştirmeye yönlendirmek için halk kitleleri tarafından giderek daha fazla aranacak bir güç.

Devrim için gerekli olan bu faktörler açıktır ki şu anda mevcut değildir-*ancak yine tekrar edeyim içerisinden geçtiğimiz nadir zamanlar devrim için böylesi koşulların ortaya çıkartılabileceği zamanlardır.*

Bu meselede mekanik olmadan, devrimin mümkünlüğü bağlamında bu üç koşulun rolünü ve bunların karşılıklı bağlantılarını yani bizim deyişimizle diyalektik ilişkisini canlı bir şekilde kavramanın keskin bir önemi vardır. İlk koşul temel olarak şu an da mevcuttur ve bu durum özellikle Trump faşist rejiminin önüne gelen her şeyi yıkan gücüyle sürekli olarak yoğunlaşmaktadır.

İkinci ve üçüncü koşullara gelecek olursak, bunlar hali hazırda birinci koşula kıyasla çok “geride kalmışlardır”. Örneğin ikinci koşula bakıldığında Trump/faşist rejimin giderek artan zulümlerinden derin bir rahatsızlık ve öfke duyan milyonlarca, hatta on milyonlarca insan olsa da, bugüne kadar mevcut sistemin çerçevesi dışında radikal bir çözüm bulma arzusu ve arayışı neredeyse hiç görülmemiştir. İkinci koşulla yakından bağlantılı olarak şu tespiti yapmalıyız: Yeni komünizme dayanmakta olan devrimci komünist güçler mevcut olsa da şu an da hem niceliksel (sayıları çok az) hem de niteliksel (yeni komünizmin kavranması ve uygulanması düzeyleri çok dengesiz) acil olarak olmaları gereken düzeyden çok uzaktalar.

Birinci koşulla ilgili durumun gittikçe derinleşmesi ve yoğunlaşması bağlamında rejimin zulümleri ve buna karşı direniş arasındaki diyalektik ilişki içerisinde ikinci ve üçüncü koşulları dönüştürmek için inisiyatif alınmalıdır. Bu, hem baskıcı sisteme karşı mücadelede hem de Trump faşist rejimi altında zulmün şiddetlenmesi karşısında, ve halkın bakış açısını bu sistemin dar sınırlarının ötesine taşımak için amansız bir ideolojik mücadele yoluyla, hızla artan sayıda insanı (şu anda harekete geçmemiş olanlar da dahil) kazanarak, bu sistemi bir bütün olarak ortadan kaldıracak gerçek bir devrimin zorunluluğunu ve mümkünlüğünü fark etmelerini ve bu fırsatı değerlendirmelerini sağlamak gerekir — ki bu sistem, hali hazırdaki devam eden zulümlerinin yanı sıra, Trump faşist rejiminin ortaya çıkmasına da neden olmuştur.

Benim eserlerimde (ve başkalarının da) daha önce vurguladığımız devrim için yeniden kutuplaştırmanın ihtiyacı durumu vardır. Bu yeniden kutuplaştırma Trump faşist rejimine karşı kritik önemdeki mücadeleyi de içerir ancak aynı zamanda bu faşizmin dünya bağlamında bu ülkedeki sömürü ve baskı sisteminin özgül gelişiminden doğduğunun farkında olarak, ortadan kaldırılması gerekenin işte bu kapitalizm-emperyalizm sisteminin tamamı olduğunun farkında olarak yapılmalıdır.

Bir kez daha söylemek gerekirse bu sistemi ortadan kaldırıp kökünden söküp atarak, temelde farklı ve çok daha iyi bir sistemi hayata geçirmek için bir devrim yapmanın mümkün olduğu nadir bir dönemden geçiyoruz. Ve bu nadir zaman boşa

harcanmamalı, heba edilmemeli, çöpe atılmamalı; aksine, herhangi bir zamanda, insanların yaşayabileceği ve birbirleriyle ilişki kurabileceği tamamen farklı, gerçekten özgürleştirici ve ilham verici bir yol arayışında olan ve buna açlık duyan herkes tarafından kavranmalı ve harekete geçilmelidir.

Objektif realite- özellikle de bu sistemin insanlar üzerindeki egemenliği; bu egemenlik sadece sömürü ve baskı gibi maddi biçimlerde değil, aynı zamanda kültür ve ideoloji açısından ve insanların düşünüş biçimlerinin nasıl şekillendirildiği açısından da geçerlidir- yani tüm bunlar, yeni komünizmi temel ve kılavuz olarak alan bir devrime insanları kazanma konusunda yaşadığımız zorlukların başlıca etkenlerinden biri olmakla birlikte, gerçek şu ki, yeni komünistler arasındaki önemli eksiklikler de bu durumun sorumlusu olmuştur. Esas olarak mesele, yeni komünizmi, her şeyden önce onun bilimsel yöntemini ve yaklaşımını temel alarak tutarlı bir şekilde ilerleyip ilerlememektir; ve bu sağlam temel üzerinde, gerçek bir devrimin derin ihtiyacını ve gerçek olasılığını kavratmak için gerekli çalışmaları yürütmek ve gerekli mücadeleleri vermek; evet, bu en güçlü kapitalist-emperyalist ülkede bile— ve bu devrimi gerçekleştirmek için çalışmaktan daha anlamlı bir şeyin neden olmadığına dairdir. Bu hususun tutarlı bir şekilde yerine getirilmemesi, yeni komünist devrimcilerin saflarının, acil olarak ihtiyaç duydukları şekilde hem niceliksel hem de niteliksel olarak güçlenmeye devam edebilmek için aşılması gereken son derece somut engelleri aşamamasının başlıca nedenlerinden biridir.

Şeyleri yalın bir şekilde -ama bilimsel- olarak ortaya koyalım uçurumun eşiğinde olan sadece insanlık değildir. Aynı zamanda “komünizm projesi” ve bugün dünya çapındaki halk kitlelerinin ve nihai olarak insanlığın yaşamasına değer tek dünyayı sunan yeni komünizmin ileri atılımıdır.

Bu derin hakikate ve bu durumun ciddi bir şekilde dönüştürülmesi için ne yapmalı sorusuna tekrar geleceğim. Ancak öncelikle, bu meselenin temelini oluşturacak şekilde, insanların *şu anda karşı karşıya kaldığı tüm bu dehşet verici durumların kökeninin temel çelişkiler tarafından yönlendirilen kapitalist sistemin doğası ve dinamiklerinden kaynaklandığını daha derinlemesine incelemek önemlidir; özellikle de bu sistemin, dünya çapında sömürüye dayalı bir sistem haline geldiği şu anda —yani kapitalizm-emperyalizm sisteminde.*

Ve yine aynı şekilde bu kritik anlayışa ulaşmak için gerekli olan temel bilimsel yönelim, yöntem ve yaklaşım hakkında da konuşmak önemlidir.

Bu, bu korkunç derecede miadı dolmuş sistemi ayakta tutmaya yarayan her türlü bilim dışı görüş ve rasyonelleştirmeye karşı çıkararak, *diyalektik ve tarihsel materyalizmin* bilimsel yöntemini benimsemenin ve sistematik bir şekilde uygulamanın zorunluluğunu ve önemini ortaya koymaktadır.

Basitçe ifade etmek gerekirse, *materyalizm* tüm gerçekliğin maddeden ibaret olduğu ve başka hiçbir şeyden oluşmadığının anlayışıdır-doğaüstü güçler ya da varlıklar

yoktur, gerçek, maddi bir varlığı olmayan hiçbir şey yoktur (bunun önemli bir ifadesi olarak, insan düşüncesi; insan vücudundaki spesifik olarak da sinir sistemindeki ve daha da spesifik olarak da beyindeki maddi süreçlerin daha geniş maddi dünya ile etkileşimi sonucunda ortaya çıkar). *Diyalektik* ise bu maddi gerçekliğin (insan toplumu dahil) durağan olmadığı aksine çelişkilerle dolu olduğu, sürekli değiştiği ve belirli koşullarda büyük, niteliksel dönüşümlere uğrayabileceği hakikatine işaret eder (tıpkı maddenin bir biçimden nitel olarak farklı bir biçime dönüşmesi gibi-kaynatılan suyun buhara dönüşmesi gibi gündelik bir deneyimden, doğal evrim sürecinde yeni bir türün ortaya çıkması ya da insan toplumunda devrim ile niteliksel olarak yeni bir sistemin ortaya çıkması gibi- örneğin kapitalizmin devrilmesiyle sosyalizmin ortaya çıkması). *Tarihsel materyalizm* ise diyalektik materyalizmin insan toplumunun gelişimine (ve genel olarak doğaya) uygulanmasıdır.

Şimdi şununla başlayalım: **Üretim biçimi...üretim biçimi...üretim biçimi!**

Bu, ekonomik sistemi -bunun işleyiş biçimini- yani metaların üretilme, takas edilme ve dağıtılma biçimlerini ifade eder. Bu da genel olarak toplumun karakterinin temelini oluşturur yani toplumsal ilişkileri, siyasi kurumları, egemen düşünce biçimlerini ve kültürü belirler. "[Atılımlar](#)"dan aşağıdaki alıntı toplumun ekonomik altyapısı (üretim biçimi) ve üstyapısı (politikalar, hukuk, ideoloji ve kültür) arasındaki ilişkinin önemli bir açıklamasını ve neden üstyapının ekonomik altyapıyla temelde uyum içerisinde olması gerektiğini anlatır:

Ve burada Marksist bilimsel anlayışın önemli bir bileşenine geçerez: toplumun ekonomik temeli ile siyasi ve ideolojik üst yapı (siyasi yapılar, kurumlar, egemen kültür ve fikirler) arasındaki ilişkiye. Sonuçta -her şeyin kolaylıkla mekanik olarak indirgenebileceği anlamında değil, ancak nihayetinde ve temelde- toplumun üstyapısının altyapıdaki üretim ilişkilerine tekabül etmesi gerekir. Toplumun ekonomik temeli, yani "üretim biçimi" -toplumsal yaşamın maddi gereksinimlerini karşılayabilmek için üretim ve yeniden üretimin nasıl gerçekleştirildiği ve insanların yeniden üretim için nasıl değerlendirildiği- siyasi kurum ve süreçlerin ayrıca egemen fikir ve kültürün ne olacağını belirler. Örneğin, [Kuşlar Timsah Doğuramaz Ama İnsanlık Ufkunu Aşabilir](#)¹¹ çalışmamda eğer üstyapı belirgin şekilde ve herhangi bir dönemde ekonomik temel ile uyumsuz olursa ve esas olarak bu temel ile çatışma yaşarsa toplumun daha fazla gelişemeyeceğini belirttim. Bunun anlaşılması çok önemlidir, seçimlerin olduğu bir toplumda seçimlerin rolünün ne olduğu da dahil olmak üzere toplumun nasıl işlediğine yönelik her şeyle ilgisi bulunmaktadır. İnsanların, bu toplum tarafından, toplumun işleyişinin yanı sıra hâkim olan politik ve ideolojik üst yapıyla şekillenmelerinin yolunu, temel anlamda siyasi açıdan nasıl tepki verdiklerini ve kendi düşüncelerinde hangi fikirlerin geçerli olduğunun koşullarını da belirlemektedir. İkisi arasında bir bağlantı vardır; toplumdaki fikirlerin, kültürün, siyasi

¹¹ Bob Avakian, *Devrim ve Materyalizm: Kuşlar Timsah Doğuramaz, Ama İnsanlık Ufkunu Aşabilir* (İstanbul: Patika Kitap, 2015)

kurum ve süreçlerin belirli bir "kendine özgü yaşamı" da bulunmaktadır, ancak bunlar aynı zamanda üretim ve toplumsal ilişkiler ile iç içe geçmiştir ve nihayetinde bu ilişkiler tarafından belirlenirler.

Bir kez daha, üst yapının temel işleyişi herhangi bir dönemde altta yatan temel üretim ilişkileri ile sarsıldığında, bu durum toplumun gelişiminin durmasına neden olacak ve daha sonra çeşitli güçler "düzeni" yeniden restore etmek için en uç araçlar da dahil olmak üzere çeşitli araçlarla müdahale edeceklerdir.¹²

Bu temel noktayı gösterebilmek için daha önce "yeme hakkını" meselesini, neden böylesi bir "hakkın" kapitalist sistem altında temel bir ilke olamayacağını açıklamıştım: Daha önce de belirttiğim gibi, bu sistemde, gıda ve diğer temel yaşam ihtiyaçlarını karşılayamayan insanlar, ne olursa olsun bu temel ihtiyaçlara hakları olduğunu ilan edip, bedelini ödemediği bu ihtiyaçları karşılamaya kalkışlarsa, kapitalist sistem derin bir krize sürüklenir ve işlevini yitirir. İşte bu Marks'ın vurguladığı kritik bir noktanın ifadesidir: Haklar, ekonomik sistemin (üretim biçiminin) temel niteliği ve ilişkileri tarafından belirlenir ve bunlarla temel bir çelişki içerisinde olamaz; siyaset, ideoloji ve kültürden müteşekkil üstyapı ise bu derin gerçekliğin bir ifadesidir. Veya Marks'ın kendi sözleriyle ifade edeceksek: "Haklar hiçbir zaman toplumun ekonomik yapısından ve bu yönde koşullanan kültürel gelişmesinden daha yüksek olamazlar." (Bu meseleye sırasıyla "[Kuşlar ve Timsahlar](#)", "[Atılımlar](#)" ve [RNL'de 2022 yılındaki](#) ve [2025 yılındaki](#) röportajlarımda değinmişim. Ekonomik altyapı ve üstyapının herhangi bir sistemde neden üretim biçimine tekabül etmesi gerektiğini biraz daha detaylı açacağım).

Verili bir toplumun verili bir zaman içerisindeki üretim biçimi statik ve değişmez değildir: Üretici güçlerin gelişmesi değişiklikleri beraberinde getirdiği için üretim biçimi de sürekli bir gelişim ve değişim sürecindedir (Üretici güçler, üretimde kullanılan toprak, hammadde, yapılar, makineler ve diğer teknolojileri olduğu kadar üretici güçlerde değişiklik yaratan bilgi ve becerilere sahip insanları da ifade eder). Belirli aşamalarda, üretici güçlerin gelişimi, üretim ilişkilerinde majör ve niteliksel bir dönüşümü gerektirir; bu da, eski ekonomik sistemi (ya da üretim biçimini) dayatan siyasi sistemi özellikle de devlet iktidarını ortadan kaldırmak için üstyapıda bir devrim yapılmasını gerektirir.

Bu durum bütün üretim biçimleri için geçerlidir ve kapitalist üretim biçimi de bundan azade değildir ki burada odağımız onda olmalıdır.

(2025 yılının başlarında yaptığım röportajda, kapitalizmin ne olduğunu- ve aynı zamanda ne olmadığını- bir sistem olarak kapitalizmin temel ilişkilerini ve dinamiklerini, ve kapitalizmin çoktan kapitalizm-emperyalizm sistemine dönüşmüş

¹² Bob Avakian, *Atılımlar*, El Yayınları, 2021

olduğu günümüzde bunun küresel ölçekte nasıl bir yansıma bulunduğunu ele aldım. Burada, bu konunun bazı temel yönlerine değineceğim.)

Bir meta üretim ve değiş-tokuş sistemi olarak kapitalizme içkin (içine inşa edilmiş) olan temel ve kritik bir çelişki vardır. [Metalar&Kapitalizm Ve Bu Sistemin Korkunç Sonuçları: Basit Bir Açıklama](#) makalemde bunu anlatmıştım: Bir *meta mübadele edilmek üzere* üretilir, onu üreten kişi tarafından tüketilmek üzere değil (örneğin şayet bir gıda pazarda satılmak üzere üretiliyorsa bu gıda bir metadır; ancak üreten kişi tarafından tüketiliyorsa o zaman bir meta değildir). Kapitalizmde şeyler ağırlıklı olarak tüketilmek üzere üretilen metalardır.

Kapitalizmin ayırt edici bir özelliği de iş gücünün (genel olarak çalışabilme kabiliyeti) de bir meta olmasıdır (İnsanlar bir işe başvurduğunda bu yaşanır: Burada özgül bir metalarını yani emek güçlerini ücret karşılığı satmaya çalışırlar-yani çalışabilme yeteneklerini). Bu, spesifik bir durumda, özgül bir iş değil genel olarak çalışabilme yeteneği anlamına gelir. Bu önemli bir anlayış ve ayırmadır.

Bu sömürü kölelik ve diğer sömürü biçimlerinden farklıdır. Köleliliğin belirleyici ve ayırt edici özelliği sömüren sınıfın sömürülen sınıfa sahip olmasıdır-tam anlamıyla menkul kölelik. Feodalizm altında sömürülen sınıf -özellikle de serfler, ufak toprak parçalarındaki köylüler- kolay kolay kaçamadıkları bu toprağa bağlıdırlar.

Kapitalizm altında ise kapitalizmin doğasından kaynaklı olarak proletarya çok daha mobil bir sınıftır. Kapitalizmde, sömüren sınıf olan kapitalistler için, sömürdükleri insanları fiilen mülkiyetine almak kârlı değildir; zira bu, sahip olunan kişileri satın almak için büyük bir yatırım gerektirir ve ardından bu yatırımı geri kazanmak zorundasınızdır. Kapitalist sistemde işler bundan çok daha dinamikdir; sömürdüğünüz insanları satın alıp köle olarak mülkiyetinize almaya çalışırsanız, büyük olasılıkla başka bir güç tarafından piyasadan silinirsiniz. Yani bu önemli bir ayırmadır. Kapitalizmin doğası ve dinamikleri göz önüne alındığında, işçilere, kapitalist için çalıştıkları ve kapitalist için servet yarattıkları süre boyunca ücret ödemek kapitalistin çıkarına olur: Bu durum, kapitalistin çıkarına olması halinde, *işçilerin kapitalist için servet yaratmadan önce onları gerçek anlamda köleler olarak satın almak için önemli bir meblağ harcamak zorunda kalmadan işçileri işten çıkarmasına imkân tanır*. Bu, açık kölelik ile kapitalist sömürü arasındaki önemli bir farktır; bu da, yine, kölelikten farklı olarak, kapitalizmin temel doğası ve dinamikleriyle ilgilidir.

Kapitalizm altında sömürülen sınıf olaneqwproletarya daha önce de belirttiğim gibi iki anlamda özgür olmalıdır. Birinci hiçbir üretim aracının mülkiyetine sahip olmamalıdır. Bir fabrikaya, küçük işletmeye sahip olamaz; kapitalist tarafından sömürülmek dışında yaşamasının başka bir koşulu yoktur. Bu, kapitalizm altında proletaryanın “özgürlüğüdür”: Hiçbir üretim aracının mülkiyetine sahip olmama özgürlüğü. Başka türlü hiç kimseyi kapitalist sömürü koşullarında çalışmak için zorlayamazsınız. Diğer özgürlük ise şudur: Hareket özgürlüğüne sahip olmalıdırlar

yani mobil olabilmelidirler; gerekirse uzak bir noktaya kadar gidebilmelidirler. İşten çıkarılabilmesi ve daha sonra yeniden istihdam edilebilmesi/sömürülebilmesi için mobil olmalıdır (ayrıca, işsiz kaldığı durumda, bir kapitalist tarafından yeniden istihdam edilmenin koşulu olarak, daha da acımasızca sömürülmeye maruz kalabilir).

Bütün bunlar kapitalizmi ve kapitalizm altındaki sömürü biçimini diğer sömürü sistemlerinden ayırır.

Bütün sömürü sistemlerinin ortak noktası şudur: Sömüren sınıfın serveti ona tabi olan sömürülen sınıfın sömürülmesi sonucu üretilir ve birikir.

Ancak kapitalizmle ilgili özgül olan ve kapitalizmin dinamizmiyle ilişkili olduğu için anlaşılması önemli olan şudur: Kapitalizm altında üretimin koşulları çok hızlı bir şekilde dönüşebilir ve ülke içerisinde hızla yeni sömürü sahaları bakabilir-örneğin fabrikaları Kuzeyden Güneye taşıyabilir- veya bunu uluslararası ölçekte yapabilir. Kapitalizm bu şekilde küresel bir fenomen haline gelmiştir, kollarını dünyanın her bir tarafına dolayarak, halk kitlelerini ve nihai olarak tüm insanlığı kuşatmış ve zincire vurmuştur.

Birde kapitalizmin temel çelişkisi vardır -ve yine diğer sömürü sistemlerinden farklıdır- o da toplumsallaşmış üretim ve özel birikim arasındaki çelişkidir. Kapitalizm altında bir iş bölümüne sahip, çatısında tam anlamıyla binlerce insan barındıran fabrikalar görürsünüz yani insanlar farklı işler yaparlar ve son tahlilde milyonlarca, milyarlarca insan küresel kapitalizmin tedarik zincirlerinde olmak üzere şeylerin üretilmesi ve taşınmasına dahil olur. Yine bu da diğer sömürü sistemlerinden farklıdır. Evet, kölelik altında ya da başka sistemlerde de birlikte çalışan insan grupları vardır ancak bu durum kapitalizmin belirleyici bir özelliği olan üretimin kitlesel ölçekte toplumsallaşmasından farklıdır. Ama burada, üretilen şeyler ve bunların sonucu oluşan servetin birikimi toplumsal değildir- birbirleriyle rekabet halindeki kapitalistlerin ellerinde şahsidir. Ve buradaki “farklı ve rekabet halinde” ifadesi önemlidir çünkü bunun bir sonucu olarak veya bunun katkısı sonucu kapitalizmin anarşisi ortaya çıkar; bunun sonucunda şeyler sürekli olarak altüst olurlar ve işletmeler başka işletmelerin yerine alırlar. Örneğin şimdi medyada bu devlerin birleşmelerini görüyoruz. Bu yanı sıra bakınca bu çok dinamik bir sistemdir. Bu dinamizm Marks’ın da işaret ettiği gibi, aslında kökten farklı ve çok daha iyi bir sistemin, toplumsallaştırılmış üretim ile şahsi birikim arasındaki çelişkinin çözümlenerek, toplumun bir bütün olarak devlet aracılığıyla, üretim araçlarını ve üretilen zenginliği toplumsal olarak kamulaştırdığı ve bunu halk kitlelerinin çıkarları doğrultusunda; sadece maddi olarak değil, kültürel, entelektüel ve benzeri alanlarda da temel ihtiyaçlarını karşılamak için kullanmasıyla çözülebilmeye olanak sağlar (Kapitalizm altında üretim araçlarının kendileri *toplumsal üretimin bir sonucudur*).

Kapitalizmin bu temel çelişkisi-toplumsallaşmış üretim ve şahsi birikim (veya şahsi gasp) kapitalizmin anarşisine neden olur veya buna katkıda bulunur çünkü şahsi

birikim bir bütün olarak kapitalist sınıfta birikmez ancak birbirleriyle rekabet halindeki farklı kapitalistlerde birikir. Ve son tahlilde bu uluslararası bir ölçekte yaşanır; buna kapitalist ülkelerin, ülke ölçeğinde rekabeti de dahildir. Bu kimi zaman bir savaş durumuna dahi neden olabilir ki bu daha önce iki kez yıkıcı dünya savaşlarıyla yaşanmıştır.

Bu meselenin [Atılımlar](#) eserinde analizi haricinde, kapitalist-emperyalist üretim biçiminin karakteri ve çelişkileri detaylı bir şekilde Raymond Lotta'nın *Demarcations* dergisinin üçüncü sayısında, [Anarşinin İtici Gücü](#)¹³ makalesinde ele alınmıştır.

Metalar meselesine geri dönecek olursak: Bütün bunların merkezinde, kapitalizmin bütün temel çelişkilerinin merkezinde metalara için onların üzerine inşa olmuş bir çelişki vardır. Marks'ın majör eseri *Kapital*'i metaları inceleyerek başlamasının önemli bir sebebi vardır. Çünkü metaların çelişkisi son tahlilde kapitalizmin merkezindedir. Bununla ne demek istiyorum? Bir metanın getirisinin olması için, ücretlendirilebilmesi, karşılığında bir şey sağlayabilmesi için sahip olması gereken iki özellik vardır. Kullanım değerine sahip olmalıdır. Yani, birisi için veya bir grup için ve hatta bir sürü insan için kullanılabilir olmalıdır (bu bir tercih etme gibi ele alınmalıdır dar anlamıyla maddi ihtiyaçların karşılanması meselesi değildir). Ama kullanılabilir olmalıdır. Kullanım değerine sahip olmalıdır. Ayrıca bu *değişim değerinin* gerçekleşmesi de gerekir: Değerin gerçekleşebilmesi için metanın piyasada fiilen satılması veya mübadele edilmesi gerekir (Bir metanın değişim değeri onun üretimi için harcanan toplumsal emek tarafından belirlenir).

Bunu çok basitleştirelim: Şayet bir şeyler yaratıyorsanız bunların satılması gerekir aksi halde başınız fena halde beladadır. Başınızın belada olmasının sebebi piyasaya bir meta sürdürdüğünüzde sıfırla başlamamış olmanızdır. Metanın üretimi için ilk elden pek çok harcama yapılmıştır. Hammaddelerin elde edilmesi, işlenmeleri, çalışanlara ödemeler yapılması, bu işlemlerin gerçekleştiği tesislerin ödemeleri vardır yani bunun içerisinde çok fazla değer vardır (bu değer tekrar etmek gerekirse üretimin her aşamasında gerekli olan toplumsal emek tarafından belirlenir) ama aynı zamanda meta üreticisi olarak sizin harcamalarınız da olmuştur (ve şayet bir kapitalistseniz bu metaların üretimi için başka insanları sömürmeniz gerekir). Yani metanız piyasaya girer ancak problem şudur: Çoktan belirli bir harcama yapmışsınızdır ancak ne siz ne de sizinle rekabet halindeki diğer kapitalistler, hiç kimse bu ürünün ne kadar tüketileceğini ve hatta hiç tüketilip tüketilmeyeceğini, değişim değerinin potansiyelini karşılayıp karşılamayacağını bilemez.

Bu durum kapitalizmin anarşisine katkıda bulunur. Çünkü birbirleriyle rekabet halinde olan tüm bu farklı kapitalistler piyasaya ürün sürerler ancak ne kendi ürünlerinin ne de genel olarak başka ürünlerin gerçekten bir karşılık, genellikle de en yaygın mübadele biçimi olan para üzerinden bir karşılık bulup bulamayacağı

¹³ Raymond Lotta, *Anarşinin İtici Gücü* (İstanbul: Ayrışım Yayınları, 2024)

konusunda her türlü faktör etkili olabilir. O halde bir kez daha şunu söyleyelim, meta üretimini yaygın hale getiren kapitalist toplumun temel hücresinden yola çıkarak kapitalizmde değişim değerinin gerçekleşebilmesi için -başka bir deyişle, yatırdığınız değeri geri kazanmak ve daha fazlasını elde ederek büyümek ve rekabet edebilmek için- kullanım değerine fiilen bağlı kalınmasından kaynaklanan tüm bu çelişkileri görebilirsiniz.

Bu durum tabii ki bariz bir şekilde gündelik hayatta ve çoğu insan tarafından görünmez. Bunun bir anlayışına sahip değillerdir. “Kapitalizmi sevmiyorum”, “kapitalizmden nefret ediyorum”, “kapitalizme karşıyım” diyenler deki genel anlayış - sosyal demokratlarda, ilericiler de vesaire- bunun bir açgözlülük meselesi olduğunu düşünmeleridir. Ancak anarşiye, sert rekabete ve sadece sömürenlerle sömürülenler arasında değil, sömürenlerin arasında da -kapitalist devletler düzeyinde de- çatışmaya neden olan kapitalizmin içsel çelişkileridir.

Oysa tüm bunlar son tahlilde kapitalizm altında yaygınlaşmış olan metalara içkin bu çelişkiye dayanmaktadır. Üretilen şeylerin piyasaya sürülmeden ve mübadele olmaksızın üretilip kullanılması (tüketilmesi) durumu çok nadirdir; resmin çok küçük bir parçasını oluşturur. Son derece gelişmiş kapitalist sistemde tüm bunlar insanlara açıkça görünmez. Mesela telefonunuzu elinize alırsınız, ödeme yapmak için cihaza tutarsınız ve tüm bunların altında bir sürü emek ve meta olarak emek gücü de dahil olmak üzere bir sürü meta değiş-tokuşu olduğunu fark etmezsiniz.

Yani bu sistemin son derece ciddi sonuçları vardır ve bunlar özellikle de kapitalist-empyrialist sistem sınırlarına ulaşmışken, empyrializm altında son derece belirgin bir hal almıştır. Burada ciddi sonuçlar derken sadece en acı şekilde sömürülenlerden bahsetmiyorum; örneğin Kongo’daki çocuklar, Bangladeş’teki kadınlar ve Mısır’daki insanlardan, Latin Amerika halklarından değil aynı zamanda bunun çevre için ciddi sonuçlarından ve nükleer savaş tehlikesinden, kapitalizmin dinamiklerine uyumlu olabilmesi için toplumun genel olarak nasıl çarpıtıldığından da bahsediyorum.

Bu sistem altında sömürülenler için, bu durumdan kurtulmanın ve sömürülen konumlarını ortadan kaldırmanın temel olarak tek yolu, sistemi bir bütün olarak ortadan kaldırmaktır. Bunu yapmazsanız, sürekli olarak sistemin şartlarına geri dönmeye zorlanacaksınız. İşte bu yüzden “zorla yürütülen” ifadesini kullanıyorum. İnsanlar, sistemin dinamikleri tarafından belirli bir şekilde şartlandırılırlar, buna zorlanırlar, buna hapsedilirler ve zorla bunun içine sürüklenirler. Ve bu sistemin köleleştirici sınırları içinde olduğunuz sürece, bireyler olarak gerçek bir alternatifiniz ve gerçek seçenekleriniz yoktur ya da bunlar çok sınırlıdır. Belki bazı bireyler konumlarını değiştirebilirler, ancak Marks’ın da işaret ettiği gibi, halk kitleleri için, baskıcı sistemi ortadan kaldırmak dışında koşullarını değiştirmek mümkün değildir.

Üretim biçimi meselesine çok fazla vurgu yaptım çünkü bu çok temel bir meseledir. Ancak bu meseleye de dogmatik ve mekanik bir şekilde yaklaşmak yanlış olacaktır,

yani üretim biçimi ve onun içerdiği ilişkiler toplumdaki tek önemli ilişkilermiş gibi bakamayız. Marks'ın "4Bütünler" olarak kavramsallaştırdığı meseleye gelecek olursak; Marks, sınıf sömürsünün ya da sınıf ilişkilerinin dayandığı üretim ilişkilerine karşılık gelen toplumsal ilişkileri ele alır. Ve insanlar Marksizmin sözde eleştirisini yaparken bunu vurgularlar: "Biliyorsun Marksizm sadece sınıfla ilgileniyor, ırkla, kadınlarla ilgilenmiyor...!" Hayır! "4Bütünler"de temsil edildiği şekliyle Marksizm hepsiyle ilgileniyor. Marksizm, üretim biçiminin temel olduğunu vurguluyor ancak son tahlilde üretim biçimine dayanan, kendi özerklikleri olan, onlara dayanarak oluşan kültürleri olan, birbirleriyle bağlantılı kompleks ilişkiler olduğunu kavlıyor. Hüküm süren hakim kültürün düz bir şekilde üretim biçimini yansıttığı meselesi değil: Aynı zamanda bütün bu toplumsal ilişkileri de yansıtır -ırksal baskı, kadınların baskısı ve genellikle toplumsal cinsiyet üzerindeki baskı vb. Aynı zamanda çevreye olan yaklaşımı da yansıtır. Bütün bunlar üstyapıda; toplumun ideolojileri ve politikalarında karşılığını bulur, kültürene yansır ve son tahlilde temel olarak bütün bunlar üretim biçimine dayanır ancak buna indirgenemez. Bu konuda indirgemeci olmamak çok önemlidir.

Yani burada iki önemli nokta var. Üretim biçimi...üretim biçimi...üretim biçimi. Bu temeldir. Aynı zamanda bununla bağlantılı bütün bir karmaşık toplumsal ilişkiler vardır; şayet herhangi bir pozitif değişiklik yaratmak istiyorsanız bunlar herhangi bir şekilde dışlanamaz ve dışlanmamalıdır.

(Bu ilişkiler [Atılımlar](#) eserinde olduğu kadar [Kuşlar Timsah Doğuramaz Ama İnsanlık Ufkunu Aşabilir](#) eserinde daha detaylı ele alınmıştır. [Toplu Eserlerimde](#) bunları bulabilirsiniz.)

Toplumun dönüştürülmesi için devrim yapmak meselesine geri dönecek olursak-bu, en köklü dönüşüm olarak tarihi bir dönüşüm olan komünist devrim için de geçerlidir-böylesi bir devrim üstyapıda gerçekleşmelidir ve ancak orada gerçekleşebilir. Üretim biçimi üzerinde bir devrim yapamazsınız. Bir bütün olarak sistemi değiştirmeden üretim biçimini ve bu üretim biçimini uygulatan düzeni, devlet iktidarını (ve buna tekabül eden toplumsal ilişkileri) değiştiremezsiniz. Bu üretim biçimini dayatan üstyapıda bir devrim gerçekleştirirsiniz ve böylece bu dayatmayı ortadan kaldırarak üretim biçimi ile toplumsal ilişkiler üzerinde çalışmaya başlayabilirsiniz. *Burjuvazinin* diktatörlüğünü, sömürü ve baskıyı dayatan eski kapitalist devlet iktidarını devirmek ve onun yerine sömürüyü ve baskıyı ortadan kaldırmayı hedefleyen sosyalist devlet iktidarını (*proletarya* diktatörlüğünü) kurmak zorundasınız ve bunu sadece belirli bir ülkede değil nihai olarak dünyada gerçekleştirmek zorundasınız. Komünizmin dünya çapında gerçekleşmesiyle, her türlü diktatörlüğe duyulan ihtiyaç ve dayanak nihayet ortadan kalkarak; bunun yerine, işbirliği ve kolektif karar alma ilkelerine dayanan ve *bu temelde ve bu çerçevede insanların serpilmesine* giderek daha fazla imkân tanıyan bir dünya topluluğu ortaya çıkacaktır.

Sosyalist devrimin ve yeni sosyalist devlet iktidarının en belirleyici amacı ve temel zorunluluğu, ekonominin (üretim biçiminin) kökten dönüştürülmesidir. Böylece, toplumun bir kesiminin başkalarının emeğini kontrol ederek, hükmederek ve faydalanarak servet ve iktidar biriktirdiği her türlü sömürü durumunun temelleri ortadan kaldırılacaktır. Ekonomik temeldeki bu dönüşüm, baskıcı ayrımları ortadan kaldırmak için sosyal ilişkilerin (ırk, cinsiyet, toplumsal cinsiyet ile diğer sosyal ilişkiler) yanı sıra hakim kültür ve ahlakın da dönüştürülebileceği ve dönüştürülmesi gereken temeldir. Bununla ilgili daha önce de söylediğim gibi, bu meseleye diyalektik yaklaşmanız gerekir; mekanik veya indirgemeci bir şekilde değil.

Üretim biçimindeki dönüşüm, aynı zamanda, sömürücü ve baskıcı ilişkilerin nihai olarak tamamen ortadan kaldırılması ve kökünden sökülmesinin ancak komünizmin gerçekleştirilmesiyle mümkün olabileceği ve komünizmin de ancak dünya çapında gerçekleştirilebileceği bilimsel anlayışına dayalı olarak, dünya çapında komünist devrimin ilerleyişini desteklemeye yönelik enternasyonalist yönelimi ve sorumluluğu yerine getirmenin temeli – her şeyin tamamı değil, temeli – oluşturmaktadır. (Enternasyonalizmin temel yönlerine ve dünya çapında komünizme ilerlemenin ileri noktalarına burada derinlemesine girmek mümkün değildir ancak revcom.us içerisindeki bir çok çalışmada örneğin [Atılımlar](#), [Kuşlar ve Timsahlar](#), [Sömürüye ve Her Türlü Baskıya Son Vermek](#) yazıları ve bu yazıdaki dipnotlarda dahil olmak üzere buralarda önemli tartışmalar bulunabilir. Aynı zamanda [Demarcations](#)¹⁴ dergisinin dördüncü sayısında Meksika Devrimci Komünist Örgütünün “[Komünizm mi Milliyetçilik mi?](#)” polemikliği de çok önemli bir tartışmadır).

Aynı zamanda daha önce de vurguladığım gibi, toplumun ekonomik temeli (üretim biçimi) ile siyaset, ideoloji ve kültürden oluşan üstyapı ve sosyal ilişkiler arasında “sabit” ve “tek yönlü” bir ilişki yoktur. Burada diyalektik bir ilişki söz konusudur, karşılıklı etkileşimli bir ilişki. Ekonomik temel evet genel olarak koşulları belirleyen temeldir ancak diğer toplumsal ilişkiler ve üstyapı, ekonomik temelin niteliğini ve yönünü etkileyerek şekillendirir. Şayet sömürü içermeyen ilişkilere dayalı bir üretim biçimi geliştirmek isterseniz ancak toplumsal ilişkiler baskıcıysa ve siyaset, ideoloji ve kültür; baskı ve sömürüyü teşvik ediyorsa, sömürü içermeyen bir üretim biçiminin gelişimi ciddi şekilde baltalanacak ve nihayetinde tersine dönecektir.

Aşağıda ([Yeni Komünizm](#)¹⁵ kitabında yer alan aynı zamanda [Atılımlar](#) eserinde de alıntılanan) pasaj, üretim biçimi ve baskıya son vermek için toplumsal ilişkilerin değişmesi gerekliliği arasındaki ilişkiyi özetler:

Nihayetinde *üretim biçimi*; kadınların, Siyahilerin veya Latinlerin ezilmesi, kafa emeği ile kol emeği arasındaki çelişki gibi, veya çevreyle ilgili durum, göçmenlerin durumu vb. gibi *herhangi bir toplumsal sorunun temelini ve değişiminin sınırlarını belirler*.

¹⁴ Demarcations veya Türkçe “Ayrışım” dergisi Devrimci Komünist Parti-ABD’nin perspektifini aktaran komünist teori ve polemik dergisidir (ç.n).

¹⁵ Bob Avakian, *Yeni Komünizm* (İstanbul: El Yayınları, 2018)

Bütün bunların kendi başlarına gerçekliği ve dinamikleri bulursa da ve bunlar ekonomik sisteme indirgenemez durumda olsalar da, hepsi belirli bir çerçeve ve belirli bir ekonomik sistemin temel dinamikleri içinde gerçekleşir; ve bu ekonomik sistem, bu üretim tarzı, tüm bu toplumsal meselelere yönelik değişimin temelini ve nihai sınırlarını belirler. Dolayısıyla, tüm bu farklı baskı biçimlerinden kurtulmak istiyorsanız, bunları kendi gündemlerine göre ele almanız gerekir, fakat aynı zamanda bu değişiklikleri gerçekleştirebilmenizi sağlayacak ekonomik sistemi de temelden değiştirmeniz gerekir. Başka bir deyişle: *“Bu değişiklikleri yapmanıza yalnızca engel olmayacak aynı zamanda bu değişiklikler için elverişli bir temel sağlayacak belirli bir ekonomik sisteme sahip olmalısınız.* [İtaliye kısımları özgün metindedir]

Bir kez daha söylemek gerekirse bütün bunlar sadece üstyapıda yapılacak, kapitalist devlet iktidarının (burjuva diktatörlüğü) yerine sosyalist bir devlet iktidarı (proletarya diktatörlüğü) kuracak bir devrim temelinde gerçekleştirilebilir.

Kapitalizm-emperyalizmin dehşetlerini geride bırakma temelinde bakış açısıyla-daha acil bir şekilde ifade etmek gerekirse, burada ve tüm dünyada doğru şekilde ilişkilerin kurulabilmesinin mümkün olması için- faşist Trump rejimini; kitlesel, şiddet içermeyen ancak sürekliliği sağlanmış ve kararlı bir mobilizasyonla, Refuse Fascism tarafından aktif olarak çalışıldığı şekliyle pek çok siyasi perspektiften insanı dahil ederek yenerek defetmek kritiktir.

Trump/MAGA faşizmine karşı bu mücadelede ve gelecekteki mücadelede aşağıdakiler mümkünlüklerdir:

- İlki, faşist konsolidasyonun tam anlamıyla olmasıdır: Trump rejimi iktidarda kalır, terör ve zulüm hükümdarlığını bu ülkede ve dünyanın dört bir yanında sürdürür. İşler çoktandır bu yönde ilerliyor; bu da bu rejimi iktidardan devirmek için kitlesel seferberlik başlatmanın can alıcı önemini daha da vurguluyor.
- İkincisi, tabandan kitlesel şiddet içermeyen ama kararlı mücadelenin tepedeki çelişkilerin yoğunlaşması sonucu Trump rejimi iktidardan sürülür.
- Üçüncüsü, olayların girdabı, Trump faşist rejimini iktidardan indirmek için dahi tüm sistemi ortadan kaldıracak devrimi acil bir zorunluluk olarak kendisini dayatır. Veya rejim bir devrim olmaksızın iktidardan indirilir. Böylesi bir durumda, rejimin devrilmesi muhtemelen tabandan gelen mücadelenin en azından geçici olarak sönmeye yol açar, yanılsamalar ve yeni zorluklar ortaya çıkabilir ancak köklü bir devrimci çözüm hala mümkün olabilir (ancak kesinlikle garanti olmaz özellikle de hızlı olarak). Aynı zamanda böylesi bir durumda şayet hem hakim sınıflar içerisindeki hem de toplumdaki faşist güçler Trump'ın yenilgisini ve indirilmesini reddederek faşist iktidarın yeniden kurulması için yüzlerini iç savaşa çevirebilirler ve gerçek bir iç savaş mümkün olabilir.

Bunların ışığında ve bu faşist rejimin iktidarda kalmasına müsaade edilmesinin genel sonuçları düşünüldüğünde [111. sosyal medya mesajımda](#) vurguladıklarım kritik önemdedir: “Biz dev-komlar olarak Trump/MAGA faşizmini gerçekten yenmek konusunda ciddiyiz ve tüm iyi insanların bu konuda ciddi olmaları gerekir.” Ve:

“Geliştirmiş olduğum yeni komünizmin en temel ilkesi şeylere sürekli olarak ciddi ve bilimsel bir şekilde yaklaşmaktır ve bu da hedeflerimiz konusunda açık ve dürüst olmayı gerektirir. Başlangıçta da belirttiğim gibi, biz dev-komlar (yeni komünizme dayanan devrimci komünistler) bu faşizmi yenmek konusunda ciddiyiz çünkü bu faşizm sadece bu ülkedeki halklar için değil dünya halkları için çok gerçek dehşetleri temsil ediyor.

Aynı zamanda, defalarca vurguladığım gibi, bu faşizm, kapitalizm-emperyalizm sistemi ve bu sistemin bu ülkenin tarihi boyunca geçirdiği gelişim sürecinin kendi toprağından doğmuştur. Doğası gereği, bu sistem sürekli olarak bir dehşeti diğerinin ardından ortaya çıkarmıştır; ve ancak gerçek bir devrim, bu sistemin sürekli olarak yol açtığı korkunç zulmü ve gereksiz acıları nihai olarak sona erdirmenin yolunu açabilir.

Biz dev-komlar insanları, devrimin zorunluğununa göre hareket edebilmeleri için binler ve sonra milyonlar olarak kazanmak için çalışmalarımızı tüm acilliğiyle sürdüreceğiz. Eğer kitlesel bir hareket, kapitalizm-emperyalizm sisteminin devrimci bir şekilde devrilmesini gerektirmeden Trump/MAGA faşizmini gerçekten yenilgiye uğratmayı başarır, o zaman kesinlikle “hayal kırıklığına uğramayız”! Bu zaferin insanlık davası için büyük önemini kabul ederiz. Ve kapitalizm-emperyalizm sisteminin sonsuz dehşetine son vermek ve çok daha iyi bir sistem kurmak için gerekli olan devrim hedefine doğru mücadeleyi sürdürmek için yorulmadan çalışmaya da devam ederiz-tıpkı Deklarasyonda belirtildiği gibi: İhtiyacımız Var Ve Talep Ediyoruz: Yaşamak İçin Bambaşka Bir Yol, Temel Olarak Farklı Bir Sistem.”

Mevcut durum geçtiğimiz kasım ayında Refuse Fascism’in çağrısı ve Washington DC’ye yönelik seferberlikte yoğunlaşan Trump rejiminin devrilmesi çabalarının en azından kısa vadede başarıya ulaşmadığı bir durumdur. Bu bağlamda, rejimin saldırılarına (ICE baskınları gibi kabul edilemez suçlara) karşı direnişin devam etmesi gerekliliği bir yana vicdanlı insanların dikkati (hem kendiliğinden bir şekilde hem de Demokrat Parti ve ona hizalanan kesimlerin faaliyetleri sonucu) giderek 2026 ara seçimlerine (ve hatta 2028 seçimlerine) yönelecektir. Bunların ışığında yine farklı ihtimaller söz konusudur:

- Çeşitli faktörlerin bir araya gelmesiyle, rejim için derin ve akut bir kriz ortaya çıkabilir; bu da, rejimin bir şekilde devrilmesini, belirgin bir şekilde ve neredeyse anında “gündeme” getirebilir. Bu bağlamda, Trump’ı devirmek için

ciddi bir adım atılması durumunda, bunun bir tür iç savaşa yol açıp açmayacağı sorusu bir kez daha gündeme gelir; çünkü iktidar yapıları içindeki figürler de dahil olmak üzere Trump/MAGA faşistleri bunu kabul etmeyi reddedip silahlı isyana yönelebilirler.

- Trump rejimi ara seçimleri engellemek (veya “ertelemek”) için harekete geçebilir.
- Rejim, Kongrenin meclislerinde Cumhuriyetçilerin kontrolünü sağlamak için başka yollara başvurabilir: Seçimlerde “hile” yapabilir ve/veya Demokratların Kongre’nin bir veya her iki meclisinde de çoğunluğu elde etmesine yol açacak sonuçları reddeder.
- Bir şekilde Demokratlar bu seçimlerin sonucunda Kongre’nin en az bir ayağında çoğunluğu elde eder ve Trump yönetimi büyük olasılıkla faşistlerin hakim kaldığı Yüksek Mahkeme’nin desteğiyle iktidarda kalmayı sürdürür.

Tüm bu (ve diğer olası) senaryolar bağlamında, Trump’ın faşist rejimine karşı yürütülen genel mücadeleye yön ve etki verebilmek için aktif direnişi ve temel bir “örgütsel yapıyı” sürdürmek hayati önem taşıyor.

Her durumda [141. sosyal medya mesajımda](#) söylediğim sürekli olarak kendisini gösteriyor:

“Bu her gün daha da zorla ve vahşice kendisini dayatıyor: *Trump/MAGA faşizmiyle yaşamaya devam edemeyiz.*”

Şu aşamada bu senaryolardan hangisinin veya bambaşka bir durumun gelişip gelişmeyeceğini saptamak mümkün değildir. Ancak şu yönelim kritiktir: Faşist rejime karşı direnişi sürdürürken, yeni komünizmin savunucuları bu direnişe aktif olarak katılmaya devam etmeli ve devrim için sürdürülen çalışmaları — teorik, politik, pratik ve örgütsel çalışmaları— kararlılıkla yürütmeye odaklanmalı ve buna hazırlıklı olmalıdır; zira bu çalışmalar, niteliksel olarak daha baskıcı ve zorlu koşullarda gerçekleştirilmek zorunda kalacaktır.

Bütün bu meselelerle ilgili çok önemli bir soru da şudur: Devrimin güçleri kimlerdir?

Kesin ve potansiyel olarak çok önemli bir faktör, Trump’ın faşist rejimine aktif olarak karşı çıkanlar arasında, bu rejim artık iktidarda olmadığına “bundan sonra ne olmalı” sorusunun oldukça yaygın bir şekilde sorgulanması ve “sadece eskiye dönmenin” çözüm olmadığına dair yaygın bir görüşün bulunmasıdır — her ne kadar bu düşünce ve sorgulama şu anda hâlâ mevcut sistemin çerçevesi içinde kalıyor olsa da. Bir yandan Trump faşist rejimini yenilgiye uğratabilmek için geniş bir şekilde insanlarla birleşirken bir taraftan da şu soruyla ilgili ilkeli tartışmalar yürütüp derinlemesine

ilgilenmek hayati önem taşımaktadır: Bu faşizmi ne meydana getirmiştir ve bütün bunların temelden çözümü nedir?

Temel güçler ve kritik problemler

Siyahi halk

[2021 Yeni Yıl Açıklamam](#) şu majör gelişmeden bahsediyordu:

“2. Dünya Savaşı'nın sona ermesinden bu yana (75 yıl önce), Siyahilerin durumu önemli ölçüde değişmiştir. Bu değişiklikler başlangıçta artan mekanizasyona ve tarımsal üretimdeki diğer dönüşümlere ve genel olarak ekonomiye dayanıyordu; Siyahi halkın güçlü bir mücadele dalgasıyla yönlendirildiler, ve özellikle de 2. Dünya Savaşı'ndan sonra Sovyetler Birliği ile on yıllarca süren çatışma döneminde bu ülkede “demokrasinin şampiyonu” ve “özgür dünyanın lideri” imajını korumak isteyen yönetici sınıfları taviz vermek zorunda bıraktılar. Bu ve diğer faktörlerin bir sonucu olarak, Siyahi halka karşı baskı artık Ku Klux Klan terörü tarafından desteklenen güney kırsalındaki köleliğe yakın koşullarda (ve bazı durumlarda gerçek kölelik) ve vahşi sömürü etrafında toplanmıyor; fakat bunun yerine, siyahi halk kitlelerinin ülke çapında kentsel alanlarda yoğunlaştığı ve sistematik ayrımcılığa ve polis tarafından sürekli vahşete ve cinayete maruz kaldığı bir durumu içeriyor. Geçtiğimiz birkaç on yılda, devam eden ayrımcılıkla birlikte siyahi erkeklere (ve bazı kadınlara) kentsel alanlarda daha iyi maaşlı işler sağlayan fabrika istihdamı, artan küreselleşme ve üretim otomasyonu nedeniyle büyük oranda ortadan kalktı. Aynı zamanda, 1960'ların/70'lerin başındaki sivil haklar ve Siyahilerin kurtuluş mücadelelerinin ve diğer faktörlerin bir sonucu olarak Siyahi orta sınıflarında bir büyüme yaşandı. Bununla birlikte kentsel gettolarda yoğunlaşan ve “kayıtlı” ekonomideki düzenli istihdamın hemen hemen kalıcı olarak dışında bırakılan “alt sınıflar” denen kesimlerde de bir artış oldu.

Bu değişikliklere bağlı akut çelişkilere olumlu bir çözüm sağlayamıyorlar -siyahi halkın ekonomik olarak daha iyi durumda olan kesimlerine karşı bile ayrımcılığı körükleyen sistemik ırkçılığa son verilmedi- çok sayıda Siyahiyi “kayıtlı” ekonomiye entegre edemiyorlar. Toplumdaki yönetici güçler, bu duruma milyonlarca Siyah erkeğin (ve artan sayıda kadının) kitlesel olarak hapse atılmasıyla, tutuklamalar, yargılamalar, mahkumiyetler ve daha da fazla ayrımcılık ve adaletsizliği somutlaştıran cezalarla karşılık verdiler. Özellikle de kenar mahallelerdeki Siyahi halka yönelik olan, ancak herhangi bir yerde, herhangi bir zamanda, herhangi bir Siyahiyi de hedef alabilen sistematik polis terörüne yol veriyorlar ve destekliyorlar. Bu sistem altında daha adil bir çözümün imkansız olduğu göz önüne alındığında, -tamamen haklı ve adil protesto ve isyanlar da dahil- “kanun ve düzeninin” acımasızca uygulama girişimleri tüm bu durumun istikrarsızlığını artırarak daha fazla karışıklığa yol açmaktadır. Bu da faşist güçlerin siyah halk kitlelerini “suçlular” ve “kafeslenmemiş

hayvanlar” şeklindeki grotesk beyaz üstünlükçü tasvirlerini yoğunlaştırmalarını doğurmaktadır.”

Trumpçı faşistler, şehir merkezlerindeki; suç, çeteleşme ve şiddetin varlığını beyaz üstünlüğünü agresif bir şekilde dayatma ve acımasız baskı politikalarının parçası olarak kullanıyorlar. Bu durum sadece polisin özellikle Siyahiler, Latinolar ve Yerli Amerikalılar üzerinde sürdürdüğü cinayetleri meşrulaştırmakla kalmıyor aynı zamanda Siyahi ve Latino nüfusun yoğun olduğu kentsel bölgelerdeki halka karşı Ulusal Muhafızlar ve diğer askeri güçlerin seferber edilmesini de meşrulaştırıyor. Hakikat ise [130. sosyal medya](#) mesajımda belirttiğim gibi farklıdır: “Bu mesele ‘suça karşı savaş’ meselesi değildir ancak bir polis devleti gibi faşist iktidarı ve Trump/MAGA faşizminin kalbinde bulunan ırkçı terörü zorla gerçekleştirme meselesidir.”

Bu faşistler- ve aslında bakarsanız hakim sınıfların bütün temsilcileri- suçun ve şiddetin temel kaynağını oluşturan koşulların, bu canavarca suçlu kapitalist- emperyalist sistemin beslediği ve dayattığı temel ilişkilerde, hakim ideolojide ve kültürde kök saldıgını ya görmezden gelirler ya da bunu reddederler.

(Yazmış olduğum iki önemli makalede, [İrkçi Baskı Bitebilir-Ancak Bu Sistem Altında Değil!](#) ve [Polis ve Hapishaneler: Reformist İllüzyonlar ve Devrimci Çözüm](#) içerisinde bu meselelere daha derinlemesine girerek bunların temelde nasıl bu sistemin kökeninden kaynaklandığını ve neden bu sistem altında reformlarla bunun dönüştürülemeyeceğini ancak ezilen halk kitleleri ve topluma zorla dayatılan ilişkileri ve koşulları ortadan kaldırıp kökünden söküp atmak için gerçek bir devrim gerektiğini açıklamıştım.)¹⁶

Bir yandan, İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesinden bu yana Siyahilerin durumundaki en önemli değişiklikler, yasal ayrımcılığın sona ermesini ve Siyahilerin (en iyi ihtimalle) “ikinci sınıf vatandaş” statüsünde açıkça ezilmesinin sona ermesini içerirken, diğer yandan bu değişiklikler genel olarak Siyahlar için ve onların yüzyıllardır süren ırkçı baskı ve terörden tamamen kurtulma mücadelesinde yeni zorluklar yaratmıştır. Siyahi küçük burjuvazisinin (orta sınıf) büyümesi Siyahi entelektüellerin sayısının artmasını sağlamıştır. Bu entelektüellerin birçoğu, Siyahilerin maruz kaldığı korkunç baskının sadece tarihini değil aynı zamanda günümüzdeki gerçekliğini de ortaya çıkarmak için önemli bilimsel çalışmalar yürütmüştür. Aynı zamanda [İnsanlık İçin Umut](#) içerisinde tartıştığım Marks'ın önemli kavrayışına dayanan bir fenomenden bahsetmiştim: Her sınıfın bakış açısı, temsil ettiği sınıfın özgül çıkarlarını toplumun genel çıkarlarıyla özdeşleştirir. [İnsanlık İçin Umut](#) içerisinde bunun Siyahi halk açısından ne anlama geldiğinden spesifik olarak bahsetmiştim:

¹⁶ Her iki makale de Bob Avakian'ın 2020 yılında George Floyd Protestoları sırasında yaptığı önemli müdahalelerdir. Yeni Komünizm Kolektifi Avakian'ın bu protesto dönemindeki yazılarını çevirmiş ve internet sitesinde derlemiştir bkz: <https://yenikomunizm.com/george-floyd-uzerine/>

Siyahi halk pek çok biçimde ızdırap veren korkunç şekilde baskıya maruz kalmıştır, bu sürecin en berbat ifadelerinden biri olan polis cinayetleri ve bununla birlikte toplumda azgın bir ayrımcılık ve ırkçılık da buna dahildir; ancak Siyahi nüfusun farklı sınıfları, tabakaları ve bölümleri bu durumu farklı şekilde yaşamakta ve tüm bunlara farklı şekilde yanıt vermektedir. Beyoncé gibi, Jay-Z gibi kişileri görürsünüz. Bu kişilerin temel bakış açısı ve yaydıkları şey özünde şudur: Bütün bunlarla baş etmek için büyük paranız olmalı – parayı bulun, bu her şeyi çözecektir. Doğrusu, bu denilen şey açıkça burjuva tabakanın, Siyahi halk içindeki burjuvalaşan tabakanın bakış açısı ve arzusudur. Aynı bakış açısı daha burjuva olan tabakalar ve Siyahi halkın küçük burjuva tabakalarında başka şekillerde de tecelli eder, bu kişiler sistem içinde çalışmakta, bu sistemde daha iyi bir yere sahip olmakta çözümleri görürler. Onların kendiliğinden eğilimleri bu şekildedir, probleme ve çözüme yönelik kendiliğinden bakış açıları böyledir. Ve diğer şeylerin yanında, bu durum Obama'nın ilk Siyahi başkan olarak seçildiğinde niçin bu kadar büyük coşku yaşandığını da açıklar.

Bunun yanında Siyahi orta sınıf içerisinde ve genel olarak Siyahi halk içerisinde de kayda değer bir etkisi olan “kimlik politikası” fenomeni söz konusudur. Bu fenomen, Siyahi halkın maruz kaldığı baskının ve gerçek çözümün temel nedenleri konusunda yanlış bir anlayışa sahiptir.

Siyahi orta sınıfı (veya üst sınıfı) oluşturmayan Siyahi halk kitleleri içerisinde özellikle de gençlik içerisinde Jay-Z ve Beyonce gibilerin (bu sistem içerisinde “başarmak” ya da ne pahasına olursa olsun özellikle de yoksul Siyahilerin maruz kaldığı korkunç koşullardan “kurtulmak” gibi genel bir düşünce) savunduğu görüşlerin etkisi kesinlikle hissediliyor. Son birkaç on yılda yaşanan değişimler-Siyahi orta sınıfın büyümesi, özellikle çok sayıda Siyahi erkeğin daha istikrarlı fabrika işlerin mahrum kalması, acımasız baskılar altında bile varlığını sürdürmüş olan kenetlenmiş Siyahi toplulukların dağılarak çökmesi- tüm bunlar kısa vadede 1960'larda ortaya çıkan güçlü Siyahi Kurtuluş Hareketinin temelini zayıflatmıştır. (Her ne kadar tamamen gelişmiş, bilimsel bir şekilde olmasa da *Bulworth* filminde Halle Berry'nin oynadığı karakter bu meselelerin bazılarına ses olmuştur.)

Bunların yanında “eğlence sektörü” medyası ve bir bütün olarak bu sistemin devamlı olarak öne çıkardığı çürümüş ideolojik ve kültürel etkisi de vardır. “[Atılımlar](#)” içerisinde ikinci bölümde bu meselenin daha detaylı bir tartışması var. Burada işaret edilen fenomenlerden birisi de Siyahi halk kitleleri (ve diğerleri) arasında görülen “Reaganizm”dir: Malcolm X'in baskıya karşı sergilediği cesur “Her ne yolla olursa olsun” zihniyetini bunu her ne yolla olursa olsun zengin olmak şeklinde çarpıtan zihniyet.

(Şüphesiz, bu “Reaganizm” fenomeni sadece Siyahi halka özgü bir mesele olmadığı gibi Amerikan tarihinin sadece bu aşamasıyla da ilgili değildir. 19. yüzyılın ilk

yarısında Fransız tarihçi Alexis de Tocqueville, *Amerikan Demokrasisi*¹⁷ kitabında bu ülkedeki insanların diğer ayırt edici özelliklerinin arasında belirgin bir açgözlülük ve servet edinmeye yönelik durmak bilmeyen bir arayış olduğundan bahseder. Bu mesele “Amerikan karakterinin” başından itibaren bir özelliği olmasına rağmen kapitalist-emperyalist bu ülkede özellikle de 1970’lerden itibaren asalaklığın pik yapmasıyla yeni boyutlara ve derinliklere ulaşmıştır.)

“Reaganizmin” yanında kimi dolandırıcılar, “influencerlar”, kendilerini ve dar çıkarlarını; genellikle Siyahi halkın çıkarlarıymış gibi tanıtan kişiler vardır. Bu “etki” ve tanıtım aslında Siyahilerin genel olarak maruz kaldığı süregelen baskının sona erdirilmesiyle çelişmekte ve buna engel olmaktadır.

“Fight The Power” şarkısında Chuck D şunu ilan etmişti: “Benim kahramanlarımın çoğu pullarda çıkmıyor.” Ve gerçeklikte, bu delilikten gerçek bir çıkış yolu arayanların bu sistem tarafından her türlü yolla öne çıkartılan baskın çürümüş “kültür” içerisinde “kahramanlar” bulamayacaklarıdır.

Çaresiz Koşullar, Demoralizasyon, Yenilgici Mantık ve Her Şeye Rağmen...

Burada 1960’lardan itibaren geçtiğimiz dönemin majör değişikliklerini anlamak, devam eden devrim potansiyelini ve tüm bunlara bilimsel bir yaklaşımın hayati önemini anlamak önemlidir:

“Çok da uzak olmayan bir geçmişte, gerçekten sömürsüz bir dünyanın olasılığını 1960 ve 70’lerde bu ülkede ve dünyada gerçekleşen çeşitli radikal ayaklanmalarda gördük. Bu ülkede Siyahi halkın mücadelesi de bunların arasında ön saflardaydı. Bu mücadeleler karşı olduğu bu sistemin içerisinde daha da radikalleştikçe, sabırsız ve cüretkar Siyahi gençlikten güç alan **Kara Panter Partisi** gibi gruplar büyüdü ve etkilerini artırdılar, Siyahilerin özgürleşme hareketi de çok daha ileri bir rol oynayarak güçlü pozitif bir role kavuştu. Ve çok geniş kapsamlı ve kuvvetli bir şekilde, çok uzun süredir devam eden bu kabaya yalnızca son vermenin gerekli olduğu değil, fakat aynı zamanda bunun yapılabilir olduğunun kanaati de oluşmaya başlamıştı:

“Bütün bunların açıkça gösterdiği şey, Siyahi halk arasında ve özellikle de gençlik içinde -ki her zaman kendilerinin doğaları gereği dindar oldukları söylenir- dinden belirgin şekilde uzaklaşma durumuydu. Niçin? Çünkü insanlar umut doluydu, daha iyi bir dünya için hiçbir umudun olmadığına inanmıyorlardı. Çok daha iyi bir dünya için umut doluydular. Ve Siyahi halk, özellikle de gençliğin bir bölümü dinden ve dinle birlikte gelen, insanları muhafazakar etkilerle aşağıya çeken bütün eski geleneklerden belirgin şekilde uzaklaşmıştı”

Ancak 1960’ların radikal başkaldırılarının büyük vaatleri ve uyandırdığı umutlar gerçekleştirilemedi, temel olarak bunun nedeni bütün bu şeylerin gerçek bir devrime doğru ilerlememiş olmasıydı. Ve geçen on yıllar boyunca iktidardaki güçlerin bilinçli

¹⁷ Alexis de Tocqueville, *Amerikan Demokrasisi* (İstanbul: İletişim Yayınları, 2016).

bir şekilde yürüttükleri, Siyahi halk arasından daha fazla burjuva ve küçük burjuva tabakalar yaratma politikası ve bunu yaparken aynı zamanda kitleler halindeki Siyahi halkı yoksunluk, baskı ve acımasızca sindirme politikaları uygulandı. Acı gerçek şöyle sonuçlandı:

“Siyahi halk da dahil olmak üzere temel kitleler arasında (bilinçli bir egemen sınıf siyaseti ile geliştirilen daha orta sınıflar değil, fakat ezilen halk kitleleri arasında) muazzam oranda moral bozukluğu, yenilgi duygusu ve (egemen sınıfın kasıtlı siyasetleri ve eylemleri doğrultusunda) temel kitlelerin umutsuz koşulları ve moral bozukluğunda pekişerek yoğunlaşan, geniş oranlarda uyuşturucu kullanımı bulunmaktadır. Pek çok kişi umutsuzluktan uzaklaşmak için uyuşturucuya bağımlı olup yaşamını yitirmekte ya da tükenmiş sefil durumlara sürüklenmektedir – 1960’lardaki yükseliş boyunca gerçek bir temelde pek çok insana ilham veren umudun noksanlığı durumudur bu, bu umut şimdilerde tükenip gitmiş ve umutsuzluğa ve ölüme dönüştürülmüştür. Ve durum, bu ülkenin (ve aynı zamanda uluslararası olarak) gettolarında ve barriolarındaki çetelerin genişlemesi ile çok daha umutsuz ve moral bozucu hale gelmiştir, gençlik yoksunluk ve çaresizlik koşullarıyla çetelere çekilmektedir, ve zengin olma illüzyonu ve “zengin ol ya da çalışarak öl” yönelimi uyuşturucu satıcıları tarafından pompalanmakta ve kokuşmuş kültür toplum çapında bunu yaymaktadır, bu durum başkalarının daha fazla sömürülmesi ve yıkılmasının aracı olarak gerek Wall Street’te ve dünya çapında, gerekse iç mahallerdeki sokaklarda teşvik edilmektedir.”

Bütün bunlara ek olarak, ölümcül bir umutsuzluğun yanında, Siyahi halktan ciddi sayıda insan da dine çekildi. Genellikle, dinin, Siyahi halk açısından şu an da böyle olmakla beraber geçmişte de Amerika’da tecrübe ettikleri ve çektikleri sıkıntılara ve güçlüklerle -gerçek dehşetlere- dayanabilmesi, direnebilmesi için bir kaynak olduğu iddia edildi. Ancak bu bir yenilgi mantığıdır ve bu mantık bu sistemin olduğu gibi kalacağı, Siyahi halkın aşağılanmaya, hor görülmeye devam edeceği, şiddette ve teröre maruz kalmaya devam edeceği, ayrımcılığa maruz kalmaya ve zulme uğramaya devam edeceği; umabileceğinin en iyisinin de bir şekilde hayatta kalmak, bunu başarmak için de çabalamaları gerekeceği şeklindeki ön yargıdan kaynaklanmaktadır. Bunun bir parçası da “Bu hayatta acı çekersin ama Tanrı ile her şey yoluna girer, kendini Tanrıya ada ki, sonraki hayatta ödüllünü al” şeklindeki inançtır.

Bir kere daha soruyu tüm keskinliğiyle sormak gerekiyor: **Siyahi halk yüzyıllardır devam eden baskıdan tam ve nihai olarak nasıl kurtulacak ve bunun dünyanın her yerinden insanların maruz kaldıkları baskıların son bulması ile nasıl bir ilişkisi var?**

Cevap bunun gerçekleşmesinin mümkün olduğu, fakat bunun yalnızca dünyayı değiştirmek için bilimsel bir temelde olabileceği ve yine bilimsel temelde bütün bu baskı ilişkilerinin köklerinin kapitalist-emperyalist sistemden çıktığının anlaşılması ile

mümkün olabileceğidir. Aynı sistem sadece bu ülkede değil, tüm dünyada da zalimce ve canice insanları ezmekte ve doğayı talan etmektedir. Bu sistem alaşağı edilmelidir ve bu gerçek bir devrim ve yerine koyulacak radikal derecede farklı ve çok daha iyi bir sistem olan sosyalist düzenle -ki bunun da amacı sömürü ve baskının hiçbir yerde olmadığı komünist bir dünya olacaktır- mümkündür...

Din insanlara maruz kaldıkları bütün baskılarla yüzleşebilmek için veya göğüs germek zorunda oldukları kaygılarla baş etmeleri için ya da “yanlış yapmaktan” onları uzak tutan, hatta “yanlış yapsalar” dahi, yine de değerli hissedebilecekleri bir rahatlık veriyormuş gibi gözükebilir. Ve bazı insanlar için çeşitli baskı biçimlerine karşı mücadele etmek için dinlerinin bir motivasyon sağladığı doğrudur da. Pek çok insan da olaylara dini bakış açılarıyla yaklaşarak, öğrenilmesi ve bilinmesi önemli olan şeylere karşı bir anlayış ve bilgi geliştirebilirler. Ancak aynı şekilde bir düşünme biçimi ve pratik bir rehber olarak dinlerin gerçekte varolmayan doğaüstü varlıkların varolmalarına dayalı olduğu ve bunların insanlığın kaderi de dahil olmak üzere realiteyi kontrol edip şekillendirmesi durumu vardır. Dinler insanları hayali doğaüstü varlıklara veya onun temsilcisi olduğunu iddia eden otoritelere tabi olmaya çağırırlar. Aynı zamanda insanlardan gerçekte hiçbir baskı ilişkisini sona erdirmeyeceği gibi aynı zamanda her tür aşağılanmayı ve dehşeti meşrulaştıran emirlere de tabi olmalarını isterler. (Bu konu “*Aklı Özgürleştirmek ve Dünyayı Kökten Değiştirmek İçin: Tüm Tanrılardan Kurtulun!*” kitabında detaylı bir şekilde, özellikle de üç temel tek tanrılı din olan: Hristiyanlık, Musevilik ve İslam özelinde incelediğim bir meseleydi) Bu şekliyle, din gerçekliğe tutarlı ve bilimsel bir şekilde yaklaşmanın ve bütün baskı ilişkilerine karşı bilimsel bir zeminde mücadele yürütmenin karşısında yer alır...

Herhangi verili bir zamanda insanları inançlarından zorla uzaklaştırmaya çalışmak mümkün olmadığı gibi doğru da değildir ve kimse bunu denememelidir. En temel haliyle, bütün kölelik ve baskı türlerinden kurtuluş, insanların gönüllü ve bilinçli davranışları ile elde edilebilir. İdeolojik bir mücadele ile savaşmaya büyük bir ihtiyaç vardır. *Bu mücadele ilkeli ve yeterince keskin bir şekilde yürütülmelidir; bilimsel anlayışı ve dünyayı anlayabilecek ve değiştirebilecek, kendilerini ve diğerlerini gerçekte baskı altında tutmaya katkı sağlayan düşüncelerden tam olarak kopacak şekilde insanları kazanmaya ihtiyacı vardır.*

Yine belirtmek gerekirse, şu an da pek çok dindar insanın baskıya karşı mücadelede yer aldıkları doğrudur ve aynı şekilde pek çok dindar insanın bütün bu baskıcı sistemi alaşağı edeceği, milyonların gerçekleştireceği devrimde bir rol oynayacakları da doğrudur. Ancak bu devrim, ve bütün bu baskıları bitirmeye yönelik devamlı mücadele ve de gerçek ve tamamlanmış bir kurtuluş için, en çok ezilenler de dahil olmak üzere, dünyayı değiştirmek için bilimsel yaklaşımı benimseyerek -dinin mental köleliği de dahil- baskının her biçimini objektif olarak meşrulaştıran, teşvik eden ya da en azından bunu rasyonelize etmeye çalışan her türlü düşünce biçimine karşı mücadele edecek olanların öncülük edeceği de bir gerçektir.”

(Buradaki alıntı [Mental Kölelikten ve Tüm Baskılardan Kurtuluş Üzerine](#) adlı makalemden alınmıştır, bu makale içerisinde de [İnsanlık İçin Bilimsel Temelde Umut, Amerikan Şovenizminden, Asalaklıklardan Kopmak](#) eserinden alıntılar yapılmıştır. Aynı zamanda [91-94 arası sosyal medya mesajlarımda](#) da “Siyahi Halk Kitlelerinin Ruhuna İçin Derin Bir Mücadele: Yenilmiş Bir Halk Mı Yoksa Devrimci Bir Halk Mı?” şeklindeki kritik soruyla ilgili önemli analizler vardır.)

Bu sistemin Siyahi halka yaşattığı onca acıya ve onları küçük düşürmek için başvurduğu onca yöntemle rağmen, Siyahi halkın kalplerinin derinlerinde “uzun yüzyıllardır süren baskıdan kurtulmak için son derece güçlü bir arzu” var.

Trump rejiminin aleni ırkçı doğası ve bu faşist rejimin saldırılarının kalbinde en çığ, grotesk ve vahşi ırkçılığın olduğu düşünüldüğünde [116. sosyal medya mesajımda](#) belirttiğim noktayı vurgulamalıyım: “Siyahi Halk Trump/MAGA Faşizmini Yenmek İçin Mücadelenin Ön Saflarında Olmalıdır.” Bu her gün ortaya çıkan keskin bir hakikattir.

“Trump/MAGA faşizmi şayet İç Savaş döneminde olsalardı Konfederasyon saflarında köleliği; genişletmek ve sürdürmek için savaşırdı...”

İç Savaş’da Konfederasyon’un yenilgisinden sonra ise Trump/MAGA faşistleri Ku Klux Klan ile beraber açık ırk ayrımcılığını uygulamak için linçler ve diğer terör yöntemlerini uygulardı.”

Daha da temel olarak Siyahi halkın gerçekten özgürleştirici bir devrimi gerçekleştirme noktasında oynaması gereken kritik bir rol vardır. Şu açık bir hakikattir:

Anlatılamayacak seviyedeki bu çirkinlikten inanılmaz bir güzelliğin çıkması potansiyeli var: Siyahi halk, uzun zamandır insanlığı sadece sömürmekle kalmayan, insanlıktan çıkararak, binlerce farklı şekilde terörize eden, eziyet çektiren bu sisteme son vermek için önemli bir rol oynayabilir. Bunu yapabilmenin tek yolu da; insan toplumunun efendiler ve köleler olarak bölündüğü, halk kitlelerinin kırbaçlandığı, dövüldüğü, tecavüze uğradığı, katledildiği, zincirlenip cehalet ve sefaletle örtüldüğü bu uzun geceye son vermek için insanlığın özgürleşmesi için mücadele vermektir.

Ve şu önemli bölümü tekrar edeyim:

Bunu yapabilmenin tek yolu da insanlığın özgürleşmesi için mücadele vermektir.

Günümüzde durumun bir diğer önemli yönü de temelde kapitalist-emperyalist sistemin işleyişinin yol açtığı büyük değişimlerin, özellikle Üçüncü Dünya’da olmak üzere ABD gibi emperyalist ülkelerdeki ezilen halk kitleleri arasında da yaygınlaşan çeteciliğin yanı sıra dini köktencilik için zemin oluşmasıdır. Hem çeteler, karteller vb hem de halk kitleleri arasında görülen köktendincilik, bu sistemin dünya çapında ve belirli ülkelerde yarattığı kargaşa, istikrarsızlık ve sefaletten kaynaklanmaktadır. Bütün bunların karşısında bu durumun içerisinde sıkışıp kalmış

geniş halk kitlelerinin gerçek çıkarlarına uygun tek alternatif, bu sistemi devirmek ve onun bu kitlelere, nihayetinde de tüm insanlığa dayattığı koşulları ortadan kaldırmak için devrim yapmaktır.

Göçmenler

Her gün, göçmenler; özellikle de Trump'ın tabiriyle Üçüncü Dünya'nın "bok çukuru ülkelerinden" gelen göçmenler Trump rejiminin ICE ve diğer baskıcı güçleri tarafından hedef alınıyor. Bu durum sadece kağıtsızları değil, yasal statüsü olanları ve hatta vatandaşları da etkiliyor (Trump pek çok insanın vatandaşlığını iptal edeceğini anırtıyor).

[Sosyal medya mesajım 124'ün](#) başındaki cümleyi tekrar etmek gerekirse: "Donald Trump'ın tüm faşist rejimi, kendi yarattığı çelişkiye yakalanıyor: Devam eden Büyük Yalan'ına":

Bu yılın (2025) Ocak ayında yeniden iktidara geldiği günden bu yana Trump, Anayasa'yı ve hukuk kurallarını defalarca ihlal ederek, kağıtsızların, yasal ikamet edenlerin, vatandaşların ve halkın temel hakları olarak kabul edilen hakları acımasızca çiğnemiştir.

Bunun en yoğunlaşmış örneği Trump yönetiminin göçmenleri toplayarak; herhangi bir duruşma yapılmaksızın hatta bir avukatla dahi görüştürmeksizin -El Salvador'daki işkence haneler de dahil olmak üzere- hızla sınır dışı etmesidir.

Trump'ın (2024) seçim kampanyasının en belirgin özelliği, ilk başkanlık kampanyasında (2016) ortaya attığı ırkçı yalanlarının tekrarı olmasıydı: Milyonlarca göçmeni suçlu, tecavüzcü ve katil olarak karaladı. Hem kayıtlı hem de kayıtsız göçmenlerin büyük çoğunluğu, kendileri ve aileleri için daha iyi bir yaşam arayışında olan ve topluma önemli katkılarda bulunan sıradan insanlardır.

Dolayısıyla, gerçekte canavarca suç işleyen göçmen orduları olmadığı halde, Trump'ın haydutları, göçmenleri zulüm altına almak ve toplu olarak sınır dışı etmek şeklindeki sapkın seçim kampanyası "vaadini" yerine getirmek için, iş yerlerinde, okullarda, mağazalarda, kiliselerde, evlerinde ya da düzenli olarak planlanmış göçmenlik statüsü duruşmalarına katıldıkları sırada, sadece günlük yaşamlarını sürdüren göçmenleri – çocuklar dahil – hedef alıyor!

Bütün bunlar kitlesel protestoları ve direnişi ortaya çıkardı. Latin Amerika'dan olduğu gibi dünyanın diğer taraflarından gelen göçmenler, kendileri vatandaş olan ancak akrabaları ve arkadaşlarının statüleri daha kırılgan pozisyonda olan insanlar ve toplumun farklı kesimlerinden başkaları ön plana çıktı.

Bütün bu olanlar ister kağıtlı ister kağıtsız olsun göçmenlerin sadece Trump faşist rejimine karşı acil mücadelede değil kapitalizm-emperyalizm sistemine karşı yapılacak devrimde de güçlü bir güç olduğunu gösteriyor. Nitekim kapitalizm-

emperyalizm sisteminin kendisi sürekli olarak halk kitlelerini ciddi tehlikelerin karşısında uzak mesafelere göç ettiren koşulların sorumlusu olmakla beraber göç eden insanların göç ettikleri ülkelerde de sömürülmesi, ayrımcılığa maruz kalması ve zulmedilmelerine neden oluyor.

Öğrenciler ve “eğitimli gençlik”

Baskıya ve adaletsizliklere karşı mücadele gençliğin ve üniversitelerdeki “eğitimli gençliğin” aktif katılımını gerekli kılıyor. 1917 Rus Devrimi’nin lideri V.I Lenin’den bir alıntı yapmak gerekirse: Devrim yapmak için her yaşta insanın aktif katılımı gerekli olsa da devrimlerin 30 yaşının altındaki insanlar tarafından yapıldığı önemli bir gerçektir. 30 yaşının altındakilerin görece daha çok özgürlüğü vardır, kendilerinden yaşça büyük insanlara kıyasla bu sisteme daha az gömülmüş olmakla birlikte fiziksel durumları ve nitelikleri de gerçek bir devrim de en önemli rolleri oynamalarını sağlar.

İsrail’in Filistin halkına karşı yürüttüğü soykırıma ve ABD’nin bu soykırıma verdiği desteğe karşı direnişin (şimdiye kadarki) doruk noktasında, ülke çapında üniversite öğrencilerinin katıldığı büyük çaplı protestolar düzenlendi. Burada yabancı öğrenciler, özellikle de Orta Doğu’dan gelenler itici güç olmakla birliklikte pek çok öğrenci bu eylemlere katıldı. Bu eylemler, acımasızca bastırılırken Trump faşist rejiminin göreve dönmesiyle beraber şiddetlendirdi de.

Ancak şu an da Trump faşist rejimine karşı gerçekleşen kitlesel protestolarda üniversite öğrencileri ve diğer gençlik büyük ölçüde eksiktir.

Bu durumu yani genel olarak, gençlerin –özellikle de üniversite öğrencilerinin– son zamanlarda, bu sistemin adaletsizliklerine karşı siyasi protesto ve isyan hareketlerinde, geçmişte bu ülkede ve dünyada olduğu gibi devrimci bir güç olmak bir yana, öne çıkan ve itici bir güç olarak bile yer almamış olmaları neyle ilgilidir?

Burada etkili olan ciddi maddi faktörler vardır. Bundan önceki nesillere kıyasla günümüz üniversiteli jenerasyonları ciddi finansal zorluklarla karşı karşıya: Ödemesi çok uzun zaman alan ciddi bir borç yüküyle karşı karşıyalar. Bu yük onları daha fazla iş bulma ve hatta iş sahibi edecek eğitimlerden geçmeye doğru itiyor ki borçlarını ödeyebilsinler. Yani bu maddi bir faktördür.

Ancak aynı zamanda kültürel ve ideolojik faktörlerde söz konusu: Bahsetmiş olduğum bireysellik, rölativizm ve kimlik politikaları sosyal medyanın banalleştirme etkisi. Ve burada başka bir soru ortaya çıkıyor: Bugünün “eğitimli gençliği” gerçekte ne kadar eğitilidir? Bu gerçek bir sorudur.

Bunun yanında üniversite öğrencilerinde yenilgicilik ve depresyonda bulunuyor. Bütün göstergelerin bizlere sunduğu toplumun bu kesiminde depresyon ve anksiyetenin şimdiye kadarki en yüksek seviyesinde olduğu.

Ancak yine söylemek gerekiyor, “Reaganism” meselesi; emperyalist asalaklık ve Amerikan üstünlenmeciliği toplumum tüm kesimlerini etkiliyor ve gençlik bundan azade değil. Bu Amerikan üstünlenmeciliği, “ilerici” kesim tarafından beyaz üstünlenmeciliği ve erkek üstünlenmeciliği gibi son derece zararlı “üstünlenmecilikler” ile beraber seyretmiyor olsa da son derece gerçek ve güçlü bir etken oluşturuyor.

Ayrıca “erkeklik” meselesi de var ki bu son on yıllardır “podcast kankaları” ve izleyicileri tarafından olabildiğince grotesk biçimlerde ön plana çıkarıldı. Mevcut siyasi ve ideolojik sahaya damgasını vuran faktörlerden biri de üniversite öğrencileri de dahil erkek gençlikteki mizojinidir.

Jesus and John Wayne How White Evangelicals Corrupted a Faith and Fractured a Nation (İsa ve John Wayne, Beyaz Evanjelistler Bir Dini Nasıl Yozlaştırdı ve Bir Ulusu Nasıl Böldü?)¹⁸ kitabında Kristin Kobes Du Mez günümüz Amerikan faşizminin kemik kitlesini oluşturan Hristiyan köktendincileri olan beyaz “evanjelistlerle” ilgili şu muhtasar özetlemeyi yapar:

“Beyaz evanjelistler, bu meselelerin oluşturduğu yamalı bohçayı bir araya getirmişler ve onları tutarlı bir bütün halinde birleştiren bağ olarak işlev gören, sert, saldırgan ve militan beyaz erkeklige duydukları nostaljik bağlılığı da bu yapının içine dahil etmişlerdir. Evdeki babanın otoritesi, ulusal sahnedeki kahraman liderlikle ayrılmaz bir şekilde bağlantılıdır ve ulusun kaderi her ikisine de bağlıdır.”

Trump ve destekçilerinin vahşi faşizmi o kadar aleni ve müdanasız olmuştur ki teknoloji şirketi Palantir’in milyarder CEO’su “maskülen liderliklerin” yeniden inşa edilmesi için ABD’de kamusal idamların dönmesini açık bir şekilde söyleyebilmiştir! (Palantir genel olarak Trump rejimi ve ICE ile gözetleme teknolojileri koordinasyonunda bulunduğu için kötü bir üne sahiptir.)

Bazıları bana bunu söylememem gerektiğini söyledi ama yine de söyleyeceğim: Genel bir fenomen olarak üniversite öğrencilerinin Trump faşist rejimine karşı kritik mücadeledeki eksiklikleri *utanç vericidir*. Ve söylemeye devam edeceğim: Şayet bu durum daha önceki bir dönemde yaşanıyor olsaydı -örneğin Siyahi kurtuluş mücadelesi ve 1960’ların savaş karşıtı mücadelesi döneminde- ülkenin her tarafındaki kampüsler kapatılmış ve öğrenciler sokaklara sürekliliği sağlanmış eylemler için akın ediyor olurdu.

Buna gelecek cevabı tahmin edebiliyorum: “Okay Boomer!” Ancak öncelikle şunu söylemeliyim ben bir “boomer” değilim. Boomer periyodu olan 1946 sonrası yani İkinci Dünya Savaşı sonrasında değil öncesinde doğdum. Ancak daha da önemlisi, bu “OK, boomer” meselesi, o kuşağın sadece bu ülkede değil tüm dünyada temsil ettiği değerlerin; Sivil Haklar ve Siyah Kurtuluş hareketlerine, kadın ve eşcinsel hakları hareketlerine, çevrenin tahribatına karşı mücadelelere, Vietnam Savaşı’na ve

¹⁸ Kristin Kobes Du Mez, *Jesus and John Wayne: How White Evangelicals Corrupted a Faith and Fractured a Nation* (New York: Liveright Publishing Corporation, 2020).

daha pek çok alandaki katılımıyla baskıya karşı mücadelede yaptığı muazzam katkının tamamen çarpıtılmış bir yansımasıdır. Her ne kadar o nesilden bazılarının, hatta aslında çok fazla kişinin, soluk bir reformizme çekilmesine rağmen, geride bıraktığı gerçek miras budur.

O dönem, devrimi ne olarak gördüklerinden bağımsız olarak radikal bir değişim gerçekleştirmeye kararlı, devrimi destekleyen bir nesil vardı veya bu neslin belirleyici unsuru buydu.

Günümüz nesli arasında yaygın olan, önceki nesillerin dünyayı fena halde mahvettiği ve bugünün gençliğine miras bıraktıkları şeyin bu olduğu şeklindeki görüş, gerçekleri yansıtmamaktadır ve dünyayı olumlu yönde değiştirmek için şu anda yürütülen mücadeleye aktif olarak katılmamanın gerekçesi olarak meşru bir şekilde ileri sürülemez.

Tom Hanks ve Tom Brokaw sağolsunlar “gelmiş geçmiş en iyi jenerasyonun” İkinci Dünya Savaşı jenerasyonu olduğuyla ilgili çok fazla şey duyduk. Saçmalık! Şimdiye kadarki en iyi nesil 1960’ların jenerasyonuydu. Bu jenerasyon sadece en iyisi olmakla kalmadı dürüstçe söylemek gerekirse bu ülkedeki sistemin gerçek doğasını fark eden ve buna göre hareket eden yani bu sistemin iktidarına karşı duran ilk jenerasyondur.

Ancak şunu da ekleyeyim: Bunun “utanç verici” olduğunu söylemem bunun değişmesi için bir kıskırtma gibi ele alınmalı. Başka bir jenerasyonun “60’lar jenerasyonunu” geçmesi harika bir şey olurdu. Bunu bir mücadele olarak ele alın. Hem maddi hem de ideolojik olarak sınırlarınızdan çıkarak Trump faşist rejimine karşı ve devrim yoluyla daha iyi bir dünyanın mücadelesine katılın.

Yine de temel olarak mesele “jenerasyonlar” meselesi değildir. Bu bir sistem meselesidir. Aşağıda yer alan pasaj bu “jenerasyon” tartışmalarının arkasındaki gerçekliğe daha derinlemesine girmektedir:

Son günlerde jenerasyonlarla ilgili şeyler duymak ve jenerasyonların birbirlerini suçlaması durumu çok yaygın bir hal aldı...

Jenerasyonlar gerçekten çeşitli toplumsal gruplandırmalardır ve özellikle bazı jenerasyonların diğerlerine göre daha farklı ortak tecrübeleri olur. Ancak bu jenerasyonlar “homojen” değildirler. Farklı sınıflardan, milliyetlerden (ya da “ırklardan”), farklı cinsiyetlerden vb. gelirler. Ve daha da temel olan şey; bütün bu farklı jenerasyonlar tarafından deneyimlenen her şeyin insanların yaşadığı sistemde deneyimlendiği ve en fazla da bu ekonomik sistem (üretim ilişkileri), onun temel ilişkileri, dinamikleri, birbirine bağlı toplumsal ilişkileri (örneğin: ırksal ve cinsiyetsel), politik sistemi ve elbette bütün bu ekonomik ve toplumsal ilişkilere bağlı olarak ve onları yansıtan egemen kültür ve fikirlerin içerisinde deneyimlendikleridir.

(Bu pasaj "[Boomerlar-X, Y, Z: Sorun Jenerasyonlar Değil Bu Sistemdir](#)" makaleminden alınmıştır. Bu tartışmayla ilgili bakılabilecek başka bir makale de "[Bob Avakian'ın Mark Rudd'a Cevabı: 1960'lardan Çıkartılacak Dersler ve Gerçek Bir Devrime Olan İhtiyaç.](#)")

Bu ülkede, tüm bu somut çelişkilerin yanı sıra gerçek anlamda özgürleştirici bir devrim için gerekli potansiyel güçler de mevcuttur. Burada Siyahiler, Latinolar ve diğer göçmenler hakkında söylediklerimin yanı sıra, "Atılımlar" eserinde de belirttiğim gibi devrimin potansiyel "temeli" ve temel itici gücü bu sistem altında en ağır acıları çekenler, yoksullaştırılan ve acımasızca ezilerek bastırılan halk kitleleridir. Bu ülkede sadece onlarla sınırlı olmamakla beraber özellikle de Siyahiler, Latinolar, göçmenler ve diğer ezilenlerin de arasında on milyonlarca böyle insan bulunmaktadır. Ancak devrim sadece bu kesimlerle sınırlı kalmaz ve kalmamalıdır. Aynı zamanda toplumun geniş kesimlerinden bir kitleyi de kapsamalı, özellikle de devrimci süreçte hayati bir güç haline gelmesi gereken gençleri ve öğrencileri de içermelidir. Geçmişte olduğu gibi, sadece kendiliğinden ortaya çıkan isyanların patlak vermesi değil, aynı zamanda acımasızca ezilenler arasında devrimci güçlerin güçlenmesi ve buna ses veren bir kültürün oluşması, toplumun diğer kesimlerinden giderek daha fazla insana ilham kaynağı olabilir ve harekete geçirebilir.

Özetle ve kısaca buradaki mücadele şudur: Mücadele yoluyla —hem baskıcı sisteme karşı mücadele, hem de aslında bu baskıcı sistemi yansıtan ve pekiştiren halk arasındaki zararlı düşünce biçimlerine karşı mücadele— devrimin temel ve en önemli itici güçlerini ortaya çıkarırken, halkın tüm kesimlerinden güçleri de harekete geçirmek.

Birazdan henüz bahsetmediğim, bu ülkede olduğu kadar genel olarak dünyada da devrimin bir diğer kilit gücünden bahsedeceğim. Ama öncelikle şu kritik sorun var:

Değişmiş Bir Dünyada Stratejik Oryantasyon

"[Atılımlar](#)" da dahil olmak üzere birkaç çalışmada komünist hareketin işçi hareketinden ayrışması üzerine konuşmuştum. Durumu Lenin'in daha burjuvallaşmış veya en azından sendikalaşmış işçiler olarak tanımladığı, bu ülkenin proletaryasının çok küçük bir kesimini oluşturan ve işçi sınıfı içerisinde devrimin gerçek toplumsal tabanı olmayan, isim verecek olursak Lenin'in emperyalizm ve sosyalizm içindeki bölünme hakkında bulgularında daha alt tabakada kalan, proletaryanın daha dip kesimlerinden gelenler olarak tanımladığı gruba dayandırmak (en azından büyük derecede) reformist sosyalistlerin ayırt edici özelliğidir.

Devrimci süreçte proletaryanın daha alttaki ve derin kesimlerinin kesinlikle bir rolü vardır, ancak devrim ve sosyalizme ilerleme bir genel grev veya sadece bu kesime dayanarak yapılmayacak, ayrıca kesinlikle işçi sınıfının daha dar ve kısa vadeli isteklerine hitap edilerek de yapılmayacaktır.

Dünyanın genelinde, genel bir kural olarak Üçüncü Dünya içerisinde bile devrim için “eski modellerin” artık işlemeyeceği gerçeği de söz konusudur. Pek çoklarının tekrarlamaya çalıştığı Çin devriminin modeli (Mao bizim yaptıklarımızı tekrarlamayın demiş olsa bile), kırsalda silahlı bir mücadele yürütüp sonrasında bu mücadeleyi şehirlere taşıma modeli çok önemli bir derecede değişmiş objektif durumla karşılaşmıştır ve bu durum bu strateji için çok büyük bir zorluk oluşturmuştur.

Örneğin, 1980’lerde ve 1990’larda Peru ve 2000’lerin başlarına kadar ki süreçte Nepal tecrübelerine bakarsanız bu iki ülke de baskıcı rejimin yönetiminin daha dengesiz dayatıldığı, hakim yapının etrafında manevra yapmak için daha fazla alan olan ve halkın son derece fakir durumda olduğu kırsal bölgelerde ilerleme kaydettiler; bütün bunlar kırsalda silahlı bir mücadelede önemli ilerlemeler kaydetmenin ve bu silahlı mücadele için halk kitlelerinden çok büyük destek almanın mümkün olduğu anlamına geldi, böylece bu hareketler kırsalda hızlı bir biçimde bastırılmadı. Kısaca özetlemek gerekirse, sistemin egemenliği kırsal bölgelerde daha dengesiz bir haldeydi ve şehir içi ile aynı güçte değildi ve bununla halkın durumu da bir araya gelince devrimci bir silahlı mücadelenin büyük bir destek görebileceği olumlu bir maddi temel oluşmuş oldu.

Ancak bu iki durumda da, hem Nepal’de hem Peru’da, devrimi kırlardan şehre götürmeye çalıştıklarında, baskıcı rejimin bel kemiği ile, silahlı kuvvetleri ile yüzleşildiğinde ciddi çelişkiler ortaya çıktı. Bu iki durumda da kazanmayı başaramadılar. Gerçeğe bakarsak bu bağlamda aynı hatanın iki zıt kutbunda gibiydiler: Bir tarafta, Peru’daki devrimciler daha bunun için gereken koşullar olgunlaşmamışken şehir içinde silahlı mücadeleyi temel mücadele biçimi olarak benimsediler ve bu durum onları saldırgan hareketlerde bulunmalarını gereken kişilere karşı saldırgan hareketlerde buldukları kötü durumlara götürdü ve bu da onları bastırmayı daha kolay hale getirdi. Diğer tarafta ise Nepal’deki devrimciler aynı temel duruma geldiklerinde silahlı mücadeleyi tamamen bırakıp hükümet içerisine girebilmek için seçimlere gittiler ve kısa vadede hükümete girdiler. Ancak genel olarak toplumun ve devletin karakteri ve spesifik olarak da sistemi dayatan silahlı kuvvetlerin niteliği de dahil hiçbir temel değişiklik gerçekleşmedi.

Şimdi, bu iki mücadelenin de çok pozitif özellikleri ve aynı zamanda ciddi hataları vardı ki bunlar ideolojik sorunlar ve hatalarla da ilişkiliydi. Burada bunların hepsinden tamamen bahsetmeyeceğim.

Ancak mesele şudur: bundan bir dogma üretmeden ve canlı bilimi dogmaya dönüştürmeden, bir modeli sadece tekrar etmekle yetinemezsiniz. Bu özellikle de Çin devriminin kendisi bir tür istisna iken geçerlidir: Her Üçüncü Dünya ülkesinde devrim böyle yapılabilecek halde değildi ve bunun da ötesinde, dünyada ve özellikle de Üçüncü Dünya içerisinde durumlar radikal derecede değişmiştir. İnsanlık tarihinde ilk kez insanların büyük çoğunluğu şehirleşmiş bölgelerde yaşar hale gelmiştir ve kırsal bölgelerde ise nüfus son derece azalmıştır. Bu durum, Üçüncü

Dünya ülkelerinde burjuva sınıflarının ve kendi çıkarlarını dayatma güçlerinin büyümesi ve emperyalistlerle iş birliği içerisinde hareket etmeleri ile bir araya gelmiştir. Bütün bunlar son derecede değişmiş koşullara işaret etmektedir. Yani, Mao'nun kendisinin de söylemiş olduğu gibi sadece önceden başarılı olmuş bir şeyi alıp tekrar edemezsiniz, bu durum Çin devrimi özellikle de zirve noktalarında genel olarak dünyanın her yerinde devrim için devasa bir ilham kaynağı olmuş olsa da geçerlidir.

Bununla alakalı olarak bu ülke içerisinde “George Jackson meselesi” veya “George Jackson çelişkisi” olarak bahsedebileceğimiz ve daha önce bahsettiğimiz durum söz konusudur. George Jackson, hapisanedeyken devrimci olmuş bir Siyahi tutukluydu ve en nihayetinde esasen devrimci olması temelinde otoriteler tarafından öldürülmüştü. Durumu şöyle anlatmıştır, veya başka bir deyişle öne sürdüğü önemli çelişkilerden biri de şudur: yarından sonraki (burada dolaylı alıntı yapıyorum ancak esasen böyle söylemiştir) gün yaşamaya devam etmeyi beklemeyen bir köle için içi boş, soyut ve uzak olarak bahsedilen bir devrim tartışması hiçbir anlam ifade etmez. Bu hem doğrudur ve genel olarak devrim içerisinde akut bir çelişkidir, hem de bu ülke içerisinde özgül ve akut bir durumu vardır.

Eğer topyekün mücadeleyi bugünden başlayarak verebilsek ve sürdürüp ilerletebilsek bu çelişki ile baş etmekte büyük bir yol kat etmiş olurduk. Özellikle de hem en acı şekilde bastırılanlar arasından hem de halkın başka kesimlerinden çok sayıda genci kazanmak için gereken temel oluşurdu ve onların düşüncesini, dünyaya bakışlarını dönüştürmek için verilecek mücadele için olumlu bir temel yaratılmış olurdu (Bu Çin devriminde silahlı mücadelenin başlarında dahi söz konusu olmuştur). Sadece durumu değil, aynı zamanda baskı altındaki gençlik ve diğer kitlelerin temel bakış açısını, çizgisini ve ahlak anlayışını (hayatlarını ne uğruna kararlı bir mücadeleye adayacaklarını ve gerekirse hayatlarını verebileceklerini) dönüştürebilirdik.

Ancak şu an bunu yapamayız ve şimdi bunu mümkün kılan koşulların olmadığı bir durumda böyle bir topyekün mücadele başlatmaya çalışmak ciddi bir mağlubiyetle sonuçlanırdı. Sadece kısa vadede değil, aynı zamanda da stratejik olarak, halk kitleleri için çok büyük bir demoralizasyon olması bakımından da.

Gerçek bir devrimin temel prensiplerinden biri de halk kitlelerinin aktif katılımını ve desteğini gerektirmesidir ve gerçek bir devrim bu kitle katılımı ve desteğine sahip olmayan ve onlardan izole edilmiş küçük bir grup tarafından gerçekleştirilemez ve gerçekleştirilmeye çalışılmamalıdır.

Bu bağlamda bizim yapabileceğimiz ve yapmamız gerekenler ideolojik ve pratik olarak aktif bir biçimde hazırlanmaktadır: gerekli koşullar oluştuğunda veya oluşturulabilecek hale geldiğinde devrim için ortaya çıkan bu nadir fırsatın ıskalanmadan veya boşa harcanmadan aktif bir biçimde kullanılması için zihinleri

hazırlamak ve güçleri örgütlemek -iktidara karşı mücadele etmek (baskı ve adaletsizliğe karşı aktif bir direniş göstermek) ve halkı devrim için dönüştürmek. Bu temel çizgi ve yaklaşım olarak önemlidir ve özellikle de devrimin mümkün hale gelebileceği nadir zamanlardan olan günümüzdeki durumda çok değerli hale gelmiştir. Bütün bu süreç boyunca bu temel üzerine çalışmaya devam ederken açıklıkların ortaya çıkması ihtimaline karşı hazır bulunmak ve devrim hazırlığında sıçrayışlar yapmak ve devrimi mümkün hale getiren faktörlerin bir araya gelişinin gelişmekte olduğu yönündeki belirtilere kulak kabartmak da kritik önem taşımaktadır.

Kısa vadede ve hatta çoğu zaman özellikle de en acı biçimde ezilenlerin içinde bulunduğu sefil koşullar devrim içerisinde aktif rol almalarının önünde bir engel de olabilir. Çünkü onlar zorunluluk sebebiyle batmaktan kendilerini korumak ve sevdiklerine destek olabilmek için çaresizce mücadele etmekte ve bu mücadele tarafından çiğnenmektedirler – ancak onların bu sistem altında ezilmeleri ve bir çıkış yoluna özlem duymaları ise devrim için stratejik olarak olumludur. Bu anlayışı anlamak ve bu doğrultuda hareket etmek -bu çelişki ile canlı bir biçimde mücadele etmek- özellikle de şu an içerisinde bulunduğumuz duruma benzeyen, her an her şeyin ters dönebileceği ve “kapışmaya hazır hale gelebileceği” ve insanların geniş çapta “normal rutinlerini” terk etmeye zorlandıkları durum ve zamanlarda çok önemlidir.

Topyekün iktidar mücadelesinin verilebileceği durum için çalışmak ve sonrasında bu durumda ipleri ele almak konusunda temel yaklaşım üzerine revcom.us sitesinde bulunan çalışmalarda -5 parçalık bir seri olan [Devrim Kazanmak İçin Gerçek Bir Şans](#) ve [Devrim, Topyekün Mücadele İçin Temeli Hazırlamak, Kazanmak İçin Gerçek Bir Şans: Stratejik Yönelim ve Pratik Yaklaşım](#) dahil- gerçek bir devrim için -evet, bu en güçlü kapitalist-emperyalist ülkede devrim için- zorunlu olan stratejinin önemli noktaları ele alınmıştır. Ancak aynı zamanda bu devrimin mümkünlüğünü ciddi derecede değerlendiren (veya sorgulamakta olan) herkes için bu çalışmaları derinden incelemek kritik önem taşımakta olsa da devrime bu stratejik yaklaşımın daha da geliştirilmesi ve rafine edilmesi için daha çok çalışmaya ihtiyaç duyulduğu da doğrudur, özellikle de bu ülkedeki ve genel olarak dünyadaki koşulların eşi benzeri görülmemiş bir şekilde ve hızla gelişmeye ve büyük değişimler geçirmeye devam etmesi sebebiyle.

Kadınlar.

Devrim için önceden ima etmiş olduğum kritik bir güce dönecek olursak: Toplumun radikal olarak dönüştürülmesi için büyük bir olumlu potansiyele sahip olan bir başka önemli faktör de patriyarkaya ve genel olarak halkın her kesiminde toplumsal cinsiyet ilişkilerine karşı mücadelenin çok önemli rolü.

Bu sistemin yarattığı ve dayatmaya devam ettiği, kadınların pek çok farklı şekilde korkunç bir baskıya maruz kalmasına sebep olan koşullar diğer tarafta kadınların

pozitif anlamda radikal ve devrimci bir çözümü getirmekteki potansiyel kritik rollerini ortaya çıkarmaktadır. Evet, kadınların bastırılmasının daha derin kaynağı bu sistemin genel olarak baskıcı ve sömürücü doğasıdır ve kadın ve erkek arasındaki, erkeklerin kadınlar karşısında eşitsiz ve baskıcı bir konumda yer aldığı ilişkiler de bu sistemin temel olarak baskıcı doğasının bir parçasıdır ve evet, bu mücadelenin mızrak başı sistemin tümünü hedeflemelidir ancak bunlar kadın ve erkek arasındaki ilişkilerde erkeklerin çoğu zaman baskıcı rolünü oynadığı ve bu ilişkinin dünyayı radikal olarak değiştirecek devrimin bir parçası olarak kendisinin de radikal bir dönüşüm geçirmesi gerekmektedir.

Kadınların kurtuluşu ve insanlığın tümünün bütün baskı ve sömürü ilişkilerinden kurtarılmasını amaçlayan devrim arasındaki kritik öneme sahip ilişki aşağıda vurgulanmıştır:

Biri hariç tüm zincirleri kırarım diyemezsiniz. Baskı ve sömürüden kurtulmak istiyorum deyip kadınların erkek tarafından bastırılmasına devam edemezsiniz. İnsanlığı özgürleştirmek istiyorum ancak yarısını diğer yarının kölesi olmaya mahkum ediyorum diyemezsiniz. Kadınların bastırılması toplumun sahipler ve köleler, sömürenler ve sömürülenler olarak ayrılmasının tamamen içerisinde ve bütün bu koşullara son verilmesi kadınların tamamen özgürleşmesi olmadan mümkün olamaz. Bütün bunlar kadınların sadece devrim yapmakta değil, aynı zamanda devrimin tam kapsamıyla gerçekleşmesinde oynayacağı devasa rolün sebepleridir. Kadınların öfkesi proleter devrimin büyük bir gücü olarak tamamen ifade bulabilir ve bulmalıdır. ([BASics](#)¹⁹ 3:22, Bob Avakian'ın yazıları ve konuşmalarından)

Günümüzde bu ülkede ve dünyanın genelinde temel amacı dünyanın her yerinde bütün baskı ve sömürü şekillerini sona erdirmek olan proleter (komünist) devrimin büyük bir gücü olarak kadınların -ve kadınların pek çok iğrenç ve korkunç şekilde baskı altında kalmasına karşı mücadelenin- kuvvetli potansiyelinin tamamen ifade bulması mümkündür.

[“Felaket Bir Şey Veya Gerçekten Özgürleştirici Bir Şey”](#) eserimde yazdıklarımın şu an Trump/MAGA faşizmine ve bu faşizmin yükselişine imkan veren bütün bu sisteme karşı güçlü ve özgürleştirici bir ifade bulması gereklidir:

“Yüzlerce ve binlerce yıllık baskıcı geleneğin ağır zincirlerinin halk kitleleri üzerindeki tüm ağırlığına rağmen -ve özellikle insanlığın yarısı olan kadınlara ağır bir yük bindiren tüm ağırlığa rağmen- tüm bunlardan kurtulmak için derin bir özlem var. Bu durum sadece hayali doğaüstü kurtuluş umutlarına yol açmakla kalmıyor, aynı zamanda gerçek dünyada dizginlenemez bir öfkeyle de patlıyor. Bu öfkenin - dünyanın tüm ezilen ve sömürülenlerinin ve nihayetinde tüm insanlığın kurtuluşuna odaklandığı- tüm acıların temel kaynağına karşı yani boğucu ve vahşi, patriarkal erkek egemenliği ve diğer tüm dehşetleriyle birlikte mevcut kapitalizm-emperyalizm

¹⁹ Bob Avakian, *BASics: Bob Avakian'ın Konuşmaları ve Yazılarından* (İstanbul: El Yayınları, 2020)

sistemine karşı savaşımaya yönelik bilimsel devrimci bir ifadeyle tam olarak ortaya konması gerekiyor. Bu çığ mizojinin (kadın nefreti) ve kadınların patriarkal boyun eğdirilmesinin güçlü bir şekilde öne sürülmesinin çok daha bariz ve dizginsiz hale geldiği bu ülkedeki (ve diğerlerindeki) mevcut durumda, bu mesele daha da güçlü bir anlam ve acil bir önem kazanıyor. Mevcut durumda, kadınlar kendi yaşamları ve bedenlerine karşı, kürtaj haklarına ve hatta doğum kontrolüne karşı artan derecede bir saldırıya maruz kalıyorlar. Şu anda, şu slogan ve çağrının geniş bir şekilde ele alınması ve güçlü bir maddi güç haline getirilmesi gerekiyor: **Kırın Zincirleri, Kadınların Öfkelerini Devrim için Kuvvetli Bir Güç Olarak Açığa Çıkarın!”**

Önceden de bahsetmiş olduğum gibi, hem bu ülke içerisinde hem de başka yerlerde çok sayıda kadının toplumsal pozisyonunda ve içinde bulunduğu durumlarda derinlemesine değişimler olmuştur. Bunun önemli bir boyutundan bahsetmek gerekirse, Üçüncü Dünya’da ter atölyelerindeki emeğin büyük çoğunluğu korkunç koşullar altında çalışmaya zorlanan kadınlardan oluşur hale gelmiştir. Bununla birlikte on milyonlarca kadın ve kız korkunç koşullar altında uluslararası seks ticareti ve fuhuş ağlarında kapana kısılmış ve hatta köleleştirilmiştir (bu revcom.us sitesinde İngilizce kaynağı yer alan, Raymond Lotta tarafından kaleme alınmış [“Cinsel Sömürünün ‘Endüstriyelmesi’, Emperyalist Küreselleşme ve Cehenneme İniş”](#) makalesi içerisinde daha detaylı incelenmiştir).

Bu ülkede gittikçe daha da küreselleşen dünya ekonomisinin bir parçası olarak ekonominin işleyişi ve yapısında olan değişiklikler özellikle de hizmet ve perakende sektörlerinde Siyahi kadınların geniş çapta işe alınmasına ve sömürülmesine sebep olmuştur. Ayrıca Siyahi kadınlar da dahil önemli sayıda kadın devlet kurumlarında çalışır hale gelmiştir – ki Trump faşist rejimi altında bu sertçe ve acımasızca azaltılmıştır. Aynı zamanda sadece çok sayıda kadın (özellikle beyaz kadınlar için, ancak bazı beyaz olmayan kadınlar için de) için mesleklerde ve işletme alanlarında pozisyon bulma fırsatı oluşmakla kalmamış, aynı zamanda bu ailelerinin “orta sınıf bir yaşam standardı” sağlayabilmesi için bir zorunluluk haline gelmiştir. Çok sayıda kadının ev dışında iş bulduğu ve daha iyi maaşlı orta sınıf pozisyonlarda yer alan kadınların sayısının ciddi artışı “geleneksel” patriyarkal (erkek egemen) aile ve toplum içerisinde genel olarak patriyarkal ilişkileri ciddi derecede zorlamakta ve altını oymaktadır.

Ancak erkek üstünlenmeciliğinin ortadan kaldırılması bu sistemin sınırları içerisinde imkansızdır. Bunun doğru olma sebebi erkek üstünlenmeciliğinin bu toplumun kumaşına derinden işlenmiş ve bu sistem kapitalist meta ilişkilerine ve sömürüye dayanmasıdır – şeyler mübadele için (satılmak için) halk kitlelerinin bir maaş veya ödenek karşılığında çalışmalarını içeren bir süreç ile üretilir ve onlara iş veren ve çalışmalarını kontrol eden bir kapitalist için kâr üretmek amacıyla satılır. Bu sistemde gittikçe daha da zorlanmakta olsa da patriyarkal aile hala temel bir ekonomik ve toplumsal gereksinimdir. Hakim sınıfların faşist kanadı da geçtiğimiz birkaç on yıl

boyunca Anayasal haklara karşı durmayan bir saldırıda bulunmakta ve dini köktenci fanatik toplumsal tabanlarını “geleneksel” patriyarkal baskıyı güç kullanarak ve çoğu zaman şiddetle dayatmak için mobilize etmişler: kürtaj hakkına ve hatta doğum kontrolüne karşı saldırıları ile ki bu girişimlerin büyük hedeflerinden biri de esasen kadınları köleleştirmektir.

Kadınların değişen pozisyonu ile birlikte gelişen bir başka şey de geleneksel ve baskıcı cinsiyet ilişkilerine zıt duran cinsel “kimliklerin” ve ilişkilerin kurulması için artan bir olasılık ve “alandır” ve buna acımasızca karşı çıkan, çoğu zaman şiddet kullanarak geleneksel ilişkileri yeniden dayatma ve güçlendirme ve buna uyumlu olmayan her şeyi bastırma hamleleridir. Şimdilerde Trump faşist rejimi zehrini LGBT ve özellikle de Trans bireylere karşı çevirmiştir ve toplumun gideceği ve gitmek zorunda olduğu yol üzerine mücadelede “geleneksel cinsiyet rolleri ve ilişkilerinin” güç kullanarak dayatılmasının keskin bir odak noktası olacağını altını çizmektedir.

Geleneksel rol ve ilişkilerin zor kullanarak dayatılmasının vurucu bir başka dışavurumu ise kadınların geleneksel baskıcı patriyarkaya karşı farklı şekillerde elde ettiği ilerlemelere karşı “intikam” hareketlerinin başlamasıdır. Bunun yaygın ve iğrenç bir dışavurumu pornografinin çoğu zaman grotesk ve şiddet içeren şekillerinin yaygın teşviki ile kadınların aşağılanması ve “tecavüz kültürünün” – Trump yeniden seçildikten sonra faşistlerin attığı “senin bedenim, benim kararım” naraları- açıkça dayatılmasıdır.

40 yıl önce yazmış olduğum bu satırlar şimdi daha da eşsiz bir biçimde doğru ve keskin bir biçimde öne çıkmış durumdadır:

Toplumda kadının rolü ve pozisyonu üzerine olan bütün tartışma günümüzün ekstrem koşullarında daha da akut bir biçimde kendisini dayatmaktadır – bu günümüz ABD’inde bir barut fıçısıdır. Bütün bunların en radikal şekillerde ve son derece şiddet içeren yollarla sonuçlanmaktan başka bir olasılığı yoktur. Burada asıl sorulacak soru şudur: bu radikal gerici bir çözüm mü yoksa radikal devrimci bir çözüm mü olacaktır? Kölelik zincirlerinin sağlamaştırılması mı yoksa bu zincirin en sıkı halkalarının kırılması ve bu tarz köleleştirmenin tüm biçimlerinin tamamen ortadan kaldırılması olasılığının önünün açılması mı?

Baskı ile mücadele.

Bütün bunlarla ilişkili olarak Trump rejiminin tehditte bulunduğu ve dayatmak için hızla harekete geçmiş olduğu -örneğin (onların sözleriyle) “anti-kapitalist”, “anti-Hristiyan”, “anti-Amerikan” olan ve sözde göçmenlerin sınır dışı edilmesine karşı “ekstrem pozisyon alan” vb. kişileri bir ağda toplamak için kendilerinin “antifa” dedikleri kişileri hedef almaları gibi- ciddi baskıya sadece karşı çıkmak için değil, aynı zamanda bunu yenmek için harekete geçmenin önemi söz konusudur. Bu baskının yüksek ihtimalle yakın zamanda yukarı sıçramasını beklemek gerçekçi ve bilimseldir. Yani hem aktif hem de ideolojik olarak bu baskı ile karşılaşmak ve onu

yenmek için hazırlıklı olmak, halkı buna karşı olarak geniş çapta mobilize etmek ve verili bir zamanda hedef alınan kişilerle herhangi bir politik anlaşmazlığı bulunan herkesi içermek bir zorunluluktur.

Bu mücadele sürecinde kısa vadedeki durumda Trump/MAGA faşizmine karşı savaşmak ve temel devrim hedefi için gittikçe daha fazla insanı kazanmak, örgütlü güçler inşa etmek ve böylece R/CR/Daha Fazla R fenomeni olarak tanımladığımız şeye hayat vermek (devrim ve sisteme direniş, bunun rejimin karşı devrimciliği ve gericiliği ve baskısı ile karşılaşması ve bunun da daha da güçlü bir direniş ve devrimin inşası ile karşılaşması [Türkçesi D/KD/Daha Fazla D (Devrim, Karşı Devrim, Daha Fazla Devrim) -Ç.N.]). Bu Trump rejimine karşı mücadelede ve belki daha temel bir değişikliğin olasılığı için son derece akut bir odak noktası olacak ve ön saflarda yer alacaktır. Yani söylediğim gibi hem ideolojik hem de pratik olarak hazırlanmak ve bunu bir kitlesel soru haline getirmek, baskıya karşı birlik olunabilecek herkesle, aralarında önemli anlaşmazlıklar olsa dahi birlik olma -ancak aynı zamanda bu ne kadar ciddi olursa olsun insanların panik halde rejime karşı savaştan ve daha temel değişikliklerden geri çekilmelerine sebep olmayacak şekilde- çizgisine hayat vermek bir zorunluluktur.

Bu açıkça çok zordur ve gittikçe daha yoğunlaşacak bir çelişkidir ve doğru bir biçimde ele almak için bilimin ve gerekli prensiplerin en iyi biçimde uygulanması gereklidir. Ancak bunu doğru bir biçimde ele almak bahsettiğimiz her şey ve iyi bir yolun ve temelde bir devrimin olasılığı için zorunludur ve kritik önem taşımaktadır.

Yeni Komünizm'in bazı temel özellikleri.

Şu ana kadar söylemiş olduklarımın bağlamında, yeni komünizmin önceki dönemlerde geliştirilen komünist teorinin bir devamı ancak aynı zamanda da onun üzerine nitel bir sıçrayış ve bazı önemli noktalarda ondan kopuş olduğu meselesine gelmek istiyorum. (Komünizm tarihinde epistemoloji ve onun komünist devrim ile ilişkisi de dahil olmak üzere yer edinmiş büyük çelişkiler üzerine önemli bir çalışmanın 2004 tarihli doküman, Epistemoloji Üzerine Yoldaşlarla Bir Tartışmada Bob Avakian – Dünyayı Bilmek ve Değiştirmek Üzerine içerisinde yer aldığını vurgulamak önemlidir.)

“Atılımlar” kitabında ikinci bölümün başlangıcında yeni komünizm ile ilgili olarak bu kritik nokta vurgulanmıştır:

Komünizm sadece bir din olmamakla kalmaz, aynı zamanda yanlış anlamda bir felsefe veya ideoloji (yani subjektif veya bilim dışı değildir), bilimsel yöntem ve yaklaşıma bağlı olmayan ve en nihayetinde karşıt bir şey değildir. Temel ve esas olarak insanlığın toplumsal gelişimini ve geleceğini analiz etmek ve sentezlemek için bir bilimsel yöntem ve yaklaşımdır. Ancak komünizm içerisinde gelişmiş olan bazı bilim dışı eğilimler söz konusu olmuştur ve bunlar önemli bir derecede onun bilimsel temeline karşıt gelişmiştir.

1 Ocak 2016 tarihli [Devrimci Komünist Parti Merkez Komitesi'nin 6 Resmi Kararı'nın](#) ilkinde de bu önemli bildiri yer almaktadır:

Bugün Bob Avakian'ın, 40 senelik devrimci faaliyet temelinde ortaya koymuş olduğu komünizmin yeni sentezi, devrim yapma ve insanlığı kurtuluşu davasına bilimsel yaklaşım meselesinde bir nitel ilerlemeyi temsil etmektedir. Ayrıca dünyada acil olarak ihtiyaç duyulan komünist devrimin yeni bir aşaması için temeli ve hareket noktasını temin etmektedir.

Yeni komünizm ile gelen bu ileri sıçrayış kararlaştırıcı önem taşımaktadır, çünkü bu Kararların açıkça belirttiği üzere:

“Baskının olduğu yerde direniş de olacaktır – halk kitleleri içinde buldukları baskı şartlarına ve bu baskıyı uygulayanlara karşı devamlı başkaldıracaktır. Ancak gerekli bilimsel teori ve önderlik olmadığı takdirde, ezilenlerin mücadelesi kontrol altında ve sınırlar içinde tutulacak, zulmün kaynağı olan düzenin içerisine mahkum edilecek, ve kitlelerin maruz bırakıldığı dehşet devamlı sürüp gidecektir. Yeni sentez ve Bob Avakian'ın önderliği, ezilen halk kitlelerinin, kendilerinin ve son tahlilde de tüm insanlığın kurtuluşu için ihtiyaçları olan devrimi – nihai amacı komünist bir dünya olan devrimi– gerçekleştirmelerini mümkün kılacak gerekli bilimsel kavrayışı ve yaklaşımı temsil etmektedir ve bunun somut vücut bulmuş hali durumundadır.

Bob Avakian'ın kendisinin de vurguladığı gibi, yeni sentez: bugün gelinen noktaya kadarki gelişme süresi boyunca komünizmin kendi bünyesinde mevcut olagelmış ciddi ehemmiyette bir çelişkinin, esas itibariyle bilimsel olan metodu ve yaklaşımı ile buna ters düşen tarafları arasındaki çelişkinin nitel bir çözümlenmesini temsil eder ve buna somutluk kazandırır..

“[Atılımlar](#)” komünizmin tutarlı bir bilimsel yöntem ve yaklaşım olarak gelişiminde bu kritik sıçrayışın farklı boyutları üzerine önemli bir tartışmayı içermekte, önceki komünist teorinin tali ama önemli biçimlerde kendi bilimsel yöntem ve yaklaşımıyla nasıl çeliştiğini de bu bağlamda ele almaktadır.

“[Atılımlar](#)” içerisinde sizi rahatsız etse dahi sürekli olarak hakikati kovalamaya olan ihtiyaçtan uzunca bahsedilmekte ve bunun komünizmin genel hedefi ile ilişkisi üzerine son derece önemli bir noktadan bahsedilmektedir:

“Yeni sentezde -yeni komünizm ve komünizmin bu sayede daha da geliştirilmesinde- bilgi teorisi olan epistemolojiye odaklanmak önemlidir. Bilgi kuramınızın ne olduğu ve hakikati belirlemeye nasıl devam ettiğiniz meselesi -veya objektif realite olarak neyi düşündüğünüz- meselesi, bilimsel bir yaklaşıma sahip olup olmamanız açısından oldukça önemlidir ve merkezi konumdadır. *Bilim, Sanat, Kültür ve Felsefe Üzerine Gözlemler*'de bulunan şu ifadem, epistemolojideki temel ayırım çizgileri ile gerçekliğe ve onun kökten dönüşümüne yönelik genel yaklaşıma

dikkat çeker: “Aslında hakikat olan her şey proletarya için iyidir, tüm hakikatler komünizme ulaşmamıza yardımcı olabilir...”

Burada bahsedilen, komünizm mücadelesini ilerletmek ve hakikate ilerlemek arasındaki diyalektik ve bazen akut bir çelişki içeren ilişki ve kısa vadede hakikate ilerlemek sizi geriye çekecek ve daha çok zorlukla yüzleşmenize sebep olacak olsa dahi bunu yapmanız gerektiği yönündeki ısrarın kendisidir. Bunu yapmaya devam etmelisiniz çünkü yoksa asla komünizm hedefine ulaşamayacaksınız.”

Komünizmin istikrarlı bir bilimsel yöntem ve yaklaşım olarak gelişimindeki bu kritik atılımın yanında, komünist hareketin çoğu zamandır parçası olan ve ona musallat olmuş bir eğilimin sağlam bir reddi de bulunmaktadır:

“Burada epistemoloji ile ahlak arasındaki yakın ilişkiyi görürüz. “Aslında hakikat olan her şey proletarya için iyidir, tüm hakikatler komünizme ulaşmamıza yardımcı olabilir” yönelimi ve ilkesi kendi başına son derece önemli olmasa da, yeni komünizmin *tamamen reddettiği* ve komünist hareketin köklerinde belirgin olarak mevcut olan “sonuçlar araçları meşrulaştırır” şeklindeki zehirli nosyon ve pratik ile yakından ilgilidir. Yeni komünizmin temel ilkesi, bu hareketin “araçlarının”, bilimsel bir temelde önderlik edilen devrimin sonucunda bütün sömürü ve baskının kaldırılacağı temel “sonuçlardan” damıtılması ve bununla uyumlu olması gerektiğidir.”

Yeni komünizmin merkezi ve tanımlayıcı parçalarından biri de sosyalist toplum da dahil olmak üzere bir sürece önderlik edilirken temel bir prensip ve metot olarak sağlam çekirdek etrafında, bu çekirdek temelinde bir hayli esneklik formülasyonunda yoğunlaşmıştır. [Kuzey Amerika'da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa \(Tasarı Önerisi\)](#) eserinde bu prensibin kendisi ve onun sosyalist toplum ve küresel bazda komünizme doğru ilerlemekle bağlantılı olduğu şekilde uygulanması yer almaktadır. Ancak bu sadece sosyalist toplumdaki uygulanmasından da daha genel bir prensiptir – her ne kadar bu çok önemli olsa da. Bütün bunların ne uğruna yapıldığı – baskı ve sömürünün ötesine ilerlemek, insanlığın gelişiminde efendiler ve köleler şeklindeki ayırım ve baskı ilişkisi ve bunun yanında getirdiği bütün kötülüklerin ötesinde tamamen yeni bir sürece gelinmesi- yönündeki temel hedeflerin etrafında toplanmış bir sağlam çekirdeğe olan ihtiyaçtan bahsetmektedir. Yani bir yandan bu gereklidir: bu sağlam çekirdek komünizme ilerleme anlamında bu hedefi zihninde sağlam bir yerde tutmalıdır. Ancak bu mücadeleyi vermekte ve ona önderlik etmekte temel bilimsel yöntem ve yaklaşım da çok önemlidir. Bu yöntem ve yaklaşım ve bununla ilişkili prensipler bütün süreci yönetmenin merkezinde olmalıdır. Ancak aynı zamanda bunun her türden farklı fikir ve eğilimlere de -aralarından bakıp hangilerinin gerçekten bizi gitmemiz gereken yere götüreceğinden emin olarak- kapsam ve inisiyatif tanınması gereklidir. Sağlam çekirdek ve bu sağlam çekirdek temelinde olsa da kendi başına bir hayatı da olan geniş esneklik arasındaki diyalektik ilişki sosyalizm aşamasına zaten gelmiş olsanız bile komünizme ilerlemeye

devam edebilmek için kritik önem taşıyan bu çok karmaşık ve bazen de yoğun diyalektiğin doğru ele alınmasıdır.

Bu ayrıca vurguladığım başka bir prensibi de içermektedir: özellikle sosyalist toplum içerisinde “parçalanıp bölünme” noktasına kadar gelmeye hazırlıklı olma isteği. Bu ne anlama geliyor? “Parçalanıp bölünme” burada eski zamanlarda insanların vücutlarının gerçekten de farklı uzuvlardan çekilip parçalandığı barbarca bir idam yönteminden bahsetmektedir. Burada tabii bir benzetme olarak, gerekli olan esnekliğe sadece izin vermekle kalmayıp aynı zamanda onu desteklemekten gelen aşırı gerilimden bahsetmektedir: farklı eğilimlerin peşinden giden insanlar, farklı fikir ve eğilimlerle mücadele eden ve bunları inceleyen insanlar vb. ki bu sosyalist toplumu geri dönmemesi ve aksine gerçekten de komünizm hedefine ilerlemesi için gereken canlılıkta tutmak için gereklidir. Sosyalist toplum da dahil ancak bununla sınırlı olmayacak şekilde bütün yolculukta bu prensibin uygulanması son derece yoğun bir hale gelebilir ve bazen -eğer bunun merkezindeyseniz, bütün bu süreci yönetiyorsanız ve bu sağlam çekirdek ve onun uygulanması ile ilişkiliyseniz- gerçekten de parçalanıp bölünüyormuş gibi hissedebilirsiniz. Başka bir deyişle, buna izin vermeden her şeyi kaybetmenin sınırına gelmek. Bu çok karmaşık ve bazı zamanlarda yoğun çelişkiyi ele almak büyüyen bir lider çekirdeğinin yapabilmeyi öğrenmesi gereken kritik şeylerden bir tanesidir.

Bundan kısa bir süre sonra biraz daha bahsedeceğim, ancak ilkeliliğin dahi ne olduğunu bilmeyen insanlardan gelen saldırıların aksine benim bir “tek kişilik gösteri” olmak için hiçbir isteğim yok ve böylesi bir şeyden de hiçbir pozitif şey çıkamaz. Evet bir liderliğe ihtiyacınız var ve eğer çok iyi bir liderliğiniz varsa da bu çok iyidir. Ancak aynı prensipleri uygulayan büyüyen bir insan topluluğuna ve evet, canlı ve değişen dünyaya bunların nasıl uygulanacağı konusunda birbiriyle mücadele eden bir insan topluluğuna ihtiyacınız var.

Bahsettiğim bütün bu yaklaşım, hem epistemoloji hem de sağlam çekirdek ve bu sağlam çekirdek temelinde esneklik, komünistler tarafından önderlik edilen komünist hareket ve sosyalist toplumlar tecrübesinin -Çin’deki devrim ve sosyalist toplum ve Kültür Devrimi de dahil olmak üzere- ötesine önemli bir ilerlemeyi temsil etmektedir.

Yeni komünizmin başka bir temel özelliği de halkın ve devrimin maddi ihtiyaçlarını sadece bir ülkede değil bütün dünyada sağlarken “ışıkları kapatmamak”. Yakın zamanda öğrendiğim ilginç şeylerden biri de bizim insanlarımızdan bazıları yeni katılanlarla (yani bu yeni komünizmin tümüne yeni insanlarla) konuşurken bu “ışıkları kapatmamak” konusunu sözlük anlamıyla almış. Gerçekten de elektriği kesmeyeceğimiz anlamında değerlendirmişler. Tabii bu önemlidir, maddi ihtiyaçları karşılama bakımından. Ancak “ışıkları kapatmamak” aslında benzetme yoluyla şeylerin canlılığını bastırmamaktır. Yani insanlara nefes alabilecekleri bir alan tanımak, kendilerini ifade edebilecekleri bir alan tanımak. Bu anlama geliyor. Örneğin sosyalist toplumda herhangi bir zamanda devletin politikaları ile direkt ilişkili olmasa

bile entelektüel ve kültürel mayalanmayı cesaretlendirmek ve desteklemek. ‐Işıkları kapatmamak” bu anlama gelmektedir. Devrimci komünistlerin Bildirisi: Buna İhtiyacımız Var ve Bunu Talep Ediyoruz: Tamamen Yeni Bir Yaşam Biçimi, Temelden Farklı Bir Sistem bunun önemli bir parçasından bahseder:

Kuzey Amerika’da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa (Tasarı Önerisi) eserinde öne sürüldüğü üzere bu yeni toplumda halk politik olarak düşündüklerini söylemekte, sanat veya başka şekillerle kendilerini ifade etmekte ve anayasal ve kurumsal koruma altında karşı çıkma ve protesto hakkını kullanmakta sadece özgür olmakla kalmayacak, aynı zamanda bu davranışlar teşvik edilecektir. Bunu yapmak için gerekli olan imkanlar onlara sağlanacaktır çünkü bu insanların ‐nefes alabilecekleri” ve kendilerini rahat hissedebilecekleri ve toplumun ve tüm dünyanın bu özgürleştirici dönüşümüne neyin katkıda bulunacağı ve neyin bulunmayacağı hakkında düşünürken başkalarına katılmak için ilham bulacakları bir atmosfer yaratmanın önemli bir parçasıdır.

O yüzden bu şüphesiz tartışmalı ancak eşsiz ve önemli bir hakikate işaret eden şeyi söylemekten hiç çekinmedim:

‐Başka hiçbir yerde, fiilen herhangi bir hükümetin kurucu veya rehber belgesinde bu Anayasa’da somutlaştırılmış şekliyle, sadece korunmaları değil muhalefet etme, entelektüel ve kültürel mayalanma hakkı üzerine bir şey var mı? Sağlam bir çekirdekle, eğitim sistemi aracılığıyla ve bir bütün olarak toplumda insanların hakikat nereye götürürse götürsün, eleştirel düşünme ve bilimsel keşif ruhu ile hakikati takip etmelerini sağlayacak bir yaklaşımla ve bu şekilde dünyayı sürekli olarak öğrenecekleri, onu insanlığın temel çıkarlarına uygun olarak değiştirmeye daha iyi katkıda bulunabilecekleri, tüm sömürünün ortadan kaldırılacağı ve buna karşılık gelen toplumsal ilişkiler ve siyasal kurumların dönüştürüleceği, tüm baskı ve sömürüyü ortadan kaldırmak amacıyla ekonominin sosyalist dönüşümü için bir temele sahipler mi? Tüm bunlar, halkın temel ihtiyaçlarını karşılamak için birlikte çalışmaya ve mücadele etmeye olanak tanıyacak -toplumu temel bir şekilde dönüştürmek ve dünya çapında devrimci mücadeleyi desteklemeye yardım edecek- ve ilham kaynağı olacak muazzam üretken insan gücünün zincirini çözecek ve ortaya çıkaracaktır. Her türlü sömürü ve baskıdan arınmış komünist bir dünya nihai hedefini hedeflerken, aynı zamanda kapitalizm-emperyalizm sistemi altında çözümü imkansız olan çevresel ve ekolojik krize hitap ederek anlamlı ve kapsamlı bir şekilde bu meselenin üstesinden gelinecek.” ([2021 Yeni Yıl Açıklamasından](#) alındı)

([2025’in başlarında benimle yapılan röportajda](#) yeni komünizmin temel yöntem ve prensiplerinin önceden gelişmiş olduğu haliyle komünist teorinin bir devamı fakat aynı zamanda bunun üzerine nitel bir sıçrayış olduğu konusunda daha fazla konuşmuştum.)

Şimdi, yeni komünizmin uygulanması ve sadece Trump faşist rejiminin yenilgiye uğratılması ve devrilmesi için değil, aynı zamanda devrimin temel hedefi doğrultusunda da bir hareket inşa etmek için gerekli olan bazı hayati unsurları sıralayalım. Komünist hareketin tarihine ilişkin analiz ve sentez de dahil olmak üzere, yeni komünizmin bilimsel yöntemi ve yaklaşımında çok daha derin ve sağlam bir temele sahip devrimci kadrolara yönelik bir ihtiyaç var. Bu acil ve hayati bir ihtiyaçtır; ve bu çekirdeği, yani öncü bir çekirdek olabilecek bu devrimci kadroyu oluşturmak için mücadele yoluyla gerçek bir sıçrama gerçekleştirilmelidir.

Birde önderlik meselesi var. Bu başlı başına tartışmalı bir konu; özellikle de dünyada yaygınlaşan bireysecilik eğilimi göz önüne alındığında ve bu eğilimin özellikle de bu toplumda, bu asalak emperyalist ülkede yoğunlaşma hali düşünülduğünde. Temel amacı tüm insanlığı binlerce yıllık geleneklerin zincirlerinden kurtarmaktan başka bir şey olmayan, gerçek anlamda dünya tarihine geçecek bir komünist devrim için gerekli ve hayati öneme sahip bir liderlik olarak komünist bir partiye, yani örgütlü bir öncüye sahip olma meselesi var. Üstelik komünizmin gerçekleşmesiyle birlikte öncü rolünü üstlenen özel gruplara duyulan ihtiyaç da ortadan kalkacaktır. Ancak öncelikle bu koşulların yaratılabilmesi gerekir.

İşte bu da bizi devrimci süreç içerisinde bireysel liderler ve öncü meselelerine getirir ki bu ikisi birbirlerine sıkı sıkıya bağlıdır (ve onlara yönelik itirazlar da birbirlerine sıkı sıkıya bağlıdır).

Bu kritik meselenin bilimsel bir tartışmasına giriş niteliğinde temel olarak şu pasaja bakabiliriz:

Partimizin Manifestosunda, [Komünizm: Yeni Bir Aşamanın Başlangıcı](#); doğal dünyada ve insan toplumunda gelişim ve değişim (evrim) arasındaki paralellikler çizilir. Manifesto'nun ifade ediş biçimiyle, insan toplumunun ve onun tarihsel gelişiminin diyalektik materyalist kavrayışı şu şekildedir:

Bu şu soruyu soranlara temel cevabı veriyor: siz kim oluyorsunuz da toplumun nasıl örgütlenebileceğine karar veriyorsunuz, siz komünistler ne hakla, hangi değişikliğin mümkün olduğunu ve nasıl olacağını dikte ediyorsunuz? Esasında bu soruların kendisi abes ve bu sorular, insan toplumu kadar genel olarak maddi dünyanın tarihsel gelişme dinamiklerinin –ve değişiminin ortaya çıkışına zemin teşkil eden bütün yollar arasındaki dinamiklerin– kökten yanlış kavranmasını dile getiriyor. Bu bir kuşun neden timsah doğuramadığını sormaya benziyor –ya da insanların neden bütün dünyayı kendi başlarına uçarak dolaşabilecek, bir sıçrayışta gökdelenlerin tepesine sıçrayabilecek, X ışınlarıyla görme yeteneğine sahip çocuklar üretmediğini sormayı anımsatıyor. Siz kim oluyorsunuz da insanların üremesiyle nelerin ortaya çıkacağını dikte ediyorsunuz, siz kim oluyorsunuz da insan yavrularının bazı özelliklerinin olup bazı özelliklerinin de olmayacağını söyleyebiliyorsunuz? Bu “siz

kim oluyorsunuz” meselesi değil, ama maddi gerçeğin ne olduğu ve bu maddi gerçeğin –çelişkili– niteliğinde, değişiklik için hangi ihtimallerin yattığı meselesidir.

Neden öncülerin zorunlu olduğu ama aynı zamanda bunun neden çelişki içerdiği meselesine ilişkin Atılımlar içerisinde önemli bir gözlem vardır: Bu mesele, *YENİ KOMÜNİZM*'de bu şekilde ortaya konulmuştur ve bu meseleye odaklanmak önemlidir: *Bir öncüyü gerekli kılan çelişkiler, aynı zamanda bu öncüyü* (özellikle de kapitalizmin devrildiği sosyalist toplumda) *kapitalizm yoluna da geri götürebilecek çelişkilerdir.*

Bu mesele neyden bahsediyor ve bu neden önemlidir? Pek çok şeyin yanı sıra bu mesele özellikle de entelektüellerin rolüyle ilgilidir. Sözde sosyalist hareketlerde ya da ilerici hareketlerde pek çok anti-entelektüel eğilim görülse de, gerçek şu ki toplumun herhangi ciddi bir dönüşümü için entelektüeller vazgeçilmezdir. Aynı zamanda, entelektüellerin gerçek hayattan ve dünyayı dönüştürmek için yürütülmesi gereken somut mücadeleden kopma eğilimi de söz konusudur. Dolayısıyla bu bir mücadele meselesidir: Bu entelektüellerin bilimsel yöntem ve yaklaşıma bağlı kalıp, tüm sömürü ve baskıdan kurtulmak gibi asıl amacın yönelimine sadık kalacakları mı, yoksa buna sırtlarını dönüp daha dar, özel ve kişisel çıkarların peşine mi düşecekleri meselesidir.

Ancak gerçek şu ki, karmaşık gerçeklikle sürekli ve bazen de son derece zorlu koşullarda mücadele etmeden bir devrim gerçekleştiremezsiniz. Ve bu süreci yönetecek bir entelektüel çekirdeğe ihtiyacınız vardır. Bu entelektüeller genellikle, öyle diyelim, toplumun daha ayrıcalıklı kesimlerinden gelir; yani örgün eğitim alma imkânına sahip kişilerdir. Ancak bazen, çok çaresiz koşullarda yaşayanlar da dahil olmak üzere, bir şekilde entelektüel olarak gelişmek için bir yol bulup kendilerine bir alan açan belirli bireyler arasından da çıkarlar; örneğin, kendi devrim saflarımızda da gördüğümüz üzere hapisanelerden gelenler gibi. Dolayısıyla, kaynağı ne olursa olsun, bu entelektüel çekirdeğe ihtiyacınız vardır.

Buna neden ihtiyacınız var? Neden bir öncüye ihtiyacınız var? Çünkü bu sistem altında halk kitlelerinin maruz kaldığı koşullar, burada da bahsetmiş olduğum gibi onları gerekli temeli edimmekten, dünyada olup bitenlerin nedenlerini, bu nedenlerin halk kitlelerinin ve son tahlilde tüm insanlığın çıkarlarına uygun bir şekilde dönüştürmek için hangi olası araçların mevcut olduğunu bilimsel bir şekilde ele almaya kendilerini tutarlı bir şekilde adayabilmelerini engelliyor. Bu sürekli olarak devam eden karmaşık bir süreçtir. Ve yine belirtmek gerekiyor ki bu konuyla başa çıkabilecek, kendisini buna adayabilecek entelektüellerden oluşan bir çekirdek de dahil olmak üzere bir önderliğiniz olmadan bunu başaramazsınız. Kısa ve net bir şekilde söylemek gerekirse, öncüye yönelik ihtiyacı oluşturan şey kapitalist sistemin (ve aslında tüm baskıcı sistemlerin) kendi çelişkileridir. Bu eşitsizlikler, bölünmeler ve toplumun sadece ufak bir kesiminin bu yönde gelişebilmesi için nadir koşulların

oluşması durumunun yanında halk kitlelerinin buna sahip olamayışı bir öncüyü zorunlu kılar.

Fotoğrafın diğer tarafında ise bu fark da süreğendir ve bazen bu durum sosyalist topluma taşınan basit bir meseleden çok kocaman bir uçuruma dönüşebilir. Bu durum iki farklı şekilde ele alınabilir: Bu durum zihinsel emek/fiziksel emek antagonizmasının nihai olarak aşılması noktasında doğru ilerleyebilir ya da eski toplumun çelişkilerinin bir anda ortadan kaldırılamamasından dolayı objektif olarak halk kitlelerinin üzerinde bir konumda kalanların egemen konumlarını güçlendirebilir. Daha önce de belirttiğim gibi bu konuda gerçekten geriye doğru bir çekim var-örneğin Mao ile Kissinger arasındaki görüşmeyi okurken bunu fark ettim- daha rafine fikirler alanında ve hatta çok büyük ölçekli pratik meselelerle uğraşırken asıl amacı gözden kaçırabilir ve bundan kopabilirsiniz. Yolunuzu kaybetme noktasında geriye doğru çekilebilir ve hatta o pozisyonda olma nedeniniz olan şeye sırtınızı bile dönebilirsiniz.

Dolayısıyla bu sürekli bir mücadeledir ancak öncüler olmaksızın da çözülemeyecektir. Öncüler olmadan kesinlikle garanti olan şey mevcut sistemin korkunç sınırları içerisinde kalacağınızdır.

Temel noktaya geri dönelim: Bir öncüyü- evet liderlerden oluşan çekirdeği- zorunlu kılan çelişkiler aynı zamanda onun zıddına dönmesine de neden olabilir. Ancak bu çelişkiyi çözmek için çekirdek bir önderliğe sahip olmamak bir seçenek değildir. Aksine sürekli bir şekilde devam edecek bir mücadele yoluyla işleri başladığı noktadan gitmesi gereken noktaya götürmeniz gerekir.

“[Atılımlar](#)” eserinde bu çelişkinin kapsamlı bir tartışması vardır ve bu tartışmaya derinlemesine dahil olmak önemlidir. Burada bu tartışmanın bazı kritik noktalarına odaklanacağım. Özellikle de günümüzün koşullarında bu tartışmalar çok önemli olduğu gibi çok da tartışmalıdır.

İlk olarak, komünist öncülerin önderlik rolünün yanı sıra belirli koşullarda bireysel liderler bu önderliğin bir yoğunlaşması olarak kimi özel rollerle ortaya çıkması gibi bir hakikat vardır. Ve bu öncü önderlik biçimine yönelik yoğunlaşmış itirazların olduğu hakikati de vardır.

Dev-Kom'lara ve bana yönelik oportünist saldırılarda sıkça tekrar eden rahatsızlık benim önderliğime fazla önem verildiği, dolayısıyla bizim bir “kült” ve benimde bir “kült” lideri olduğumdur. Revcom.us sitesi de dahil olmak üzere pek çok yerde ben ve diğer arkadaşlar bunun nasıl çığ ve kasıtlı bir çarpıtma olduğunu ortaya koyduk. Bu oportünist saldırıların belirgin bir özelliği de benim ve Dev-Kom'ların gerçekte neyi savunduğumuzu ve ne için çalıştığımızı özellikle de komünist hareketin olumlu ve olumsuz deneyimlerini özetleyerek ve insanlığın geniş bir yelpazedeki çabalarından yararlanarak yürüttüğüm on yıllarca süren çalışmanın sonucu olan yeni

komünizmin içeriğini, ezici bir çoğunlukla — çoğu durumda tamamen— ve sıklıkla kasıtlı bir cehaletle çarpıtmalarıdır.

Bu oportünist temaların varyasyonlarından biri de benim diktatör olmak istememle alakalıdır. Bob Dylan'dan bir alıntı yapmak gerekirse saat gerçekten de geç oldu o yüzden bu meseleyle ilgili açık konuşayım. Gerçek şu ki, diktatör olmak gibi bir arzum ya da ilgim yok; ancak toplumun ve nihayetinde tüm dünyanın köklü bir dönüşümünü gerçekleştirmek, insan özgürlüğüne yepyeni boyutlar kazandırmak ve tüm sömürü ve baskı ilişkilerini ortadan kaldırmak için siyasi bir araç olarak *proletarya diktatörlüğünü (sosyalist devlet iktidarını)* hayata geçirme konusunda derin bir istek ve kararlılık duyuyorum.

Öyleyse hemen bu öne çıkan bireyler ve bireysel liderler konusuna girelim. Toplumun her kesiminde öne çıkan bireylerin ortaya çıktığı, genel olarak kabul gören bir gerçektir. Hatta etraflarında adeta bir kült kitlesi oluşur: Örneğin Taylor Swift de son örneklerden biridir. Ancak konu siyasete ve toplumu fiilen ya da potansiyel olarak “yönetmeye” geldiğinde durum farklılaşır ve insanlar da farklı tepki gösterir. Bu noktada insanlar, öne çıkan bireylerin rolünün toplumun gidişatına –dolayısıyla kendilerine ve bunun kendilerini nasıl etkilediğine– orantısız bir etki yapacağına farkına varırlar. Ancak kendiliğinden bir şekilde, insanların bu meselelerde bilimsel olmayan bir anlayışları vardır. Bu düşünce özellikle de aşırı bireysellik bağlamında şu şekilde ifadesini bulur: “Kimsenin bana nasıl düşünmem gerektiğini söylemesini istemiyorum.” (Hatta bazen: “Kimsenin bana hangi kitapları okumam gerektiğini söylemesini istemiyorum”.) Bu tür saçmalıklar. Sanki her gün ve her dakika bu sistemin işleyişi size sürekli ne düşünmeniz gerektiğini söylemiyormuş gibi. Ve bazı insanların kabul etmemelerine rağmen sistem bunu sürekli olarak sizin üzerinizde çalışıyor. Gerçek şu ki, bu sistem, onun egemen ilişkileri, ideolojisi, kültürü, siyasi kurumları ve işleyişi tarafından şekillendiriliyorsunuz. Düşünme biçiminiz her an bu sistem tarafından şekillendiriliyor. Örneğin insanlar bu yüzden “insan doğası” diye bir şeyin olduğunu düşünüyor. Çünkü insanların düşünceleri ve davranışları sistemin etkisiyle şekillendirilmelerine dayanır ve bunun farkında olmadığınız müddetçe bunun etkisine karşı daha savunmasız kalarak sistemin hakimiyeti altında kalırsınız.

Yani esas mesele gerçekten de gidip insanlara *ne* düşünmeleri gerektiğini söylemek değildir ancak insanlarla *nasıl* düşünmeleri gerektiği üzerine mücadele yürütmek gerçek bir meseledir. Yani, bilimsel bir temele dayanarak, bilimsel bir yöntem ve yaklaşımla düşünmek mi, yoksa herhangi bir tür sübjektif yaklaşıma yönelmek mi – ki bu genellikle bu sistemin işleyişinden ya da bu sistemin bakış açısını, değerlerini ve nihayetinde ilişkilerini yansıtan kişilerden az ya da çok doğrudan etkilenir. Yani bu insanlara gidip ne düşünmeleri gerektiğini söyleme veya dar anlamda nasıl düşünmeleri gerektiğini söyleme meselesi değildir. Mesele insanların geniş anlamda nasıl düşüneceğidir. Ya objektif realiteye bilimsel bir şekilde yaklaşarak onu analiz edip sentezleyecek, daha derin ilişkilere ve örüntülere bakarak gerçeklikten gerekli

sonuçları elde edip bunu tekrar gerçekliğe uygulayacaklar ya da kendilerine keyif veren her türlü sübjektif eğilime doğru gidecekler. Esas mesele budur.

İnsanlar basketbolda “Tüm zamanların en iyisi kim?” üzerine tartışma yürütebilir ve bunun sonuçlarını kabul edebilirler. Michael Jordan mı? Lebron James mi yoksa Wilt Chamberlain mi? Tüm zamanların en iyisi kim üzerine her türlü tartışmayı verebilirler. Ancak bazen de insanlar çıkıp “peki ama bir kişi üzerine bu kadar önem vermek doğru mu? Bilim kolektif bir süreç değil mi?” diye sorarlar. Evet öyledir tıpkı devrimin de kolektif bir süreç olması gibi. Ancak bunun da önderliği vardır. İşleri herhangi bir yere götürmek isteyen herhangi bir bilim insanları ekibinin bir önderliğe ihtiyacı vardır ve bir önderlikleri bulunur.

Neden “Darwinizm” diyoruz? Çünkü her ne kadar benzer sonuçlara ulaşan başka insanlar olmuş olsa da Darwin evrimin bilimsel anlayışını sentezleyerek ileri çıkardı. İşte bu yüzden evrim meselesi Darwin ile bağdaştırılıyor çünkü bu atılımı yapan ve popüler hale getiren kişi kendisiydi. Peki insanlar neden gündelik konuşmalarda “bunu çözmek için Einstein olmaya gerek yok” derler? Çünkü Einstein fizik biliminde büyük bir atılım gerçekleştirmiştir. Ve bununla ilgili başka pek çok örnek verilebilir. İnsanlar bunu fark edebilirler.

Bu tabii ki bir atılım gerçekleştirildiğinde-sıkı bir şekilde bilimsel bir temelle-bilimin durduğu anlamına gelmez. Hayır, bilimsel yöntemin uygulanması devam eder ancak yapılan atılımın temelinde devam eder (her ne kadar evrim biliminde olduğu gibi bu gelişim o atılımın temelinde gerçekleşse de).

Bunun aynısı sosyal ilişkilerin dünyasında, toplumun dönüştürülmesinde ve daha geniş nesnel dünyada da geçerlidir. Ancak insanlar itiraz ederler çünkü bireysellikleri onlara şunu söyler: “Ah, bu durum beni etkileyecek, belki de dün sosyal medyada gördüğüm herhangi bir sübjektif görüşe veya aklıma gelen bir fikre kapılmak yerine dünyada gerçekten ne olup bittiğiyle yüzleşeceğim” veya “herkesin bildiği gibi”... “çoğu insanın dediği gibi”... Bu, insanların hangi bakış açısını ve yöntemi benimseyecekleri konusunda yürütülmesi gereken bir mücadeledir. Ve bu bakış açısı ile yöntem, bir atılım gerçekleştirmiş belirli bir grup ya da kişiyle ilişkilendirildiğinde – eğer bu gerçekten insanlığın kurtuluşu için kullanılıyorsa, bu kötü bir şey değil, harika bir şeydir. Böyle bir şey olursa, bu harika bir şeydir.

Ve şayet kendimle ilgili konuşacaksam şimdiye kadar yaptığım her şey toplumun niteliğinin özgürleştirici bir biçimde dönüştürülmesinin mümkünlüğünün ilerletilmesi içindir. İnsanlar ister alabilir isterlerse almayabilir ama bu bir gerçek: Bunun karşılığında bir talebim yok, ödüllendirilmeyi beklemiyorum. Dediğim gibi, benim amacım budur ve kolektif olarak amacımız da budur; insanlara kendi kurallarımızı dayatmak ya da insanların bahsettiği bilimsel olmayan anlamda bir “diktatör” olmak değil.

Şimdi bir konuyu netleştirelim. Sömürü ve baskıyı kökünden söküp ortadan kaldırmak amacıyla toplumun radikal dönüşümünü hedefleyen komünizm gibi alanlarda dahil olmak üzere farklı alanlarda ortaya çıkan insanlar, dünyanın geri kalanından kopuk, toplumdaki kopuk “bireysel dehaler” meselesi değildir. İnsanların sahip oldukları belirli karakter özellikleri vardır. Ancak bu “şeyleştirilmiş” bir özel yetenekler ve nitelikler, “bireysel deha” meselesi değildir: Daha ziyade pek çok faktörün bir kombinasyonudur. Bunun içerisinde bireysel faktörler ama en çok da toplumsal faktörler ve rastlantının rolü de vardır (verili bir anda verili bir alanda hangi insanların öne çıkarak rol oynayacağıyla ilgili).

Bunu da bilimsel olarak anlamak önemlidir. Burada herkesin sorması gereken temel soru şudur: Bunun içeriği nedir? Amacı nedir? Uygulanan ve üzerinde çalışılan yöntem ve ilkeler nelerdir? İnsanları ne için çağırıyor ve şayet insanlar bu çağrıya gelirse onları nereye doğru götürecektir? Bireysel liderlerin incelenmesinde merkezi olarak incelenmesi gereken sorular bunlardır. Hannah Zeavin tarafından gerçekleştirilen bu seviyesiz saldırı karşısında cevap olarak yazdığımız [polemik yazısında](#) şu soruları sormuştuk: BA'nın çok sayıda çalışması var. Zeavin (ki kendisi akademidedir), BA'nın hangi çalışmalarını ilgilendirmiştir (veya hiç ilgilendirmemiştir)? Ve bu sorulara cevap vermek için alim olmanıza gerek yok.

Bu oportünist saldırılar açısından çok tipiktir. Ancak diğer taraftan mesele şudur: Yeni komünizm orada durmaktadır. Herkese açıktır. Bu davet, herkese yöneliktir: Bu meseleye dahil olmaya, bunun gerçekte ne anlama geldiğini ve nereye varacağını belirlemek için mücadele etmeye yönelik bir davet. Ve bunu sadece bireysel olarak değil, başkalarıyla birlikte, kolektif olarak yapmaya. Sonra da bu temelde sonuçlara varmaya. İşte bunun için mücadele etmeliyiz.

O halde bir kez daha söyleyebilirim ki öncü-ve evet bazı bireysel liderler- insanlığın kurtuluşu temeline dayanıyor, bu amaç için çalışıyorlarsa, olağanüstü bir katkı sağlıyorlarsa bu hem bir zorunluluktur hem de harika bir şeydir.

Aslında şöyle ifade edebiliriz: Bireysel liderlere yönelik içerik ve oynadıkları role bakılmaksızın oldukça yaygın (ve kimi zaman düşmanca) muhalefetin sebebinin büyük bir kısmı bu kapitalist-emperyalist ülkedeki kontrolden çıkmış *bireyselciliktir*. Özünde bu karşı çıkılmalar “*peki bana ne olacak-nasıl başka birisi benden daha önemli bir rol oynayabilir?!*” noktasındadır.

Bütün bunlarla ilişkili olarak Ardea Skybreak'in [Bilim ve Devrim](#) isimli röportajından aşağıdaki pasaj bu konuyla çok ilgilidir:

Ve sonrasında bazı insanların ortaya koyduğu şu düşünce vardır: “Herkes eşit değil mi?” Veya hedefimiz “herkesi eşit yapmak” değil mi? İnsanlar niye bu kadar aptalca bir şey söyler ki?! [gülerek] Bakın, bütün insanların “eşit” olduğunu söylemek herkesin tam bir insan olması ve bunun tanınması anlamına gelir.

“**Gayrimeşru**” insan diye bir şey yoktur, “**yarım**” veya “**üçte bir**” insan diye bir şey yoktur, doğası gereği “**değersiz**” insan diye de bir şey yoktur. **Bütün** insanlar **tam** olarak insandır. Bir yönü budur. Ve biri kalkıp da, peki ama herkes eşit olmayacak mı sorusunu sorduğunda, gerçekten sordukları şey, aslında herkesin aynı ölçüde ağırlığı olup olmayacağı, şeyler üzerinde herkesin aynı etkisi olup olmayacağı meselesidir. Doğrusu hakikat böyle değildir. Ne tür bir hayal aleminde yaşıyorsunuz bilemem, fakat hakikat şöyledir; insan toplumlarındaki farklı insanlar **iyi veya kötü sebeplerden** dolayı farklı etki derecelerine sahiptir. Bilirsiniz, bazı kişilerin orantısız bir ağırlığının ve etkisinin bulunmasında bazı kötü nedenler bulunur. Örneğin bu hükümeti, bu toplumu, polisi ve orduyu yöneten kişilerle siz eşit değilsinizdir. Öyle değil mi? [gülerek] Çalıştığınız yerdeki patronların sizi atma yetkisi vardır, onlarla da eşit değilsinizdir. Bu sizin daha az değerli bir insan olmanızdan kaynaklı bir şey değildir, fakat bu durum, objektif olarak işgal ettiğiniz toplumsal konumunuzun ve kullanacağınız etkinin onlara eşit olmadığı anlamına gelir. Dolayısıyla bunlar herkesin “eşit” olmadığını görebileceğiniz bazı örneklerdir, çünkü bazı insanlar açıkça orantısız bir ağırlık ve olumsuz bir mizacın etkisini kullanırlar.

Bu meselenin diğer yanıysa, iyi bir mizacın etkisi ile orantısız bir ağırlık kullanan insanların olmasıdır, ki bunlar çeşitli yönlerden topluma olumlu etkilerde bulunurlar, çeşitli biçimlerde “halka hizmet ederler.” Kendi alanlarında “zirvede” olan kişileri bir düşünün, “zirvede” bir doktor, avukat veya “zirvede” bir araba teknikeri veya “zirvede” bir atlet veya müzisyen. Bu kişilerin benden “daha iyi” birer insan olduklarını düşünmüyorum, ancak onların kendi alanlarındaki becerilerine ve deneyimlerine sahip olmadığımı kabul etmekte de bir problem görmüyorum ve bundan dolayı kendileriyle bu anlamda “eşit” değilizdir; dolayısıyla ameliyathanede, basketbol sahasında veya konser sahnesinde bu “uzmanlarla” aynı derecede otoriteye sahip olmayı veya etkimin bulunmasını da beklemem. Bu beni endişelendirmez. Bu durumda bir tehdit görmüyorum. Yaşamın her boyutunda “eşit” olmamız gerekmiyor. Ve hakikat şu ki deneyimlerimizde, becerilerimizde ve yeteneklerimizde tamamen “eşit” değilizdir. Ve olumlu şeylerle ilişki olarak eğer birinin daha fazla ağırlığı ve etkisi varsa, bu durum kabul edilir. Bu durum, beni BA’ya geri götürüyor. Eğer BA ağırlığını ve etkisini önderlik ettiği Parti’de, geniş çaplı devrim hareketinde veya toplumda geniş çaplı olarak kullanıyorsa bu durum yalnızca makul değil, çok iyi bir şeydir. Eğer onu “alanının zirvesine” taşıyan, bu çağın en büyük toplumsal problemlerine yönelik analizlerle ve bu konuda ne yapılması gerektiğiyle ilgili deneyim, beceri ve yetenekleri bulunuyorsa, eğer devrim ve komünizm biliminin geliştirilmesiyle ilgili objektif olarak “alanının zirvesindeyse”, böyle bir durumda etkisini mümkün olduğunca orantısız bir şekilde kullanmasını isterdim!

(Ardea Skybreak, ekoloji ve evrimsel biyoloji alanlarında profesyonel eğitim almış bir bilim insanı ve komünizmin yeni sentezinin savunucusudur. Aynı zamanda, diğer

eserlerinin yanı sıra, son derece önemli olan [Evrin Bilimi ve Yaratılış Efsanesi-Neyin Gerçek ve Neden Önemli Olduğunu Bilmek](#) kitabının yazarıdır.)

Bu bizi tekrar “atılım yapan önderler” meselesine ve bu tür “atılım yapan önderler”, yani Skybreak alıntısında da bahsedildiği gibi bu şekilde ortaya çıkan olağanüstü insanlar ile daha geniş kolektif süreç arasındaki ilişkiye getiriyor. Eğer gerçekten başarılı bir devrim ve toplumun özgürleşmeye götüren bir dönüşümü olacaksa, her ikisi de vazgeçilmezdir.

Fakat bu konuda, komünist hareketin deneyiminde en başından beri süregelen tarihsel bir sorun olmuştur. Örneğin, Karl Marks döneminde sosyalist hareketlerin gelişimiyle birlikte, belli bir noktadan sonra bazı insanların onun savunduğu şeyleri hiç de ortaya koymadıklarını ama bunu onun adına yaptıklarını gördüğünde, Marks şu yorumu yapmak zorunda kalmıştır: Bildiğim tek şey, benim bir Marksist olmadığım. Açıkçası bu ironik bir ifadedir. Fakat bu, insanların Marks ve Marksizm adına aslında Marks’ın ortaya koyduğu şeylerden oldukça farklı ve birçok açıdan ona karşıt şeyleri ileri sürmeleri şeklindeki objektif çelişkiyi yansıtır. Yani Marks’ın yaptığı tarihsel öneme sahip atılımlara karşıt şeyleri.

Ya da Lenin örneğine bakabilirsiniz. Lenin, devrimin inşası sürecinde ve hatta sonrasında bile büyük ölçüde onunla aynı çizgide olmayan insanlar tarafından çevrelenmişti. Fakat bu durum, özellikle iktidarın ele geçirilmesinin objektif olarak gündemde olduğu noktada son derece keskin bir hal aldı. Lenin bunu fark etmişti ama diğerleri etmemişti. Öyle ki, bir noktada Lenin, eğer doğru zamanda ayaklanmayı gerçekleştirmek için kendisiyle birleşmezlerse Bolşeviklerin Merkez Komitesi’nden istifa etmekle tehdit etmek zorunda kaldı. Aksi halde bu fırsat kaçırılacak ve bu tarihsel bir suç olacaktı.

Aynı durum Mao için de geçerlidir. Mao’nun en sonunda yanında küçük bir çekirdek grup vardı fakat genel olarak Komünist Parti liderliğinin çoğunluğu, daha önce değindiğim nedenlerden dolayı, yani birçoğunun aslında tüm insanlığın özgürleşmesi doğrultusunda komünizmi ilerletmekten ziyade Çin’i güçlü bir ülke haline getirmekle ilgilenmesi nedeniyle, Mao’yu özellikle son dönemlerinde oldukça yalnız bir durumda bıraktı. Mao, kendisiyle röportaj yapan birine “Dünyayı çok değiştirdiniz” denildiğinde ironik bir şekilde şu cevabı vermiştir: Ben sadece Pekin’in etrafında birkaç kilometreyi değiştirdim.

Dolayısıyla bu, bir kez daha Yeni Komünizm bağlamında kendini ifade eden tarihsel bir çelişkidir ve bu dönüştürülmesi gereken bir şeydir. Komünist hareketin diğer önderleriyle ve onların öncülük ettiği atılımlar veya kritik ilerlemelerle ilgili az önce özetlediğim deneyimi tekrar edemeyiz. Evet, bir fark olacaktır, bunu objektif olarak konuşmak önemlidir ve bunu kişisel olarak söylemiyorum. Olağanüstü önderler ortaya çıktığında ve diğerleri aynı düzeyde olmadığında bir fark olacaktır. Fakat bu bir ilke haline getirilemez ve kendi kendine büyümesine izin verilemez. Bunun

üzerinde çalışılması gerekir ki daha fazla insan aynı çizgiye gelsin ve aynı düzeyde olmaya çalışsın. Gerçekten o düzeye ulaşamaları bile o düzeye ulaşmaya çabalasınlar ve kolektif bir sürecin parçası olsunlar. Bu anlamda evet, herkes eşittir. Yani tüm fikirler, kimin tarafından ortaya atıldığına bakılmaksızın, doğru olup olmadıkları temelinde eşit şekilde değerlendirilmelidir. Gerçekliğe, olduğu ve değişmekte olduğu haliyle uyup uymadıkları ve nereye götürecekleri temelinde değerlendirilmelidir.

Dolayısıyla burada doğrudan ele alınması gereken keskin bir çelişki vardır ve yeni atılımlar, daha ileri atılımlar yapılması gerekmektedir. Bir yanda olağanüstü önderler vardır. Diğer yanda ise tek kişilik bir gösteri olamaz. Sürekli genişleyen bir kolektiviteye ihtiyaç vardır. Bir çekirdek, evet sağlam bir çekirdek, buna sıkı sıkıya bağlı olan ve aynı düzeye ulaşmaya çalışan insanlardan oluşan bir çekirdek olmalıdır ve, bu kolektif süreç içerisinde tüm fikirler eşittir. Herkesin katkıları daha önce söylediğim temelde değerlendirilmelidir. “Sen olağanüstü bir bireysin, sen değilsin” gibi bir temelde değil. Dolayısıyla bu, tarihsel olarak ifadesi olan keskin bir çelişkidir ve bunu negatif bir yöne gitmesine izin vermek yerine hızla pozitif yönde dönüştürmenin bir yolunu bulmamız gerekir.

Şu anda Dev-Kom’ların saflarında, bilimsel temele dayanan önderlerden oluşan kolektif bir çekirdeğin oluşturulmasında tam da şimdi gerçek ve acil bir sıçramaya ihtiyaç vardır. Bu çekirdek, yeni komünizmin yöntem ve yaklaşımına sağlam şekilde dayanmalı, bunu tutarlı bir şekilde uygulamalı ve karmaşık ve sürekli değişen bir gerçekliğe nasıl uygulanacağını kavramaya çalışmalıdır. Bu, belirli bir zaman dilimi içerisinde, belirsiz bir zaman diliminde değil, giderek genişleyen ve giderek daha fazla çelikleşen bir “stratejik komutanlar” kadrosuyla birlikte kendini adanmış, bilimsel temele dayanan devrimcilerden oluşan bir “kritik kitle”nin ortaya çıkarılması ve sağlamlaştırılması için gereklidir. Bu da yeni komünizmin bilimsel yöntem ve yaklaşımına sağlam bir temele sahip olan ve bunu yaratıcı şekilde uygulama yeteneğine sahip, giderek büyüyen daha geniş devrimci safları ileri çekebilecek ve onlara önderlik edebilecek bir kapasiteyi ifade eder. Aynı zamanda ilkesiz oportünist muhalefete ve saldırılara karşı ilkesel ve ikna edici bir mücadele yürüterek daha fazla insanı kazanma yönelimiyle hareket edebilecek bir kapasiteyi.

Dolayısıyla bu, komünist önderliğin özü ve insanların ulaşması gereken düzeydir: gerçekliği bilimsel olarak analiz etmek ve sentezlemek, belirli bir durumdaki çelişkileri ve genel olarak çelişkileri belirlemek ve sıralamak. Belirli bir anda temel çelişkiye nasıl odaklanılacağını bilmek fakat bununla ilişkili olarak tali ama yine de önemli çelişkileri doğru şekilde ele almak. Bunu yaparken, yani, gerçek insanları yönetirken onlardan öğrenmeyi içerdiğini akılda tutmak gerekir. Gerçek insanları yönetirken onlardan öğrenmek, makineleri ya da nesnelere değil. İnsanlığın özgürleşmesini temel hedef olarak açık bir şekilde göz önünde bulundurmak ve bu hedef doğrultusunda yeni komünizmin bilimini, özellikle de yöntem ve yaklaşımını

uygulamak gerekir ve bir kez daha amaç ile araç arasındaki ilişkiyi doğru şekilde ele almak gerekir. Bu ilişki yalnızca karmaşık olmakla kalmaz, zaman zaman son derece keskin hale de gelebilir.

Sovyetler Birliği'nin ve ardından Çin'in, Mao'nun önderliğine rağmen, bazı adımlar atması ve bazı yönelimlere girmesi aslında genel olarak savundukları şeye karşı sonuçlar doğurmuştur ve bu önemsiz bir mesele değildir. Örneğin İkinci Dünya Savaşı'nın Sovyetler Birliği'nde ele alınış biçimi ya da Çin'in Batı'ya açılması gibi. Bunun arkasında gerçek ve güçlü nedenler vardı. Nükleer silahlar şaka değildir. Sovyetler Birliği'nde 25 milyon insanın katledilmesi küçük bir mesele değildir. Bunlar gerçek ve zaman zaman son derece keskin, çok büyük sonuçlar doğuran çelişkilerdir. Ve bu yüzden çelişkilerin ilişkisini doğru şekilde ele almak için gerekli olan bilimsel yöntem ve yaklaşıma sıkı sıkıya bağlı kalmak ve bunu kolektif olarak uygulamak için mücadele etmek daha da önemlidir. Verili bir anda hangisi esas, hangisi tali sorusu önemlidir. Bu nasıl değişiyor olabilir sorusu önemlidir. Kısa vadede temel hedefle çelişen durumlar olsa bile, bütün bunları genel olarak insanlığın özgürleşmesini hedefleyen komünist devrimin temel amacına doğru ilerletecek şekilde ele almak gerekir.

Sonuç olarak önemli bir noktaya geri dönersek, burjuva, yani kapitalist devrimlerin (Amerikan Devrimi dahil) kanlı ve baskıcı doğası kabul edilmesi gereken bir şeydir. Ken Burns'ün Amerikan Devrimi üzerine yaptığı seriyi izlerken özellikle öne çıkan şeylerden biri bunun ne kadar kanlı olduğudur. Ne kadar çok şiddet vardı, hani hep "şiddet olamaz" denir ya, Amerikan Devrimi'nde ne kadar çok şiddet vardı. Ne kadar çok acımasız baskı vardı. Farklı tarafların birbirlerine karşı intikam alması da dahil. İngiliz Kraliyeti'ne sadık olanlar ile bağımsızlık için savaşanlar arasında gidip gelen bir şekilde. Bu seriyi izlerseniz, ki kesinlikle izlemeye değerdir, bu devrimin ne kadar kanlı ve acımasız olduğunu görebilirsiniz. Ve bu, bizim uğruna mücadele ettiğimiz devrimin böyle olmasını istemediğimiz bir şeydir. Bunun bu şekilde kanlı olmaması için çalışmamız gerekir. Sivillere karşı intikamcı saldırıların olmadığı bir şekilde. Fakat bu, Amerikan Devrimi'nin bir sebepten dolayı kanlı olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz. Devrimler, Malcolm X'in söylediği gibi, kanlıdır. Bunu değiştiremezsiniz. Devrimlerin karakteri budur. Temelde mevcut hakim sınıfların devrime karşı direnişi ve kendi egemenliklerini sürdürmek için başvurdukları kanlı şiddet nedeniyle böyledir. Fakat Ken Burns'ün serisini izlediğinizde, bunun aynı zamanda köle sahiplerinin ve farklı türlerden yükselen kapitalistlerin çıkarlarına hizmet eden, baskıcı ve zaman zaman intikamcı bir devrim olduğunu da görürsünüz. Ve bu seride de ortaya konduğu gibi, bu devrim aynı zamanda Amerikan imparatorluğu arayışının başlangıcını temsil eder. Batı'ya doğru genişleme ve yerli halkların fiilen soykırıma uğratılması dahil. Yani bu, aynı zamanda acımasız sömürünün ve kana bulanmış bir baskı düzeninin başlatılmasıydı.

Ve o dönemden itibaren (hatta daha da eski kökenlerinde) dünya çapında acımasız bir sömürü ve kanlı bir baskı sistemine dönüşen kapitalist sistemin yol açtığı tüm o korkunç yıkım ve dehşet verici acılar da var.

İnsanlığın yaşamaya değer bir geleceğe doğru ilerleyebilmesi için şu an da “tarihsel gündemde” ne var? Bu olasılığın gerçeğe dönüşmesi için acil olarak neye ihtiyaç duyuyoruz? İhtiyacımız olan, Amerikan Devrimi gibi olaylar yoluyla ortaya çıkan bu sistemi ortadan kaldıracak gerçek bir devrimdir. Sömürü, baskı ve kitlesel yıkım sistemini dağıtacak ve yerine çok daha özgürleştirici bir sistemi getirecek olan bu çağda bir devrim. Ken Burns’ün belgesel dizisinde, Amerikan Devrimi’nin tarihin en özgürleştirici olayı olduğu ve dünya tarihindeki en özgürleştirici gelişmelere ilham kaynağı olduğu yönündeki iddialar komünist devrimin özgürleştirici niteliği karşısında önemsiz kalır. Amerikan devrimi sadece yetersiz olmakla kalmadı aynı zamanda acımasız ve korkunç bir baskı ve sömürüyle doluydu; baskıya ve sömürüye ivme kazandırarak onu daha da serbest bıraktı. Bunun yanında komünist devrim bunun çok ötesinde bir sıçrayış yapmalı ve bütün bunları dağıtmalıdır.

Bahsettiğimiz devrim; sömürü, baskı ve kitlesel yıkımdan oluşan bu sistemi ortadan kaldırmak için onu çok daha özgürleştirici bir sistemle değiştirmek için yapılan bir devrimdir. Zira, kapitalist-emperyalist sistemin miadı çoktan dolmuştur (son kullanma tarihi çoktan geçmiştir) ve insanlık için varoluşsal bir tehdit oluşturmaktadır.

Şu anda ihtiyaç duyulan devrim, devrimci bir durumun olmasına dayanmaktadır: Tüm toplumu ve onun iktidardaki hakim kurumlarını etkileyen derin bir kriz. Bu devrim, halk kitlelerinden kopuk bireylerin ya da küçük grupların eylemlerinden ibaret olamaz; aksine, bu kitleler arasında derin bağlara ve güçlü bir örgütlenmeye sahip, ileri görüşlü ve bilimsel temelli bir gücün önderliğinde, giderek daha bilinçli ve kararlı hale gelen kitlelerin, milyonların eylemini ve desteğini içermelidir. Ve yine — sömürücü sınıfların önderlik ettiği önceki tüm devrimlerin aksine (örneğin Amerikan Devrimi ya da bir önceki çağa ait Fransız Devrimi gibi)— bu komünist devrim, tüm toplumu ve nihayetinde dünyayı bir bütün olarak dönüştürmeyi hedeflemeli; her yerde tüm sömürücü ve baskıcı ilişkilerin ortadan kaldırılmasını ve kökünden sökülmesini sağlamalı ve insanların nihayet insanlıklarını en üst düzeyde ifade etmesini mümkün kılmalıdır.

Bütün bunları akılda tutarak aşağıda [2025 Yeni Yıl Mesajı’ndan](#) yer verdiğim pasaj temel derecede önemli gerçekliğe ve acil mücadeleyle ihtiyaçlarımıza odaklanmakta:

Bu faşizm, bizzat doğası gereği sürekli olarak en “bilgili insanların” dahi inanmaya sürüklendiği seviyenin çok daha ötesinde korkunçluklar yaratan kapitalizm-emperyalizm sisteminden doğmuştur.

Trump/MAGA faşizmi, tüm bu sistemin ve bu ülkenin tüm tarihinin topraklarından yeşermiş ve bu korkunçluğu çok daha fazla ve çok daha direkt yollarla öne sürecektir. Aynı zamanda bu sistemin bir bütün olarak temel doğası ve dinamikleri de halk

kitlelerini korkunç acılara tabi tutmakta, çevreyi gittikçe artan bir hızla yok etmekte ve nükleer silah sahibi emperyalist ülkeler ABD ile rakipleri Rusya ve Çin arasında topyekûn savaş tehlikesini tırmandırmaktadır.

Daha önce keskin bir şekilde belirttiğim mesele çok daha acil olarak önümüzde durmaktadır:

Bu emperyalistlerin dünyayı tahakküm altında tutmalarına ve insanlığın kaderini belirlemelerine daha fazla izin veremeyiz. En kısa sürede alaşağı edilmeleri gerekiyor.

Temelden farklı bir sistemle, yaşamak için çok daha iyi bir yol var.

Saçtığı bütün bu dehşetlerle birlikte dünyanın olduğu haliyle olmasının mantıklı hiçbir nedeni yoktur.

Dünyanın bütün bu gerçek korkunçlukları ile olduğu şekliyle devam etmesi için hiçbir iyi sebep yoktur.

2.Dünya Savaşının büyük ölüm ve yıkımlarının ötesinde, 1945'te bu savaşın bitmesinden bu yana temel olarak dünyanın ve özellikle de yoksul ülkelerin kapitalizm-emperyalizmin boyunduruğuna alınması (ve ABD'nin "bir numaralı" emperyalist yırtıcı olması) sebebiyle **500 milyondan fazla çocuğun** açlık ve önlenebilir hastalıklardan gereksiz yere ölmüş olmaları için hiçbir iyi sebep yoktur.

Dünyanın herhangi bir yerinde herhangi bir kişinin aç kalması, düzgün barınmaya, sağlık hizmetlerine ve diğer temel ihtiyaçlara sahip olmaması veya sürekli olarak bu ihtiyaçlarını karşılayamayacak olma korkusu altında yaşaması için hiçbir iyi sebep yoktur.

Bu sistemin temel olarak sorumlusu olduğu bitmek bilmeyen savaşlar ve hızlanmakta olan çevresel yıkım için hiçbir iyi sebep yoktur.

Baskın kültür ve düşünüş biçimlerinin katliamcı, baskıcı ilişkileri güçlendirmeye hizmet ederken bunun hiçbir pozitif alternatifinin bulunmadığı şeklindeki saçma fikri insanların kafasına sokması için hiçbir iyi sebep yoktur.

İnsan toplumunun efendiler ve köleler olarak ikiye ayrılmış olduğu, halk kitlelerinin zincirlendiği, dövüldüğü, tecavüze uğradığı, katledildiği ve bilgisizlik ve acı içine gömüldüğü bu uzun gecenin devam etmesi için hiçbir iyi sebep yoktur.

Bunların tamamı için hiçbir *iyi sebep yoktur*, ancak *bir temel sebep vardır*: dünyanın ve halk kitlelerinin hala bu kapitalizm-emperyalizm sisteminin egemenliği altında yaşamaya zorlandıkları hakikati vardır.

Bu sistem tamamen absürt -suçlu ve canavarca absürt- ve tamamen miadi dolmuştur: tarihi çoktan geçmiş halde, insanlık için herhangi pozitif bir ilerlemeye sebep olabileceği zamanın çok ötesindedir ve aksine insanlığın bütün bu delilikten,

suçtan ve gereksiz acılardan kurtarılmasının önünde direkt bir engeldir. ABD’de ve diğer ülkelerde faşizmin yükselişi bu sistemin tamamen miadı dolmuş doğasının ve insanlığın tümü için yükselmekte olan bir tehlike arz ettiğinin göze batan bir işaretidir.

Bu canavarca sistemin ötesine geçmenin gittikçe daha da acil hale geldiği bir noktada bulunmaktayız: İnsanların sadece bireysel olarak yaşamlarını sürdürebilmek için mücadele etmek zorunda olduğu, herkesin diğerleri ile rekabet ve çatışma içinde olmaya itildiği ve her yerde halk kitlelerinin miadı dolmuş baskı ilişkileri tarafından zincirlendiği ve aynı zamanda insanlığın geleceğinin ve bizzat varlığının gittikçe artan bir tehdit altında kaldığı bir durumdan öteye gitmek acil önem taşımaktadır.

Şimdi bütün bunların ötesine geçmek mümkündür.

Tamamen farklı bir yaşam biçimi mümkündür: Toplumu örgütlemenin tamamen farklı bir yolu, radikalce farklı bir ekonomik temel ve siyasi sistem, insanlar arasında özgürleştirici ilişkiler ve seviyeyi yukarı çeken bir kültür ve bütün bunların halk kitlelerinin temel ihtiyaçlarını karşılama ve onların en yüce çıkarlarını gerçekleştirme adına şekillendirilmesi mümkündür. Bu hem geniş kapsamlı hem de somut bir biçimde yazmış olduğum [Kuzey Amerika’da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa \(Tasarı Önerisi\)](#) içerisinde öne sürülmüştür. Bu Anayasa (Tasarı Önerisi) içerisindeki içinde yaşayabileceğimiz tamamen özgürleştirici şekle ışık tutan temel noktaların özetleri Tamamen Yeni Bir Yaşam Biçimi, Temelden Farklı Bir Sisteme İhtiyacımız Var ve Bunu Talep Ediyoruz beyanında bulunmaktadır.

*Bunu gerçekleştirmeye girişen devrimcilerin örgütlü saflarına katılmak, **İnsanlığın Kurtuluşu İçin Devkom Birlikleri**’nin (Devrimci Komünist) bir parçası olmak, bu devrim için aktif ve acil bir biçimde çalışmak, sadece kendimiz için veya küçük bir grup veya oluşum için değil, tüm insanlığın kurtuluşu için hayatımızı öne sürmek: **bu gerçekten uğruna yaşanmaya ve hayatınızı adamaya değer bir şeydir.***

İNSANLIK ADINA FAŞİST BİR AMERİKA'YI KABUL ETMEYİ REDDEDİYORUZ!

BÜTÜN BU SİSTEM ÇÜRÜMÜŞ VE GAYRİMEŞRUDUR! TEMELDEN FARKLI BİR SİSTEM, YAŞAMAK İÇİN KÖKTEN FARKLI BİR YOLA İHTİYACIMIZ VAR VE BUNU İSTİYORUZ!

